radar
bureau voor sociale vraagstukken

Maatschappelijke business case

Gemeenten Geldrop-Mierlo en Waalre

Rapportage

GR PlusTeam
30 juni 2020

Rapportage

Maatschappelijke businesscase GR PlusTeam; een onderzoek naar de opbrengsten, kosten en maatschappelijke effecten van het GR PlusTeam in Geldrop-Mierlo en Waalre.

Opdrachtgever
Dagelijks bestuur GR PlusTeam/Werkgroep PlusTeam

Contactpersoon
L. van Kaam
De Meent 2
5660 GA Geldrop
l.van.kaam@geldrop-mierlo.nl

Uitvoerder
RadarAdvies
Veemarkt 83
1019 DB Amsterdam
(020) 463 50 50
www.radaradvies.nl

Projectleider
Arnaud Brix
a.brix@radaradvies.nl
06 – 2129 34 86

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 5

1.1 Aanleiding 5
1.2 Doel van het onderzoek 5
1.3 Leeswijzer rapportage 6

2 ONDERZOEKSAANPAK 7

2.1 Evaluatie van het PlusTeam 7
2.2 Maatschappelijke kosten- en batenanalyse 7
2.3 Benchmark 7
2.4 Scenarioschets 8

3 EVALUATIE VAN HET PLUSTEAM 9

3.1 Opdracht en meerwaarde 9
3.2 Werkwijze 11
3.3 Samenwerking met het CMD 13
3.4 Governance 15
3.5 Deelconclusies 16

4 PLUSTEAM IN CIJFERS 18

4.1 Formatie, omvang en type casussen en caseload 18
4.2 Financiën 26
4.3 Inzet maatwerkvoorzieningen 27
4.4 Deelconclusies 33

5 MAATSCHAPPELIJKE KOSTEN EN BATEN VAN HET PLUSTEAM 35

5.1 Werkwijze 35
5.2 Bevindingen doorrekening 37
5.3 Deelconclusie 39

6 BENCHMARK 41

6.1 Inleiding 41
6.2 Organisatie, taakvelden en kerntaken 42
6.3 Formatie 43
6.4 Kosten 44
6.5 Maatwerkvoorzieningen 45
6.6 Integraal kostenbeeld 47
6.7 Deelconclusies 47

7 SCENARIOSCHETS 49

7.1 Scenario 1: Beheersen werkdruk huidige GR PlusTeam 49
7.2 Scenario 2: opheffing GR PlusTeam 55
7.3 Deelconclusies 61

8 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 63

8.1 Conclusies 63
8.2 Aanbevelingen 64

BIJLAGE 1: DE PRIJSLIJST 66

BIJLAGE 2: DE CASUSSEN 72

1 Inleiding

Voor u ligt de rapportage van de maatschappelijke businesscase van het PlusTeam van de gemeenten Geldrop-Mierlo en Waalre.

1.1 Aanleiding

Sinds 2014 werken de gemeenten Geldrop-Mierlo en Waalre samen in het PlusTeam. Het PlusTeam is opgericht om kleinschalige zorg te bieden aan multiprobleem individuen of gezinnen, met het individu in zijn eigen leefomgeving als uitgangspunt. Het PlusTeam heeft als voorliggende voorziening de twee lokale Centra voor Maatschappelijke Deelname (CMD) van de gemeente Geldrop-Mierlo en Waalre. Zij bepalen welke inwoners in aanmerking komen voor ondersteuning vanuit het PlusTeam.

De laatste tijd is het PlusTeam geconfronteerd met een steeds langere wachtlijst en casussen die van crisis op crisis overgaan en onmiddellijke aandacht vragen. Gezinnen die het PlusTeam in zorg heeft, krijgen daarom onvoldoende aandacht en zorg.

De gemeenten Geldrop-Mierlo en Waalre werken sinds eind 2014 samen in het openbaar lichaam PlusTeam. In deze samenwerkingsovereenkomst is opgenomen dat de regeling elke vijf jaar wordt geëvalueerd, te rekenen vanaf 1 januari 2015. Het algemeen bestuur heeft gevraagd om een evaluatie met daarin de focus op de financiële kanten van het PlusTeam. Inhoudelijk is er geen twijfel over het PlusTeam. Wel is een sterke wens ontstaan, vanuit het bestuur én de ambtelijke werkgroep PlusTeam, om inhoudelijke en financiële keuzes te maken over hoe het PlusTeam de komende jaren vormgegeven moet worden. Zowel qua werkwijze als organisatie.

1.2 Doel van het onderzoek

Om deze inhoudelijke en financiële keuzes te maken is aan RadarAdvies gevraagd een maatschappelijke businesscase uit te voeren naar het PlusTeam.
De hoofdvragen binnen de maatschappelijke businesscase zijn:

- Wat levert het PlusTeam op qua meerwaarde voor cliënten en maatschappij in Geldrop-Mierlo en Waalre?
- Op welke wijze kan het PlusTeam voor beide gemeenten worden ingezet, met en zonder het construct van de huidige GR?

Deze businesscase richt zich daarbij op de volgende aspecten:

- Evaluatie van de huidige werkwijze van het PlusTeam.
- Inzicht in kwantitatieve gegevens met betrekking tot het PlusTeam.

- Inzicht in de maatschappelijke kosten en baten van het PlusTeam.
- Vergelijking met andere gemeenten middels een benchmark.
- Inzicht in alternatieve organisatievormen en governance met bijbehorende voor- en nadelen.

1.3 Leeswijzer rapportage

In hoofdstuk 2 beschrijven we de onderzoeksaanpak. In hoofdstuk 3 en 4 vindt u onze bevindingen met betrekking tot het PlusTeam. We gaan hier onder andere in op de huidige situatie en werkwijze van het PlusTeam (H3) en relevante kwantitatieve gegevens met betrekking tot het PlusTeam (H4). Hoofdstuk 5 bestaat uit de maatschappelijke businesscase. In hoofdstuk 6 geven we de resultaten van de benchmark weer en in hoofdstuk 7 zijn twee alternatieve scenario's uitgewerkt. Tot slot bevat hoofdstuk 8 onze conclusies en aanbevelingen.

2 Onderzoeksaanpak

Om tot de beantwoording van de hoofdvragen te komen, hebben we gewerkt met vier onderdelen. Deze zijn als het ware 'bouwstenen' voor de maatschappelijke businesscase. De vier onderdelen van het onderzoek richten zich op de evaluatie van het PlusTeam, maatschappelijke kosten- en batenanalyse, benchmark en scenarioschets. Voor de verschillende onderdelen hebben we een specifieke werkwijze gehanteerd, deze staat hieronder beschreven.

2.1 Evaluatie van het PlusTeam

Voor de evaluatie van het PlusTeam hebben we de volgende methoden gehanteerd:

- Uitvoeren van documentanalyse van relevante documenten.
- Verzamelen en analyseren van data van kwantitatieve gegevens met betrekking tot het PlusTeam.
- Houden van interviews met leidinggevenden van het CMD, manager van het PlusTeam, managers van de gemeenten en beleidsadviseurs.
- Houden van een focusgroep met medewerkers van het PlusTeam.

2.2 Maatschappelijke kosten- en batenanalyse

Om tot de analyse van de maatschappelijke kosten en baten te komen, zijn de volgende stappen ondernomen:

- Opstellen selectiecriteria ten behoeve van de casussen.
- Selecteren van 10 casussen in samenspraak met de ambtelijke werkgroep.
- Analyseren van de aangeleverde casussen, onder andere op basis van de maatschappelijke prijslijst[1].
- Analyseren van grote overeenkomsten en verschillen, waarbij de 10 casussen met elkaar in verband zijn gebracht.

2.3 Benchmark

Voor de benchmark zijn de volgende methoden/stappen gehanteerd:

- Identificeren van benchmark gemeenten.
- Opvragen van de benodigde informatie om vergelijkingen te kunnen maken.
- Bewerking informatie en data en het maken van doorrekeningen.

[1] Zie hoofdstuk 4, Maatschappelijke kosten en baten van het PlusTeam, voor een uitgebreide toelichting op deze prijslijst.

- Analyseren van overeenkomsten en verschillen tussen het PlusTeam in Geldrop-Mierlo en Waalre en de ondersteuning en toegang tot maatwerkvoorzieningen in andere gemeenten.

2.4 Scenarioschets

Om tot een scenarioschets te komen, is gebruik gemaakt van de informatie die als onderdeel van de evaluatie is verzameld. Vervolgens zijn de volgende acties ondernomen:

- Brainstormen over mogelijke andere governance structuren in de ambtelijke werkgroep.
- Uitvragen van wensen en behoeftes van bestuurders in bespreking.
- Uitwerking twee scenario's.

3 Evaluatie van het PlusTeam

In dit hoofdstuk behandelen we achtereenvolgens de opdracht en meerwaarde (3.1), werkwijze (3.2), de samenwerking met de CMD's (3.3) en governance (3.4).

3.1 Opdracht en meerwaarde

In deze paragraaf staat de formele opdracht aan het PlusTeam beschreven. Vervolgens wordt ingegaan op hoe deze opdracht in de (lokale) praktijk wordt uitgevoerd, wat verwachtingen zijn van het bestuur en tot slot wordt de meerwaarde van het PlusTeam beschreven.

3.1.1 Formele opdracht PlusTeam

Uit de Adviesnota inrichting PlusTeam uit 2014 blijkt dat in Geldrop-Mierlo en Waalre sinds 2012 gewerkt wordt met een basismodel. Dit model heeft tot doel de burger en zijn omgeving expliciet centraal te stellen. Een middel daartoe is het CMD. Dit is een laagdrempelige voorziening per gemeente die tot doel heeft alle vragen met betrekking tot deelname aan de gemeenschap te beantwoorden. Binnen deze voorziening worden de huidige functies op het gebied van informatie en advies gebundeld op één fysieke plek.

Het PlusTeam komt in beeld als de advies- of hulpvraag dusdanig complex is dat het de mogelijkheden van het CMD te boven gaat. In dat geval wordt het PlusTeam ingeschakeld en wordt de hulpvraag overgedragen. Concreet is de opdracht van het PlusTeam om ervoor te zorgen dat er sprake is van een vloeiende lijn in de opschaling tussen het CMD en het PlusTeam, waarbij op basis van de beoordeling binnen het CMD inzet wordt gepleegd. Het PlusTeam werkt op locatie[2] en is ook beschikbaar voor consultatie door medewerkers van het CMD.

De belangrijkste taken van het PlusTeam zijn:

- Ondersteunen van zorgvragers met complexe hulpvragen.
- Langdurige ondersteuning van burgers die onvoldoende zelfredzaam zijn.
- Het ondersteunen van de zelfregie van de zorgvrager als deze duurzaam ontwricht is.
- Indien nodig het inzetten van zorghulp op maat.
- Het (samen met de burger) coördineren van de aanvullende zorg.
- De PlusTeam medewerker is beschikbaar voor consultatie in en aan het CMD.

[2] Hier wordt gedoeld op de gemeentelijke locatie waar ook het CMD is gevestigd. Daarnaast werkt het PlusTeam hoofdzakelijk outreachend.

- De PlusTeam medewerker functioneert, indien er sprake is van jeugdbescherming of (jeugd)reclassering[3], als duo met een JB/JR medewerker.

3.1.2 Opdracht in de praktijk

In de interviews komt naar voren dat in grote lijnen de initiële opdracht heden ten dage nog steeds herkend wordt. Op uitvoeringsniveau ziet men wel dat de papieren realiteit soms schuurt met de werkelijkheid. Een voorbeeld betreft de overdracht van casuïstiek. De afspraak op papier is dat wanneer sprake is van problematiek op twee levensdomeinen of meer, deze casus doorgezet moet worden naar het PlusTeam. Echter, in de praktijk is dit niet altijd noodzakelijk omdat dit type casuïstiek in sommige gevallen alsnog weinig complex kan zijn. Dit soort nuances geven aan dat de praktijk vaak complexer is dan de afspraken die op papier staan.

Een vraagstuk dat in alle interviews naar voren komt, gaat over langdurige ondersteuning van gezinnen. De manager van het PlusTeam vraagt zich af of dit type casussen bij het PlusTeam horen, of dat ze ergens anders belegd moeten worden. Hierbij gaat het niet om de meest kwetsbare gezinnen die zich kenmerken door een continue afwisseling van fasen waarbij minder en meer intensieve ondersteuning nodig is, maar om casuïstiek waarbij voor een langere periode een oogje in het zeil gehouden moet worden. Ook de beleidsadviseurs hebben behoefte aan inzicht in waar de ‘waakvlamfunctie’ het beste thuishoort.

3.1.3 Verschil inzicht van gemeenten gerelateerd aan de opdracht

Het verschil dat beschreven staat in deze paragraaf heeft specifiek betrekking op het verschil in inzicht van de gemeenten gerelateerd aan de opdracht. Hierna volgen ook nog verschillen in uitvoering en samenwerking. Een concreet verschil in inzicht dat naar voren is gekomen tijdens de interviews is dat in Geldrop-Mierlo de focus sinds de start sterk inhoudelijk is; het leggen van de regie bij de klant is het hoofduitgangspunt. In Waalre is de nadruk meer komen te liggen op de kostenbeheersing. Dit wordt zo ervaren door respondenten en blijkt niet per se uit de documenten. Dit beeld wordt overigens in andere interviews ook weer genuanceerd. Daarin wordt juist aangegeven dat ook in Waalre steeds meer preventief ingezet moet gaan worden; door in grote lijnen aan de voorkant te investeren, zodat het aan de achterkant vermindert. Hierbij wordt aangegeven dat niet alleen Waalre de opdracht heeft om te bezuinigen, maar dat dit ook voor Geldrop-Mierlo geldt. Deze respondent geeft aan dat de gemeenten vooral in de uitvoering en processen uit elkaar zijn gegroeid en dat dit wrijving, discussie en irritatie oplevert.

3.1.4 Verwachting bestuur

Door de beleidsadviseurs is aangegeven dat er geen specifieke extra verwachtingen zijn van het bestuur van de GR (naast hetgeen dat in de opdrachtomschrijving is

[3] Adviesnota inrichting PlusTeam def. maart 2014

opgenomen). De beleidsadviseur geven aan dat ze er vanuit gaan dat door het PlusTeam de goedkoopst mogelijke hulpvorm wordt ingezet, uitgaande van de beste kosten en baten. Dit staat niet expliciet op papier, maar de verwachting was dat de inzet van het PlusTeam tot afname van de maatwerkvoorzieningen jeugdhulp en Wmo zou leiden. Deze impliciete aanname wordt herkend door het management van de gemeenten en het PlusTeam. In het interview stellen zij: “Het kostenbewustzijn is niet expliciet beschreven in de opdracht, maar wordt wel ‘gevoeld’.” De geïnterviewden geven aan dat dit niet altijd valt te expliciteren, omdat kostenbewustzijn in allerlei zaken zit. Bijvoorbeeld in vragen als: voor wie levert het rendement op? Voor de burger, wooncorporatie of een ander in het geheel? Ook de leidinggevenden van de CMD’s geven aan dat onderdeel van de opdracht voor het PlusTeam is om maatwerk te leveren in de goedkoopst mogelijke vorm.

3.1.5 Meerwaarde van het PlusTeam

In de interviews is gevraagd wat de meerwaarde is van het PlusTeam en wat zou gebeuren als het PlusTeam er niet meer zou zijn. De meeste respondenten geven aan dat de meerwaarde van het PlusTeam de brede expertise op verschillende terreinen is. Deze expertise uit zich in het feit dat medewerkers goed geschoold zijn in het maken van een plan met het netwerk. De beleidsadviseurs geven aan dat het PlusTeam in staat is om een gezin écht eigenaar te maken van hun plan. Daarbij wordt de inzet van de methodiek Sociale Netwerkstrategie genoemd als belangrijke kwaliteit van het PlusTeam.

Een manager van de gemeente zegt over de meerwaarde van het PlusTeam: “De kracht van het PlusTeam zit in de mensen. Zij weten de transformatie (moeilijke gesprekken voeren met partners, aanbieders, regierol) te bewerkstelligen.” De kracht van de professionals van het PlusTeam is vaker genoemd als meerwaarde. Ook de beleidsadviseurs stellen dat de medewerkers betrokken en doortastend zijn. “De mensen van het PlusTeam praten niet over, maar mét cliënten. Als het team zou stoppen krijg je deze expertise nooit meer in huis.” Hierbij wordt verondersteld dat zonder het PlusTeam burgers meer afhankelijk zijn van maatwerkvoorzieningen, doordat hun eigen regie minder wordt aangesproken en doordat indicaties voor maatwerkvoorzieningen eerder worden afgegeven.

3.2 Werkwijze

In deze paragraaf wordt ingegaan op de manier waarop de aanmelding van casussen plaatsvindt, hoe de werkverdeling is vormgegeven, welke kennis en kunde aanwezig is in het team en of deze voldoende wordt benut. Tot slot wordt ingegaan op mogelijkheden om alternatieve zorg en ondersteuning te verlenen vanuit het PlusTeam.

3.2.1 Aanmeldingen casussen

In de Adviesnota inrichting PlusTeam staat beschreven dat de aanmelding van casussen bij het PlusTeam geschiedt via het CMD. Het CMD fungeert als de lokale brede toegang. “Wanneer het CMD bepaalt dat in gemiddeld vijf adviesgesprekken geen perspectief is op normalisatie of dat de complexiteit bij de vraag en/of de hulpverlening dusdanig is dat deze de mogelijkheden van het CMD overstijgt, zal een warme overdracht naar het PlusTeam plaatsvinden. Dit gebeurt ook wanneer sprake is van noodzakelijke langdurige zorgcoördinatie[4].” Ook staat beschreven dat er triage plaatsvindt als er sprake is van urgentie (crisis/onveiligheid).

In de interviews is aangegeven dat het aanmelden van casussen via CMD constante aandacht vraagt, omdat dit niet altijd soepel verloopt. Deels ligt de oorzaak in dat de afspraken niet altijd helder zijn. Daarnaast geven meerdere respondenten aan dat naast heldere afspraken goede afstemming en samenwerking van essentieel belang zijn. Er is aangegeven dat hier tussen de gemeente verschillen zijn, waarbij Waalre minder snel casuïstiek doorzet naar het PlusTeam. Wat steeds naar voren komt is het complexe ‘grijze gebied’ wanneer een casus bij het CMD hoort en wanneer deze naar het PlusTeam overgaat. Dit grijze gebied is slecht in schriftelijke afspraken te vatten, maar dient te worden afgevangen door nauwe en tijdige afstemming en goede samenwerking.

3.2.2 Werkverdeling

De werkverdeling binnen het PlusTeam vindt plaats in hun teamoverleg. Uit de meeloopsessies en focusgroep blijkt dat de werkverdeling plaatsvindt op basis van expertise, achtergrond, vaardigheden en werkwijze. Verder wordt ook rekening gehouden met de caseload van de medewerkers. In het teamoverleg wordt gesproken over de werkverdeling. De medewerkers van het PlusTeam bevragen elkaar op de benodigde expertise. Dit maakt dat men een goede inschatting kan maken welk duo passend is bij de casus en wie je kan bevragen op eventueel benodigde aanvullende expertise. Zo komt bijvoorbeeld een casus aan bod waar sprake is van mogelijke signalen van radicalisering. In dit specifieke geval worden medewerkers ingezet die een training polarisatie en extremisme hebben gevolgd. Ook worden bijvoorbeeld tips uitgewisseld om informatie op te halen bij het Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS) en het Platform Jeugd preventie Extremisme en Polarisatie (Platform JEP).

3.2.3 Kennis en kunde in het team

In het PlusTeam zitten medewerkers met uiteenlopende expertises. Tijdens de focusgroep is door de medewerkers van het PlusTeam aangegeven dat zij vinden dat in het PlusTeam een breed palet aan kennis en kunde aanwezig is, maar ook dat de bemensing naar kennis en kunde altijd in ontwikkeling is en moet zijn om te kunnen anticiperen op de zich ontwikkelende vraag uit de samenleving. Naast inhoudelijke

[4] Adviesnota inrichting PlusTeam def, maart 2014

expertise leggen medewerkers zich ook toe op een bepaalde type casuïstiek, waarbij onder andere onderscheiden worden: kortdurend intensive ondersteuning, levenslange begeleiding en gedwongen casuïstiek. De medewerkers geven aan dat men probeert altijd maximaal maatwerk te leveren, gebaseerd op aanwezige expertise. Wie welke casus oppakt is geen kwestie van 'standaard' matching, maar wordt heel gericht gedaan waarbij het naast inhoudelijke expertise ook gaat om bepaalde vaardigheden.

Met betrekking tot vechtscheidingen ervaart het PlusTeam momenteel een tekort aan menskracht. De expertise is binnen het PlusTeam wel aanwezig, alleen niet in voldoende mate. Dit is een gevolg van het groeiend aantal casussen met vechtscheidingen en de zwaarte van deze problematiek, waarbij in korte tijd intensieve inzet nodig kan zijn.

Aan de medewerkers is ook gevraagd of zij vinden dat hun kennis en kunde voldoende worden benut. De meeste medewerkers staan hier positief tegenover. Ze geven aan dat kennisuitwisseling plaatsvindt en dat men ook goed van elkaar weet waar je iemand juist niet voor moet inzetten. Met betrekking tot inhoudelijke consultatie vanuit het CMD zijn de meningen meer verdeeld. De mate waarin gebruik wordt gemaakt van de kennis en kunde bij het PlusTeam verschilt sterk per CMD.

3.2.4 Alternatieve zorg en ondersteuning

In de focusgroep is aan de medewerkers van het PlusTeam gevraagd wat hen de mogelijkheid geeft om alternatieve zorg en ondersteuning te verlenen. Daarover hebben medewerkers aangegeven dat een belangrijk punt om dit te kunnen doen te maken heeft met maatwerk. Doordat er verschillende expertises in het PlusTeam aanwezig zijn, is het ook mogelijk om kortdurend collega's in te zetten of consulteren die niet betrokken zijn bij een casus. Ook zijn de korte lijntjes met de gemeente van belang. Hierdoor kan snel geschakeld worden en is er ook mogelijkheid tot het regelen van uitzonderingen. Wat verder van belang is, volgens de medewerkers, is het feit dat de basis visie helder is, namelijk 'regie en eigenaarschap bij het gezin laten'.

3.3 Samenwerking met het CMD

In deze paragraaf staan de bevindingen beschreven die uit de interviews en focusgroep naar voren zijn gekomen met betrekking tot de samenwerking met de lokale CMD's. Alle geïnterviewden geven aan dat er ruimte is voor verbetering in de samenwerking, maar er zijn ook dingen die nu al goed gaan. In de eerste plaats zijn er grote verschillen tussen de twee gemeenten. Over het algemeen zijn er meer kansen voor verbetering in de samenwerking met het CMD van Waalre, dan van Geldrop-Mierlo. Hieronder staat per lokaal CMD beschreven hoe de samenwerking ervaren wordt.

Waalre

Medewerkers van het PlusTeam hebben in de focusgroep aangegeven dat afspraken maken goed gaat, mits er persoonlijk contact is tussen medewerkers. Als er vragen zijn over regelgeving wordt er vaak goed meegedacht door het CMD van Waalre. Verder heeft men vanuit het PlusTeam het idee dat het CMD contact opneemt met de manager van het PlusTeam als er zaken zijn die echt buiten hun comfort zone liggen.

Minder positieve aspecten van de samenwerking met het CMD van Waalre is de indruk bij het PlusTeam dat de focus vooral ligt op beheersen, in plaats van vertrouwen. Als gevolg hiervan zit er veel tijd in 'controle' en dit kan op den duur leiden tot een vertrouwensbreuk. Verder vindt het PlusTeam dat zij niet op tijd betrokken worden bij ontwikkelingen op casusniveau en houdt het CMD de casussen lang vast. De managers van de gemeenten en de beleidsadviseurs herkennen dit punt en geven aan dat dit met name komt doordat afspraken niet helemaal duidelijk zijn. Het is niet altijd voldoende scherp wat bij het CMD hoort en wat bij het PlusTeam. Een andere oorzaak is dat het PlusTeam niet fysiek aanwezig is in Waalre. Daardoor is de basis onvoldoende gelegd. Ditzelfde punt wordt gemaakt door de leidinggevenden van de CMD's. Tot slot ligt er een kans in het verbeteren van de consultatiefunctie tussen het PlusTeam en het CMD van Waalre en geeft het CMD aan dat de casusstelling van het PlusTeam verbeterd kan worden.

Geldrop-Mierlo
Met het CMD van Geldrop-Mierlo ervaren de medewerkers van het PlusTeam open communicatie. Er is sprake van wederzijdse consultatie, er is een gevoel van samenwerking en vooral belangrijk is het gevoel van partnership. Dat uit zich in een aanpak gericht op 'hoe gaan we dit samen doen', in plaats van 'van wie is deze casus?' Dit wordt ook herkend door de leidinggevenden van het CMD. Ook als prettig wordt ervaren dat een verschil in mening er mag zijn en dat discussie vervolgens leidt tot het beste voor de cliënt. De beleidsadviseurs geven verder nog aan dat de structuur van Geldrop-Mierlo ook bijdraagt aan de positieve samenwerking doordat er gewerkt wordt met teammanagers en kwaliteitsmedewerkers.

Iets minder enthousiast is het PlusTeam over de vraagverheldering van het CMD in Geldrop-Mierlo. Een betere vraagverheldering zou kunnen leiden tot een snellere start bij het gezin en voorkomt dat meerdere keren hetzelfde verhaal moet worden verteld. Ook kan meer scherpte op de vraag zorgen voor het beter doorzetten van casussen. Men heeft het idee dat er casussen tussen zitten die eigenlijk bij het CMD horen, of wellicht bij een andere partner. Aan de andere kant geeft het CMD – evenals in Waalre - aan behoefte te hebben aan betere casusstelling van het PlusTeam, zodat er sprake is van een goede onderbouwing voor een indicatie voor een maatwerkvoorziening en deze vervolgens ook daadwekelijk beschikt kan worden door het CMD.

3.4 Governance

In deze paragraaf wordt ingegaan op de governance. In de interviews is gevraagd hoe respondenten de huidige governance van het bestuur ervaren in relatie tot de opdracht die het PlusTeam heeft. In het interview met managers van de gemeenten is aangegeven dat er in het verleden bewust is gekozen voor een splitsing tussen het CMD en het PlusTeam. Dit had verschillende redenen, onder andere het historische feit dat bepaalde doelgroepen (zoals minima) reeds ondergebracht waren bij het CMD als gemeentelijke organisatieonderdeel. Daarnaast bestond de gedachte dat het organiseren van het PlusTeam in een GR voor meer onafhankelijkheid zou zorgen en dat het PlusTeam in deze vorm ook een kritische reflector kon spelen voor het CMD.

Als het gaat over de voor- en nadelen van de huidige constructie dan komen dezelfde afwegingen naar voren in de verschillende interviews. Dit heeft met name betrekking op de onafhankelijke positie van het PlusTeam ten overstaande van de gemeente. Volgens managers van de gemeenten en het PlusTeam wordt het, in relatie tot de burger, als een voordeel ervaren dat het PlusTeam geen onderdeel van de gemeente is. Daardoor hebben burgers/klanten het gevoel dat het PlusTeam echt ‘aan hun kant’ staat. Dit creëert een bepaalde onafhankelijkheid voor het PlusTeam, zo wordt aangegeven door beleidsadviseurs van de gemeenten. Hierbij wordt ook een nadeel genoemd, namelijk dat het PlusTeam zich soms te veel presenteert als losstaand van de gemeenten. Vanuit Waalre is aangegeven dat zij het PlusTeam zien als collega’s, een verlengstuk van het CMD. Twee afdelingen van één organisatie. Belangrijk voor hen is dat het PlusTeam geen zorgaanbieder is, maar een afdeling van gemeente.

De respondenten zijn ook gevraagd naar mogelijke alternatieven voor de toekomst. Beleidsadviseurs gaven hierover aan dat het een mogelijkheid is het CMD en het PlusTeam samen te voegen. Dit zou wel betekenen dat het team erg groot wordt en er een risico is dat de onafhankelijke rol van het PlusTeam dan vervalt. Door de managers van de gemeenten en het PlusTeam is hierover aangegeven dat zij mogelijkheden zien voor het samenvoegen van de teams in Waalre, maar dat dit in Geldrop-Mierlo erg complex is vanwege de grootte van het team. Dit brengt volgens de respondenten een inhoudelijk, financieel en organisatorisch vraagstuk met zich mee. Bijvoorbeeld over de grootte van het team en hoe specialisme in huis gehaald moeten worden.

Andere alternatieven die in de interviews naar voren zijn gekomen is om te werken met een klein vast team van medewerkers en daar een aantal contractpartners aan toe te voegen, bijvoorbeeld de GGD. Op deze manier wordt in Nuenen gewerkt. Een mogelijk nadeel zou kunnen zijn dat het werken in duo’s dan vanwege capaciteit komt te vervallen.

Tot slot is door de managers van de gemeenten en het PlusTeam nog aangegeven dat het construct het minst interessant is. De geïnterviewden hebben aangegeven dat het voor hen niet uitmaakt of het eventuele alternatief vorm krijgen in een stichting of een

GR of nog een andere structuur. Het belangrijkste is volgens hen dat het construct past bij wat nodig is.

3.5 Deelconclusies

Hieronder staan de belangrijkste conclusies beschreven die voortkomen uit de bevindingen met betrekking tot de huidige situatie en evaluatie van het PlusTeam.

Verschil in mening over positionering PlusTeam
We concluderen dat de taken zoals in de opdracht geformuleerd grotendeels overeenkomen met de uitvoeringspraktijk. We zien wel dat er lokaal een verschil is in inzicht wat betreft de beoogde opbrengsten van het PlusTeam. Dit heeft betrekking op een financiële (kostenbeheersing) versus inhoudelijke opbrengst op casusniveau. Overigens, hierbij wordt aangegeven dat niet alleen Waalre de opdracht heeft om op efficiënte wijze het PlusTeam in te zetten, maar dat vanuit een bezuinigingsopgave dit ook voor Geldrop-Mierlo geldt. Daarnaast stellen we dat er onderling verschil van mening is over het type casussen dat het PlusTeam zou moeten uitvoeren en over de positionering van het PlusTeam. Er bestaat verschil van opvatting over of het PlusTeam onderdeel van de gemeente is dan wel zich als dusdanig zou moeten profielen versus een van de gemeente onafhankelijke positie waarbij het PlusTeam de belangen van de individuen en cliënten beter zou kunnen behartigen. We concluderen dat het belangrijkste verschil in inzicht voortkomt uit het feit dat de uitvoering en processen in Geldrop-Mierlo en Waalre uit elkaar zijn gegroeid in de loop van de jaren.

Impliciete wens kostenbewustzijn
Ook stellen we dat er een impliciete wens is bij het bestuur dat het PlusTeam kostenbewust handelt. We concluderen echter dat dit niet expliciet is gemaakt in de opdracht. De verwachtingen lopen hieromtrent uit elkaar. Tevens zien we dat er onduidelijkheid is over hoe het kostenbewustzijn in de praktijk uitgedragen moet worden.

Samenwerking CMD en PlusTeam verschilt lokaal
We concluderen dat de kwaliteit van de samenwerking sterk verschilt per gemeente. Dit komt met name door het al dan niet hebben van persoonlijk contact, mate van fysieke aanwezigheid van PlusTeam medewerkers op de CMD locatie en de mate waarin oplossingsgerichte samenwerking op casuïstiek tot stand komt. Het verschil in samenwerking komt niet voort uit een verschil in opdracht en hangt niet samen met de organisatievorm. Het gevolg van het feit dat de samenwerking niet overal even goed bestendigd is, is dat men elkaar onvoldoende benut voor aanmeldingen, consultatiefunctie alsmede dat verwijzing soms niet goed verloopt.

Positieve benutting kennis en kunde
We concluderen dat kennis en kunde in het team goed benut worden, met door het feit dat de verdeling van casussen voornamelijk plaatsvindt op basis van expertise, in plaats van caseload.

4 PlusTeam in cijfers

In dit hoofdstuk behandelen we de formatie, omvang, type casussen en caseload (4.1.), de financiën (4.2.) en tot slot de inzet van maatwerkvoorzieningen (4.3). De omvang van de formatie en kosten worden afgezet tegen andere multiprobleem teams.

4.1 Formatie, omvang en type casussen en caseload

In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op de formatie van het PlusTeam. In de daaropvolgende subparagrafen staat beschreven hoeveel casussen het PlusTeam jaarlijks ondersteunt en wat de gemiddelde looptijd is van deze casussen. Vervolgens wordt ingegaan op de caseload, ureninzet en tot slot staat beschreven hoe de werkdruk wordt ervaren.

4.1.1 Formatie van het PlusTeam

In 2019 was de formatie van het PlusTeam 23,71 fte. Dit betreft 22,05 fte uitvoerend medewerkers, 1 fte management en 0,67 fte managementondersteuning. Voor 2019 was in totaal 24,05 fte begroot.

Sinds 2016[5] is de formatie van het PlusTeam licht gestegen. Het aantal fte in dienst stijgt van 22,25 fte eind 2016 naar 23,71 fte eind 2019; een stijging van 1,5 fte (7%). De begrote formatie is met 0,55 fte gestegen van 23,5 fte in 2016 naar 24,05 in 2019. Deze formatieve uitbreiding betrof de inzet van een managementassistent. Het aantal fte in dienst valt in alle jaren binnen de begrote formatie.

Tabel 4.1.1.1 Formatieve omvang in dienst en begroot per jaar (2015-2019)

Jaar	Fte in dienst	Fte begroot
2015	15,90	23,50
2016	22,25	23,50
2017	23,24	24,05
2018	23,75	24,05
2019	23,71	24,05

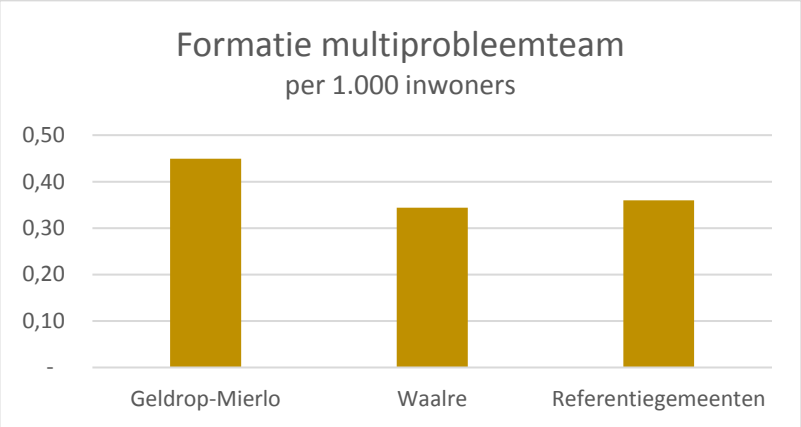
Formatie vergeleken

De formatie van louter het PlusTeam is ook af te zetten tegen andere multiprobleem teams, die qua positionering vergelijkbaar zijn met het PlusTeam. Het voorhanden zijnde vergelijksmateriaal is beperkt, mede omdat een gering aantal gemeenten met multiprobleem teams voor zowel Jeugd als Wmo werken. Daarom is gekozen om in

[5] 2015 wordt buiten beschouwing gelaten, omdat het een opstartjaar betrof waarbij gaandeweg het jaar de formatie is meegegroeid met de aanmeldingen van casuïstiek.

deze vergelijking ook multiprobleem teams[6] te betrekken die zich alleen op Jeugd en Gezin richten[7], waarmee de vergelijking met drie andere multiprobleem teams komt. Daarmee kunnen aan de vergelijking geen harde conclusies worden verbonden, maar dient het als een indicatie.

De vergelijking maakt duidelijk dat voor Geldrop-Mierlo de formatie van het PlusTeam boven het gemiddelde ligt van de referentiegemeenten; met 0,45 fte ten opzichte van 0,36 fte per duizend inwoners. Waalre ligt met 0,34 fte net iets onder de gemiddelde formatie van referenties. Het verschil in formatie tussen Geldrop-Mierlo en Waalre is het gevolg van het toerekenen van de formatie van het PlusTeam naar rato van verdeelsleutel bekostiging (Geldrop-Mierlo: 75%, Waalre 25%). Hiermee is per duidend inwoners minder formatie PlusTeam aanwezig in Waalre dan in Geldrop-Mierlo.

4.1.2 Aantal casussen

Sinds 2015 registreert het PlusTeam het aantal dossiers in behandeling. In 2019 zijn 656 dossiers in behandeling geweest. Voor de gemeente Geldrop-Mierlo betrof het 519 dossiers (79%) en voor de gemeente Waalre 136 dossiers (21%).

Het aantal dossiers in behandeling verschilt per jaar, en neemt toe van 461 dossiers in 2015 tot 712 dossiers in 2018. In 2019 neemt het aantal af ten opzichte van 2018 naar 655 dossiers. De verhouding tussen het aantal dossiers per gemeente is over de periode 2015-2019 redelijk stabiel; 76% tot 82% van de dossiers betreft inwoners van de gemeente Geldrop-Mierlo c.q. 18% tot 24% betreft inwoners van de gemeente Waalre.

[6] Voor de vergelijking is gebruikt van informatie uit onze database.
[7] Hierbij is de verhouding gezinsdossiers - persoonsdossiers binnen het PlusTeam gebruikt om de formatie toe te rekenen naar Jeugd &Gezin (gezinsdossiers) en Wmo/overige (persoonsdossiers).

Tabel 4.1.2.1 Aantal dossiers in behandeling per jaar per gemeente en totaal (2015-2019)

Jaar	Geldrop-Mierlo	Waalre	Totaal
2015	351	110	461
2016	385	111	496
2017	439	98	537
2018	574	135	712
2019	519	136	655

Sinds 2017 is overgestapt naar een ander registratiesysteem, waarbij in de registratie onderscheid wordt gemaakt tussen gezinsdossiers en persoonsdossiers. Een gezinsdossier betreft een dossier waarbij het PlusTeam meer dan één persoon uit een gezin ondersteunt. Bij een persoonsdossier betreft het individuele ondersteuning van een individuele cliënt.

Het PlusTeam ondersteunt voornamelijk gezinnen. In 2019 waren er 464 (71%) gezinsdossiers in behandeling ten opzichte van 192 (29%) persoonsdossiers.

Tabel 4.1.2.2 Aantal dossiers in behandeling naar type dossier per jaar (2017-2019)

Jaar	Gezinsdossiers	Persoonsdossiers	Totaal
2017	389	147	536
2018	472	237	709
2019	464	192	656

4.1.3 Looptijd van casussen

Sinds de start van het PlusTeam heeft de registratie van start- en einddatum plaatsgevonden. Door de overstap naar een ander registratiesysteem zijn de dossiers die zijn afgesloten voorafgaand aan de tweede helft van 2017 niet meegenomen in de huidige registratie, de destijds nog lopende dossiers wel. Daarmee hebben we de beschikking over informatie van totaal 1064 dossiers. Hiervan zijn 617 dossiers afgesloten. Omdat onder de openstaande, lopende dossiers ook langlopende dossiers vallen is het relevant hun looptijd ook mee te nemen. Voor de in totaal 447 lopende dossiers is voor de berekening een fictieve einddatum van 31 mei 2020 gehanteerd. De looptijd van deze dossiers zal in de praktijk hoger uitvallen omdat deze (grotendeels) na 31 mei 2020 zullen doorlopen. Zelfs met deze behoudende, fictieve einddatum is te zien dat de gemiddelde looptijd van alle dossiers (gesloten en lopende) hoger ligt dan van alleen de afgesloten dossiers.
De gemiddelde looptijd van de afgesloten dossiers[8] is 481 dagen c.q. ongeveer 1 jaar en 4 maanden. Voor alle dossiers (afgesloten en lopend) betreft de gemiddelde looptijd 616 dagen c.q. ongeveer 1 jaar en 8 maanden.

[8] Dit betreft dus de vanaf de tweede helft van 2017 afgesloten dossiers, omdat dossiers van voor die periode niet in het huidige registratiesysteem zijn opgenomen.

De gemiddelde looptijd van een persoonsdossier ligt op 370 dagen c.q. ongeveer 1 jaar. Bij de gezinsdossiers betreft dit 751 dagen c.q. ruim 2 jaar. De gemiddelde looptijd van een gezinsdossier is daarmee meer dan tweemaal zo lang dan een persoonsdossier.

Tabel 4.1.3.1 Looptijd dossiers naar type dossier, zowel afgesloten (vanaf tweede helft 2017-2019) als lopend (2015-2019)

Type dossier	aantal afgesloten dossiers	gemiddelde looptijd in dagen (afgesloten dossiers)	aantal afgesloten en lopende dossiers	gemiddelde looptijd in dagen (afgesloten en lopende dossiers)
Gezinsdossiers	340	631	688	751
Persoonsdossiers	277	297	376	370
Totaal	*617*	*481*	*1064*	*616*

Granieten bestand

De omvang van het zogenaamde granieten bestand is slechts bij benadering vast te stellen. Of de ondersteuning een levenslang karakter heeft is op voorhand niet vast te stellen. Kijken we als indicatie naar dossiers die een looptijd hebben van 3 jaar of langer, hetgeen in ieder geval als langlopend te bestempelen is, dan betreft dit in totaal 199 afgesloten en lopende dossiers. Dit betreft 19% van het totale aantal dossiers.

Overigens betreft het 'granieten bestand' niet louter casussen waarbij het PlusTeam een waakvlamfunctie heeft. Het betreft doorgaans multiprobleem gezinnen waarvoor af en aan ondersteuning noodzakelijk is. Hierbij is het ook in een relatief kalme periode cruciaal in contact te staan met gezin om ze te ondersteunen en direct op te kunnen schalen wanneer problemen (weer) groeien of escalatie dreigt.

(Her)indicaties Beschermd wonen

Uit de focusgroep bleek dat Beschermd wonen dossiers qua aard en omvang afwijken van multiprobleem en bemoeizorg dossiers. Het betreffen doorgaans herindicaties en kennen een relatief korte looptijd. Indien de dossiers worden gerangschikt op type ondersteuning[9] (b=Beschermd wonen, multiprobleem, bemoeizorg) is zichtbaar dat de gemiddelde looptijd van de beschermd wonen dossiers (afgesloten en lopend) 253 dagen c.q. ruim 8 maanden betreft. De looptijd van deze dossiers is daarmee 1 jaar korter dan gemiddeld. Overigens is de duur van 8 maanden voor een herindicatie aan de lange kant.

[9] Het kan hierbij gaan om zowel gezins- als persoonsdossiers

Tabel 4.1.3.2 Looptijd dossiers naar type ondersteuning, zowel afgesloten (vanaf tweede helft 2017-2019) als lopend (2015-2019)

Typ ondersteuning	aantal afgesloten dossiers	gemiddelde looptijd in dagen (afgesloten dossiers)	aantal afgesloten en lopende dossiers	gemiddelde looptijd in dagen (afgesloten en lopende dossiers)
Beschermd wonen	135	201	164	253
Multiprobleem	481	561	895	684
Bemoeizorg (vraag van derden)	1	14	5	432
Totaal	*617*	*481*	*1064*	*616*

4.1.4 Caseload

Het PlusTeam werkt niet met een vooraf vastgestelde caseload per fte of medewerker. Casussen worden binnen het PlusTeam verdeeld op basis van de benodigde expertise, vaardigheden en de actuele ruimte in de caseload van de medewerkers.

Het PlusTeam werkt veelal in duo's, vanuit continuïteit en het verlichten van de emotionele belasting van medewerkers. In de focusgroep is aangegeven dat het naast de continuïteit ook bevorderlijk is voor de kwaliteit van de ondersteuning. Hoeveel iedere plusteammedewerker per casus voor zijn of haar rekening neemt is niet vast te stellen. Voor het berekenen van de gemiddelde caseload maakt dit niet uit. Mogelijk stijgt de gemiddelde caseload wanneer niet in duo's gewerkt wordt, echter een bekwaam professional zal wanneer hij/zij een casus individueel behandelt altijd collega's consulteren.

Uit de focusgroep bleek dat de caseload sterk kan verschillen per expertise en daarmee per medewerker. Een medewerker met bovengemiddeld veel levenslange casuïstiek, gekenmerkt door een lage intensiteit, heeft een hogere caseload dan een medewerker met veel veiligheidscasuïstiek, gekenmerkt door een hogere intensiteit.

Op basis van de beschikbare uitvoerende capaciteit (totale formatie minus management en managent assistentie) en het aantal dossiers in behandeling per jaar is een gemiddelde caseload per fte per fte vast te stellen. In 2019 was de gemiddelde caseload ruim 29 per fte per jaar. Wanneer de periode 2017-2019, waarin op de nieuwe wijze wordt geregistreerd, wordt bekeken is er sprake van een schommeling tussen gemiddeld ca 25 en 32 dossiers per fte per jaar.

Op basis van de richtlijn van 1.399 uur direct productieve tijd is het gemiddeld aantal te besteden uren per casus te berekenen. In 2019 zou conform de richtlijn gemiddeld bijna 48 aan een casus besteed moeten worden. Het gemiddeld aantal bestede uren per casus is voor de periode 2017-2019 ook te berekenen op basis van de tijdsregistratie van het PlusTeam. In dit geval worden alle geschreven uren onder de

categorieën die vallen onder direct productieve tijd meegerekend. In 2019 is, op basis van de tijdsregistratie, gemiddeld ruim 42 uren per casus besteed[10].

Tabel 4.1.4.1 Gemiddeld aantal uren per casus op basis van richtlijn en tijdsregistratie per jaar (2015-2019)

Jaar	Fte uitvoerend	Aantal dossiers	Gemiddelde Caseload	Gemiddeld aantal uren per casus (o.b.v. richtlijn)	Gemiddeld aantal uren per casus (o.b.v. tijds-registratie)
2015	14,90	461	30,94	45,22	n.b.
2016	21,25	496	23,34	59,94	n.b.
2017	21,57	537	24,90	56,19	48,24
2018	22,08	712	32,25	43,38	37,74
2019	22,38	656	29,31	47,73	42,43

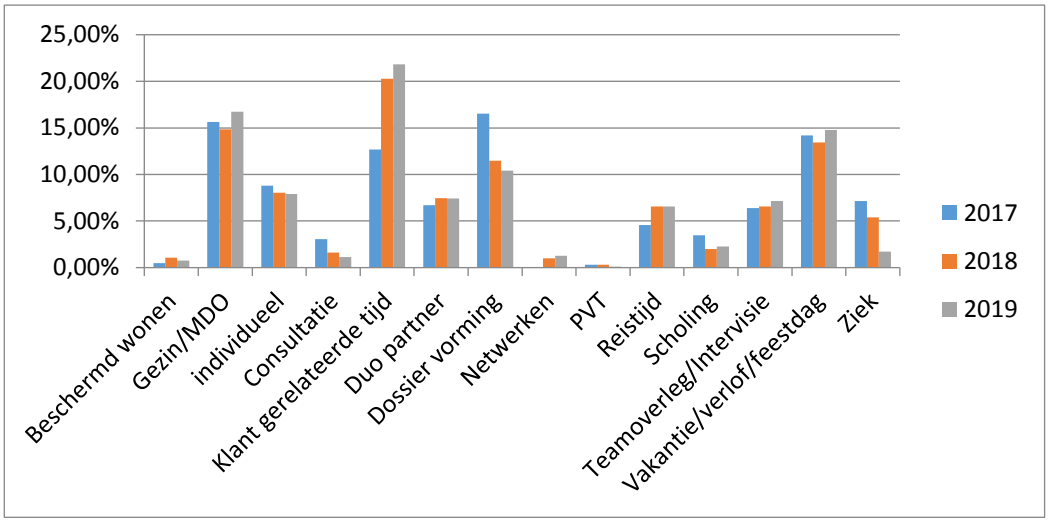
4.1.5 Ureninzet

Op basis van de urenregistratie van het PlusTeam is af te lezen waar de medewerkers hun tijd aan besteden. De categorieën Gezin/MDO en Individueel betreffen uren dat het PlusTeam besteedt aan direct contact met cliënten. De categorieën Consultatie en Klant gerelateerde tijd betreft inzet gerelateerd aan casuïstiek, maar gericht op zorgcoördinatie en afstemming met derden. De categorieën Duo partner en Dossiervorming zijn eveneens casus gerelateerd en hebben betrekking op respectievelijk de afstemming met een collega uit het PlusTeam waarmee bij de casus een duo is gevormd en de opbouw en registratie van een casusdossier. De categorie Beschermd wonen is een aparte categorie waarop alle tijd die wordt besteed aan dit onderwerp wordt geregistreerd, aangezien dit voor de financiering vanuit de Centrumgemeente Eindhoven van belang is.

In 2019 worden de meeste uren besteed aan Klant gerelateerde tijd (22%), Gezin/MDO (17%) en Vakantie/verlof/feestdag (15%). Over de periode 2017-2019 is binnen de categorie Klant gerelateerde tijd een sterke stijging te zien. Het PlusTeam is in deze periode meer tijd gaan besteden aan zorgcoördinatie en afstemming rond casuïstiek met derden.

[10] De berekening betreft het aantal uren besteed aan een individuele casus; deze ureninzet kan door één of meerdere PlusTeam medewerkers zijn gepleegd.

Tabel 4.1.5.1 Ureninzet per categorie per jaar (2017-2019)

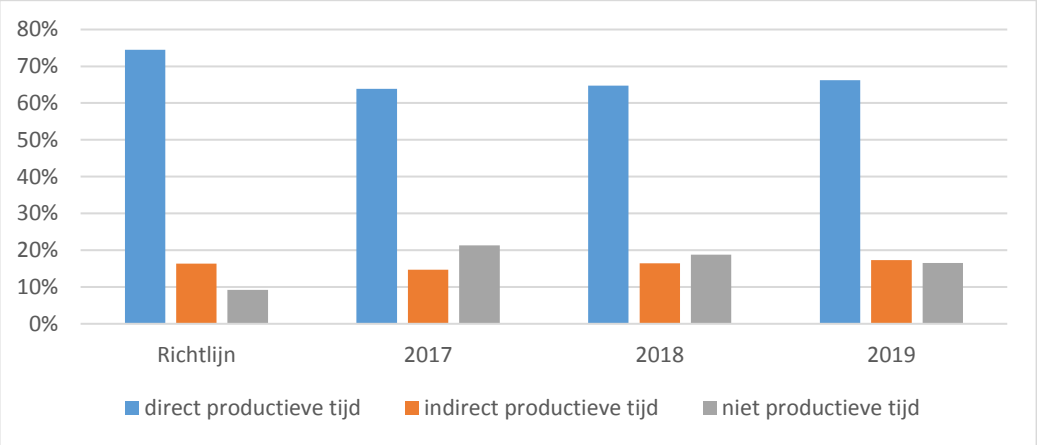
Direct productief en indirect productief
Toelichting: de categorieën Beschermd wonen tot en met Dossiervorming zijn aan te merken als direct productieve uren. De categorieën Netwerken, PVT (Personeelsvertegenwoordiging), Reistijd, Scholing en Teamoverleg/intervisie zijn indirect productieve uren. De categorieën Vakantie/verlof/feestdag en Ziekte zijn niet productieve uren. Met betrekking tot de categorie Reistijd is door het PlusTeam aangegeven dat dit in de praktijk voor een deel direct productieve tijd is, omdat tijdens de reistijd vaak met cliënten wordt gebeld of met het netwerk van de cliënt wordt afgestemd. Omdat niet is vastgelegd in welke mate hier sprake van is, is de categorie Reistijd geheel toegerekend aan indirect productieve tijd.

Het PlusTeam kent een werkweek van 36 uur c.q. een totaal van 1.879 uren per fte. Voor de verdeling over direct, indirect en niet productieve uren zijn richtlijnen opgesteld: direct productieve uren: 1.399 (75%), indirect productieve uren: 307 (16%) en niet productieve uren: 173 (9%)[11].

Uit de urenregistratie blijkt dat in 2019 66% van de tijd wordt geschreven op categorieën die vallen onder direct productieve tijd, 17% als indirect productieve tijd en 17% als niet productieve tijd. In 2019 ligt de direct productieve tijd 9% lager en de niet productieve tijd 8% hoger dan de richtlijn.

[11] Dit betreft overigens een scherpe richtlijn, aangezien doorgaans voor direct productieve tijd een lager percentage en voor niet productieve uren een hoger percentage wordt gehanteerd.

Tabel 4.1.5.2 Verdeling direct, indirect en niet productieve tijd per jaar (2017-2019)

4.1.6 Werkdruk

Naast de feitelijke data met betrekking tot (aantallen) casussen, looptijd, caseload en ureninzet is ook aan de medewerkers van het PlusTeam gevraagd hoe zij de werkdruk ervaren. Uit de focusgroep kwam naar voren dat alle medewerkers van het PlusTeam vinden dat 'hun caseload lastig te doen is' en dat ze een te hoge werkdruk ervaren. Het verschilt vervolgens per medewerker hoe ze dit toelichten, of ervaren. Zo zijn er medewerkers die aangeven dat de rek eruit is, terwijl anderen stellen dat het afhankelijk is van het moment. Ook van groot belang bij de ervaren werkdruk is de samenstelling van casuïstiek. Dit heeft onder andere te maken met de verdeling van bijvoorbeeld kortlopende en langlopende casussen, maar ook een combinatie van type problematieken. Tot slot wordt de ervaren werkdruk ook beïnvloed door de mate waarin je in een duo kunt werken of juist solo moet opereren. In het algemeen wordt de werkdruk als minder belastend ervaren wanneer in duo's wordt gewerkt.

Er is ook gevraagd aan het PlusTeam wat oplossingen zijn voor de eventuele hoge werkdruk. Daaruit kwam naar voren dat het verlichtend zou werken als niet alle dossiers met levenslange begeleiding door het PlusTeam ondersteund zouden moeten worden. Ook worden ideeën geopperd hoe deze begeleiding dan wel vorm te geven, bijvoorbeeld door de aanwezigheid van ambulante ondersteuning in de wijk. Verder wordt ook aangegeven dat de overbruggingszorg erg veel werkdruk geeft. De inschatting vanuit het PlusTeam is dat dit ongeveer 20% van de casuïstiek betreft. Indien erbij, met name, de jeugdhulpaanbieders kortere wachtlijsten zouden zijn of een directe acceptatieplicht dan zou dit de werkdruk aanzienlijk doen afnemen. Tot slot wordt als belangrijke oplossing voor de werkdruk genoemd dat er winst te behalen valt in het op- en afschalen tussen het PlusTeam en het CMD. Als er een goede samenwerking is met korte lijnen, dan komt die de efficiëntie ten goede en kan het op

termijn ook werkdruk verlagend zijn, omdat casussen snel opgepakt en afgestemd worden.

4.2 Financiën

In voorliggende paragraaf zijn de kosten per jaar in beeld gebracht. Dit is gedaan op basis van de jaarrekeningen. In 2019 betroffen de totale kosten € 1.872.273. Over de jaren is een stijging van de kosten waarneembaar. Deze stijging wordt met name verklaard door een stijging van de loonkosten. Daarnaast zijn oorzaken van de kostenstijging investeringen in systemen/ICT en formatieve uitbreiding (managementassistent).

Voor de maatschappelijke businesscase is het relevant om vast te stellen wat de integrale uurprijs van het PlusTeam is. De integrale uurprijs betreft de uurprijs waarin de overhead is meegenomen, alsook de indirect en niet productieve uren. Hiertoe dienen de totale kosten, dus inclusief de overhead, te worden toegerekend naar de gemiddelde kosten per uitvoerend fte. Vervolgens dienen de totale kosten te worden toegerekend aan de direct productieve uren. Dit kan op basis van zowel de richtlijn van 1.399 productieve uren als de reële, geschreven productieve uren.

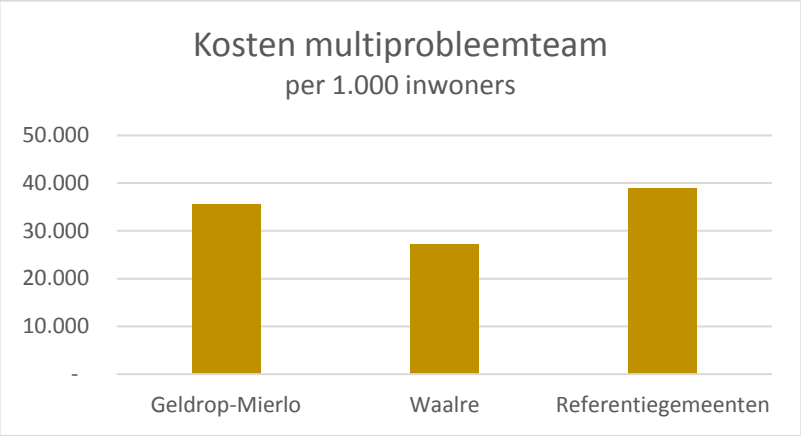
In 2019 betroffen de gemiddelde, integrale kosten per uitvoerend fte € 83.646. De gemiddelde kosten per dossier op jaarbasis betroffen € 2.854 in 2019. Indien we de totale kosten toerekenen naar de direct productieve uren op basis van de richtlijn dan bedraagt de uurprijs van het PlusTeam € 59,79. Indien we niet uitgaan van de richtlijn maar van de reële, geschreven direct productieve uren dan bedraagt de uurprijs € 67,26. Omdat we voor de maatschappelijke businesscase uitgaan van de praktijk hanteren wij deze laatste uurprijs.

Tabel 4.2.1 Kosten naar totaal, uitvoerend fte, direct productief uur en dossier per jaar (2015-2019)

Jaar	Totale kosten	gemiddelde kosten uitvoerend fte (excl management en assistent)	gemiddelde kosten per direct productief uur (o.b.v. richtlijn)	gemiddelde kosten per direct productief uur (o.b.v. tijds-registratie)	gemiddelde kosten per dossier
2015	€ 1.274.000	€ 85.503	€ 61,12	nb	€ 2.764
2016	€ 1.649.000	€ 77.600	€ 55,47	nb	€ 3.325
2017	€ 1.766.000	€ 81.873	€ 58,52	€ 68,18	€ 3.289
2018	€ 1.805.000	€ 81.748	€ 58,43	€ 67,17	€ 2.535
2019	€ 1.872.000	€ 83.646	€ 59,79	€ 67,26	€ 2.854

Vergelijking kosten
De kosten van louter het PlusTeam zijn evenals de formatie af te zetten tegen andere multiprobleem teams. Voor Geldrop-Mierlo liggen de kosten van het PlusTeam licht onder het gemiddelde van de referentiegemeenten; met € 35.459 ten opzichte van €

38.872 fte per duizend inwoners. Voor Waalre liggen de kosten a € 27.135 substantieel lager dan bij de referenties. De benchmark laat zien dat het PlusTeam efficiënt is ingericht. Terwijl de formatie per duizend inwoner hoger ligt zijn de kosten juist lager in vergelijking met de referentie multiprobleem teams. Een gedeeltelijke verklaring is dat de andere multiprobleem teams meer management en wo-opgeleid personeel (m.n. gedragswetenschappers) in dienst hebben.

4.3 Inzet maatwerkvoorzieningen

In deze paragraaf wordt ingegaan op de maatwerkvoorzieningen die door het PlusTeam worden ingezet. Eerst staan de percentages met betrekking tot de verwijzingen naar jeugd en Wmo beschreven en vervolgens wordt ingegaan op het type zorg dat ingezet wordt[12].

Vanuit het perspectief dat het PlusTeam een schakel in de keten vormt is het relevant te bezien in welke mate zij maatwerkvoorzieningen (jeugd en Wmo) inzetten. Daarbij is een veronderstelling dat middels de inzet van het PlusTeam verwijzingen naar maatwerkvoorzieningen worden voorkomen.

Formeel geeft het PlusTeam geen indicatie af voor een maatwerkvoorziening. Het PlusTeam maakt ondersteuningsplannen waar jeugdhulp of Wmo maatwerkvoorzieningen onderdeel van uit kunnen maken. In de gemeentelijke registratie wordt vastgelegd of het PlusTeam de initiële verwijzer[13] is. Daarmee is in beeld te brengen welk deel van de verwijzingen naar maatwerkvoorzieningen voortkomt uit de ondersteuningsplannen van het PlusTeam. De jaren 2015 en 2016 zijn qua registratie onvoldoende betrouwbaar; voor veel indicaties is de verwijzer niet ingevuld of is ‘gemeente’ geregistreerd waarmee een uitsplitsing naar het CMD of PlusTeam niet te maken is.

[12] Het betreft hier zorg in natura (Zin), de via PGB geleverde zorg is buiten beschouwing gelaten.
[13] In Geldrop-Mierlo maakt men geen onderscheid tussen PlusTeam en de Gecertificeerde Instelling (GI) die de Bepaling Jeugdhulp afgeeft. Verwijzingen afgegeven door een GI komen daarmee ten onrechte op naam van het PlusTeam. Het PlusTeam heeft mogelijk wel bemoeienis met deze casuïstiek, maar is in ieder geval niet de initieel verwijzer.

De door het PlusTeam ingezette maatwerkvoorzieningen kunnen voorzieningen zijn voor zorg of ondersteuning waarvan de deskundigheid aanwezig is binnen het PlusTeam. Het PlusTeam geeft aan dat maatwerkvoorzieningen ook worden ingezet als 'flexibele schil' van het PlusTeam en niet alleen voor deskundigheid die binnen het PlusTeam ontbreekt. Het is op basis van de registratie niet bekend hoe vaak individuele voorzieningen worden ingezet voor hulp die het PlusTeam, gezien de gevraagde deskundigheid, zelf had kunnen bieden.

4.3.1 Verwijzingen vanuit het PlusTeam

Jeugdhulp
In de periode 2017-2019 neemt het aantal verwijzingen naar jeugdhulp van het PlusTeam voor Geldrop-Mierlo licht af (van 504 naar 492, tabel 3.7.1.1) terwijl deze voor Waalre juist toeneemt (van 126 naar 148). In beide gemeenten stijgt het aandeel (%) verwijzingen vanuit het PlusTeam ten opzichte van andere verwijzers in dezelfde periode met 2%.

Het aantal verwijzingen naar Jeugdhulp trajecten vanuit het PlusTeam is af te zetten tegen het aantal dossiers in behandeling bij het PlusTeam. In 2019 waren er voor Geldrop-Mierlo in totaal 519 dossiers in behandeling en vonden er 492 verwijzingen naar Jeugdhulp plaats. Voor Waalre betrof dit 136 dossiers in behandeling en 148 verwijzingen naar Jeugdhulp plaats. Hierbij dient in acht te worden genomen dat gezinsdossiers uit meerdere personen bestaan én dat het aantal verwijzingen niet het aantal cliënten betreft maar het aantal trajecten c.q. één client kan meerdere indicaties voor jeugdhulp verkrijgen.

Het aandeel van de verwijzingen naar jeugdhulp door het PlusTeam in Geldrop-Mierlo ligt hoger ligt dan in Waalre; in 2019 betrof dit voor Geldrop-Mierlo 28% versus 17% in Waalre.

Wmo
De verwijzingen van het PlusTeam naar Wmo maatwerkvoorzieningen liggen beduidend lager dan naar de jeugdhulp. Dit heeft te maken met de focus van het PlusTeam, die hoofdzakelijk op jeugd en gezin ligt. Daarnaast zijn in de cijfers ook Wmo huishoudelijke hulp en hulpmiddelen (zoals rolstoelen, trapliften, vervoer) opgenomen. Dit zijn indicaties die doorgaans door het CMD worden afgehandeld.

In de periode 2017-2019 neemt het aantal verwijzingen naar Wmo maatwerkvoorzieningen van het PlusTeam in beide gemeenten toe; voor Geldrop-Mierlo van 144 naar 162 en voor Waalre van 29 naar 54 trajecten. Het aandeel (%) ten opzichte van andere verwijzers stijgt in beide gemeenten, in Geldrop-Mierlo met 2% en in Waalre met 3%. Gelijk aan de verwijzingen naar jeugdhulp geldt voor de Wmo dat in Geldrop-Mierlo het aandeel van het PlusTeam hoger ligt dan in Waalre; in 2019 betrof dit voor Geldrop-Mierlo 15% vs. 7% in Waalre.

Het aantal verwijzingen naar Wmo maatwerkvoorzieningen is evenals voor de Jeugdhulp af te zetten tegen het aantal dossiers in behandeling bij het PlusTeam. Voor Geldrop-Mierlo werden in 2019 vanuit het PlusTeam 162 Wmo voorzieningen ingezet ten opzichte van totaal 519 dossiers. Voor Waalre betreft dit 54 Wmo verwijzingen ten opzicht van totaal 136 dossiers in behandeling.
Overal kan over de periode 2017-2019 geconcludeerd worden dat:

- In beide gemeenten de verwijzingen die via het PlusTeam lopen hoofdzakelijk jeugdhulp en in mindere mate Wmo betreffen.
- Het aandeel van de verwijzingen die via het PlusTeam lopen voor zowel de jeugdhulp als de Wmo over de jaren ligt stijgt.
- Het aandeel verwijzingen dat via het PlusTeam lopen in de gemeente Geldrop-Mierlo voor zowel de jeugdhulp als de Wmo beduidend hoger ligt dan in Waalre.

Tabel 4.3.1.1 Geldrop-Mierlo Jeugdhulp: Trajecten naar verwijzer (CMD, PlusTeam, Gemeente, Overig) p/j.

	2015		2016		2017		2018		2019	
Verwijzer	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
CMD	42	5%	129	9%	240	12%	253	14%	206	12%
PlusTeam	3	0%	291	20%	504	26%	453	26%	492	28%
Gemeente	324	38%	134	9%	2	0%	0	0%	0	0%
Overig	482	57%	876	61%	1196	62%	1060	60%	1030	60%
Totaal	*851*	*100%*	*1430*	*100%*	*1942*	*100%*	*1766*	*100%*	*1728*	*100%*

Tabel 4.3.1.2 Waalre Jeugdhulp: Trajecten naar verwijzer (CMD, PlusTeam, Overig) p/j.

	2015		2016		2017		2018		2019	
Verwijzer	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
CMD	40	12%	128	17%	147	17%	161	20%	195	23%
PlusTeam	19	6%	84	11%	126	15%	133	16%	148	17%
Overig	278	82%	545	72%	575	68%	522	64%	523	60%
Totaal	*337*	*100%*	*757*	*100%*	*848*	*100%*	*816*	*100%*	*866*	*100%*

Tabel 4.3.1.3 Geldrop-Mierlo Wmo: Trajecten naar verwijzer (CMD, PlusTeam, Gemeente, Overig) p/j

	2015		2016		2017		2018		2019	
Verwijzer	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
CMD	6	1%	127	19%	539	50%	890	76%	892	80%
PlusTeam	1	0%	65	10%	144	13%	162	14%	162	15%
Gemeente	567	64%	427	65%	354	33%	96	8%	0	0%
Overig	308	35%	40	6%	45	4%	25	2%	56	5%
Totaal	*882*	*100%*	*659*	*100%*	*1082*	*100%*	*1173*	*100%*	*1110*	*100%*

Tabel 4.3.1.4 Waalre Wmo: Trajecten naar verwijzer (CMD, PlusTeam, Overig) p/j

	2015		2016		2017		2018		2019	
Verwijzer	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
CMD	131	85%	369	95%	595	91%	641	87%	673	82%
PlusTeam	2	1%	15	4%	29	4%	40	5%	54	7%
Overig	21	14%	6	2%	32	5%	56	8%	92	11%
Totaal	*154*	*100%*	*390*	*100%*	*656*	*100%*	*737*	*100%*	*819*	*100%*

4.3.2 Verwijzingen naar type zorg

Het verwijsgedrag van het PlusTeam naar type zorg of zorgproduct is over 2019 op basis van de gemeentelijke administratie inzichtelijk te maken. Voor de jeugdhulp en Wmo zijn per gemeente de trajectaantallen en de kosten naar type zorg, waarnaar is verwezen, in beeld gebracht.

Jeugdhulp

Trajecten: Het PlusTeam zet hoofdzakelijk de zwaardere typen van jeugdhulp in, te weten, Maatwerkarrangementen Jeugd, Jeugdhulp ambulant/behandeling en Verblijf inclusief behandeling. Dit geldt voor zowel Geldrop-Mierlo als Waalre. Deze drie producten maken tezamen voor Geldrop-Mierlo 79% en voor Waalre 97% van het totale aantal verwijzingen van het PlusTeam uit.

Tabel 4.3.2.1 Geldrop-Mierlo Jeugdhulp 2019: Aantallen trajecten per verwijzer naar product

Verwijzer	Gesloten plaatsing	Ambulant aanbieder	Act. Preventief just. Kader	Jeugdh. Ambulant/ Behandeling	Jeugdhulp Crisis	Kindergeneeskunde	Landelijk ingekochte zorg	Maatwerkarrange-menten Jeugd	Verblijf (incl behandeling)	Vervoersdiensten	Totaal
CMD	-	-	-	59	-	-	-	124	11	12	206
PlusTeam	4	2	2	153	6	-	4	199	87	35	492
Overig	-	2	-	638	8	249	8	99	16	10	1.030
Totaal	*4*	*4*	*2*	*850*	*14*	*249*	*12*	*422*	*114*	*57*	*1.728*

Tabel 4.3.2.2 Waalre Jeugdhulp 2019: Aantallen trajecten per verwijzer naar product

Verwijzer	Overig residentieel	ambulant aanbieder	wijk- of buurtteam	jeugdhulp ambulant/ Behandeling	Jeugdhulp crisis	Kindergeneeskunde	Landelijk ingekochte zorg	Maatwerkarrange-menten Jeugd	Verblijf (incl. behandeling)	Vervoerdiensten	Totaal
CMD	-	-	1	63	1	-	-	95	15	20	195
PlusTeam	-	1	-	62	1	-	-	65	16	3	148
Overig	1	-	-	446	3	20	4	31	16	2	523
Totaal	*1*	*1*	*1*	*571*	*5*	*20*	*4*	*191*	*47*	*25*	*866*

Kosten: De zwaardere jeugdhulptrajecten zijn gemiddeld duurder dan lichtere vormen van jeugdhulp. Doordat het PlusTeam werkt met complexe, multiprobleem casuïstiek, zetten zij ook bovengemiddeld zware trajecten waardoor de kosten van de door hen ingezette jeugdhulp een relatief groot deel van de totale kosten uitmaken.[14]

[14] Niet op alle trajecten zijn in 2019 kosten geregistreerd, dit verklaard dat onder sommige type zorg wel een traject geregistreerd staat maar geen kosten.

In Geldrop-Mierlo heeft het PlusTeam in 2019 voor circa € 3,4 miljoen van totaal circa € 7,6 miljoen verwezen, gelijk aan 45%. Het product Verblijf inclusief behandeling is daarbij met circa € 1,6 miljoen het product met de hoogste kosten.

In Waalre heeft het PlusTeam in 2019 voor circa € 0,4 miljoen van totaal ca € 1,9 miljoen verwezen, gelijk aan 22%. Dit is een aanzienlijk lager percentage dan in Geldrop-Mierlo (45%). Dit hangt grotendeels samen met het aantal trajecten door het PlusTeam ingezet. Het product Maatwerkarrangementen jeugd is daarbij met € 165.520 het product met de hoogste kosten, op de voet gevolg door Jeugdhulp ambulant/Behandeling met € 156.810.

Tabel 4.3.2.3 Geldrop-Mierlo Jeugdhulp 2019: Kosten per verwijzer naar product

Verwijzer	Gesloten plaatsing	ambulant aanbieder	Act. Preventief just. Kader	Jeugdh. Ambulant/ Behandeling	Jeugdhulp Crisis	Kindergeneeskunde	Landelijk ingekochte zorg	Maatwerkarrangementen Jeugd	Verblijf (incl behandeling)	Vervoersdiensten	Totaal
CMD	-	-	-	363.602	-	-	-	477.132	88.723	16.920	946.377
PlusTeam	-	35.212	-	626.110	20.227	-	320.268	819.125	1.563.427	28.578	3.412.946
Overig	-	17.291	-	2.283.792	32.363	85.023	290.364	290.620	185.670	10.183	3.195.306
Totaal	-	*52.503*	-	*3.273.504*	*52.590*	*85.023*	*610.631*	*1.586.876*	*1.837.820*	*55.681*	*7.554.629*

Tabel 3.8.2.4 Waalre Jeugdhulp 2019: Kosten per verwijzer naar product

Verwijzer	Overig residentieel	Ambulant aanbieder	wijk- of buurtteam	jeugdhulp ambulant/ Behandeling	Jeugdhulp crisis	Kindergeneeskunde	Landelijk ingekochte zorg	Maatwerkarrange-menten Jeugd	Verblijf (incl. behandeling)	Vervoerdiensten	Totaal
CMD	-	-	-	167.972	4.045	-	-	174.853	99.437	9.718	456.026
PlusTeam	-	-	-	156.810	4.045	-	-	165.520	110.855	1.572	438.802
Overig	97.399	-	-	747.862	12.136	2.109	51.176	54.683	127.945	2.294	1.095.605
Totaal	*97.399*	-	-	*1.072.643*	*20.227*	*2.109*	*51.176*	*395.057*	*338.237*	*13.584*	*1.990.432*

Wmo

Trajecten: Het PlusTeam zet relatief weinig Wmo-maatwerkvoorzieningen in. In 2019 zijn in totaal in Geldrop-Mierlo 162 trajecten en in Waalre 54 trajecten vanuit het PlusTeam ingezet, dit betreft 15% en 7% van het totale aantal Wmo-trajecten. Een verklaring is dat de Wmo producten bevat die betrekking hebben op een doelgroep waarbij niet per se sprake is van multiproblematiek. Dit betreft producten als Hulp bij het huishouden en Vervoersdiensten die doorgaans door het CMD worden geïndiceerd. Het PlusTeam verwijst in beide gemeenten het vaakst naar het product ‘Overige maatwerk arrangementen’.

Tabel 3.8.2.5 Geldrop-Mierlo Wmo 2019: Aantal trajecten per verwijzer naar product

Verwijzer	Begeleiding	Dagbesteding	Hulp bij het Huishouden	Kortdurend verblijf	Overige maatwerk arrangementen	Vervoersdiensten	totaal
CMD	2	121	418	3	280	68	892
PlusTeam	-	20	22	1	117	2	162
Overig	-	11	8	-	32	5	56
Totaal	*2*	*152*	*448*	*4*	*429*	*75*	*1.110*

Tabel 3.8.2.6 Waalre Wmo 2019: Aantal trajecten per verwijzer naar product

Verwijzer	Begeleiding	Dagbesteding	Hulp bij het huishouden	Kortdurend verblijf	Overige maatwerk arrangementen	Vervoersdiensten	totaal
CMD	26	39	433	1	144	30	673
PlusTeam	1	7	5	1	38	2	54
Overig	2	26	19	-	11	34	92
Totaal	*29*	*72*	*457*	*2*	*193*	*66*	*819*

Kosten: In Geldrop-Mierlo heeft het PlusTeam in 2019 voor € 859.656 van totaal circa € 6 miljoen verwezen, gelijk aan 14%. Het product 'Overige maatwerk arrangementen' neemt daarbij met € 743.630 (87%) het leeuwendeel van de kosten voor haar rekening ten opzicht van de totale kosten van producten door het PlusTeam ingezet.

In Waalre heeft het PlusTeam voor ca € 193.690 van totaal ca € 1.6 miljoen verwezen, gelijk aan 12%. Evenals in Geldrop-Mierlo komen de meeste kosten voor rekening van het product Maatwerkarrangementen jeugd met € 165.432, dat is 85% van de totale kosten van de door het PlusTeam ingezette Wmo-maatwerkvoorzieningen.

Tabel 3.8.2.7 Geldrop-Mierlo Wmo 2019: Kosten per product naar verwijzer

Verwijzer	Begeleiding	Dagbesteding	Hulp bij het Huishouden	Kortdurend verblijf	Overige maatwerk arrangementen	Vervoersdiensten	totaal
CMD	15.545	659.053	1.771.136	1.664	2.196.611	59.908	4.703.918
PlusTeam	-	87.266	27.120	768	743.630	872	859.656
Overig	-	128.821	27.171	-	244.784	6.544	407.320
Totaal	*15.545*	*875.140*	*1.825.427*	*2.432*	*3.185.025*	*67.324*	*5.970.894*

Tabel 3.8.2.8 Waalre Wmo 2019: Kosten per product naar verwijzer

Verwijzer	Begeleiding	Dagbesteding	Hulp bij het huishouden	Kortdurend verblijf	Overige maatwerk arrangementen	Vervoersdiensten	totaal
CMD	17.309	137.408	575.925	192	464.315	14.321	1.209.469
PlusTeam	1.958	20.984	4.980	192	165.432	145	193.690
Overig	-	123.591	20.548	-	15.892	14.829	174.860
Totaal	*19.267*	*281.983*	*601.452*	*384*	*645.638*	*29.295*	*1.578.020*

4.4 Deelconclusies

Formatie stabiel en binnen begroting
In 2019 was de formatie van het PlusTeam 23,71 fte. Dit betreft 22,04 fte uitvoerend medewerkers, 1 fte management en 0,67 fte managementondersteuning. Voor 2019 was in totaal 24,04 fte begroot. Over de afgelopen jaren is de formatie redelijk constant en altijd binnen de formatieve begroting. In vergelijking met een aantal andere multiprobleem teams is de formatie – teruggerekend naar het aantal inwoners per gemeente – voor Geldrop-Mierlo aan de hoge kant en voor Waalre nagenoeg gelijk. Bij de vergelijking moet worden aangetekend dat de zwaarte van de casuïstiek per multi-probleem team kan verschillen en daarmee de benodigde formatieve omvang.

Ideeën voor verlaging werkdruk
De ervaren werkdruk is hoog. We concluderen dat er ideeën leven over hoe werkdruk kan worden verminderd. Dit betreft met name alternatieve inzet op (een deel van) levenslange begeleiding. Mogelijk dat hiermee meer ruimte ontstaat om andere casussen sneller op te pakken.

Casuïstiek: zwaartepunt op gezinsdossiers
In 2019 zijn 656 dossiers in behandeling geweest. Voor de gemeente Geldrop-Mierlo betrof het 519 dossiers (79%) en voor de gemeente Waalre 136 dossiers (21%). Het PlusTeam ondersteunt voornamelijk gezinnen. In 2019 waren er 464 (71%) gezinsdossiers in behandeling ten opzichte van 192 (29%) persoonsdossiers.

De gemiddelde caseload ligt op ruim 29 cases in behandeling per fte per jaar. Gemiddeld besteedt het PlusTeam ruim 42 uur per jaar aan een casus.

De gemiddelde looptijd per dossier is 1 jaar en 8 maanden. Hiervan heeft 19% een looptijd langer dan drie jaar, hetgeen is aan te merken als langlopend.

PlusTeam is kostenefficiënt

In 2019 betroffen de totale kosten voor het PlusTeam € 1.872.000. Dit komt overeen met gemiddelde, integrale kostprijs per uitvoerend fte van € 83.646. Indien we uitgaan van de reële, geschreven direct productieve uren dan bedraagt de uurprijs € 67,26.

We concluderen dat het PlusTeam kostenefficiënt is, in vergelijking met andere multiprobleem teams. Daar waar de formatie groter (Geldrop-Mierlo) of nagenoeg gelijk (Waalre) is per inwoner zijn de kosten lager.

Meer inzet van jeugdhulp dan Wmo vanuit PlusTeam

We concluderen dat het PlusTeam meer Jeugdhulp dan Wmo maatwerkvoorzieningen inzet. Dit sluit aan op de constatering dat het PlusTeam voornamelijk gezinnen ondersteunt.

Het aandeel verwijzingen dat via het PlusTeam lopen in de gemeente Geldrop-Mierlo voor zowel de jeugdhulp als de Wmo hoger ligt dan in Waalre. In 2019 betrof dit voor de jeugdhulp voor Geldrop-Mierlo 28% versus 17% in Waalre. Voor de Wmo Geldrop-Mierlo 15% versus 7% in Waalre.

5 Maatschappelijke kosten en baten van het PlusTeam

In dit hoofdstuk behandelen we de meerwaarde van het PlusTeam voor de cliënten in Geldrop-Mierlo en Waalre. We kijken naast de persoonlijke en maatschappelijke baten ook naar de financiële inzet versus de kosten die naar inschatting worden voorkomen, en wat de verhouding is tussen deze twee. Dit doen we aan de hand van tien casussen.

5.1 Werkwijze

In afstemming met de ambtelijke werkgroep zijn we tot een selectie gekomen van tien casussen. Op voorhand hebben wij aangegeven waar de casussen wat ons betreft aan zouden moeten voldoen:

- De situatie van het gezin/de cliënt is concreet te maken;
- Er is een nadrukkelijke rol van de PT'er/het DUO: begeleiden, zelf interventie plegen of doorverwijzen/terugverwijzen naar het CMD;
- Er is sprake van wezenlijke problematiek: psychosociaal of maatschappelijk of een combinatie hiervan;
- We maken onderscheid in casussen op 5 categorieën, het liefst valt een casus in één van deze categorieën:
    - zorgmijders (proactief op cliënt/potentiële vraag afgaan)
    - lichte casuïstiek (niet-complex/waar samenwerking met cliënt goed is/afgebakend doel-inzet-resultaat en afgesloten)
    - middelzware casuïstiek (meervoudig complexe problematiek, (combi psychosociaal/maatschappelijk) leefdomeinen
    - zware casuïstiek (waar meerdere zorgaanbieders lopen)
    - levensloopbegeleiding (het zgn. granieten bestand)

Op basis van deze criteria hebben de medewerkers van het PlusTeam 10 casussen aangeleverd middels een format dat wij hebben opgesteld. Aan de hand van de ingevulde formats, hebben we nog enkele verduidelijkingsvragen kunnen stellen om de casussen bruikbaar te maken voor het doorrekenen. Essentieel was de schatting van het aantal uren[15] dat een PlusTeam medewerker heeft besteed aan de casus, wat de looptijd was en welke extra hulp zij hebben ingezet tijdens de looptijd en met welke reden. Na deze sessie hebben we elke casus verder uitgewerkt, waarbij we de persoonlijke en maatschappelijke baten in beeld hebben gebracht.

Daarna hebben we de voorkomen kosten voorzien van doorrekeningen. We hebben hierbij gebruik gemaakt van de maatschappelijke prijslijst die is ontwikkeld door de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Ecorys, Rebbel, Jochum van Deuten Advies & Onderzoek en het Verwey-Jonker Instituut. We hebben voor de uitwerking van de

[15] Mede op basis van de urenregistratie in 2017 t/m mei 2020.

businesscases contact gezocht met de ontwikkelaars van de maatschappelijke prijslijst om te verifiëren wat de meest recente versie is. Uit het gesprek is naar voren gekomen dat de meest recente versie uit 2017 komt. Momenteel is het samenwerkingsverband zich aan het beraden of zij een nieuwe versie gaan ontwikkelen. Wat daarin een belemmering vormt, is dat prijzen steeds meer afwijkingen kennen; gemeenten betalen lang niet altijd hetzelfde voor een vergelijkbare dienst.

Toch hebben de ontwikkelaars van de prijslijst aangegeven dat de prijzen een zo goed mogelijke inschatting geven op basis van de gevonden informatie. Vaak zijn het (conservatieve) gemiddelden van diverse bronnen. Werkelijke prijzen zijn afhankelijk van tijd, plaats, aanbieder en precieze definitie. De genoemde prijzen zijn dan ook altijd indicatief.

Omdat de prijslijst uit 2017 komt, hebben we deze geïndexeerd. Als indexatie hebben we het accres gemeentefonds gebruikt. Er zijn namelijk geen goed toepasbare indexatiecijfers beschikbaar. Dit is respectievelijk 4,83% 6,10% 4,65% over de periode 2017-2020. De prijslijst die wij hebben gebruikt staat in bijlage 1.

5.1.1 Voorbehoud

Wat betreft de accuraatheid van de doorrekening is het goed om te beseffen dat dit geen wetenschappelijke exercitie betreft. Dat begint al met het feit dat we 10 casussen hebben doorgerekend. Daarom is dit geen representatief beeld van de output die het PlusTeam genereert. De uitkomst is daarom niet te extrapoleren naar alle casussen die door het PlusTeam worden uitgevoerd. Wel geeft het een goede indruk wat de inzet van het PlusTeam betreft, en welke kosten mogelijk zijn voorkomen. We gebruiken hier nadrukkelijk het woordje mogelijk omdat we niet precies weten, noch kunnen voorspellen, hoe het leven van een jongere of gezin zich zonder de inzet zou hebben ontwikkeld. In het bespreken van de casussen met het PlusTeam hebben we vanuit hun perspectief en kennis gevraagd wat aannemelijk zou zijn.

In de doorrekening hebben we vooral gewerkt met gemiddelden, dus bijvoorbeeld; het landelijk gemiddelde voor een kind in de GGZ is 493 dagen. We weten namelijk niet hoe lang een opname had geduurd als het PlusTeam niet had geïntervenieerd. Het is ook van belang om te melden dat de inzet van het PlusTeam in uren echt een inschatting betreft. Dit heeft met de registratie te maken en de looptijd van de casussen. Daarnaast is het zo dat sommige kosten van de inzet van derden niet geheel in beeld zijn, omdat hulptrajecten eerder zijn afgebroken. Tot slot is het goed om te vermelden dat hulp die door CMD is ingezet, of hulp die al lopend was toen het gezin bij het PlusTeam werd aangemeld, niet wordt meegenomen in de doorrekening. Het betreft hier dus echt alleen de inzet van het PlusTeam. De uren van het PlusTeam zijn het totale aantal uren die ingezet zijn in het gezin. In veel gevallen hebben meerdere PlusTeam medewerkers een rol gehad in het gezin

5.2 Bevindingen doorrekening

Aard van de problemen

Als we kijken naar de aard van de problemen in deze tien casussen, dan zien we dat het vaak gaat om zware en complexe problemen. In drie casussen gaat het om enkelvoudige problemen die het kind betreffen, met een GGZ vraag, maar de rest van de casussen zijn meervoudig. Dus bijvoorbeeld schulden, woonproblemen, verslaving, psychische problemen, gebrek aan opvoedvaardigheden et cetera. Het gaat in bijna alle gevallen om problemen die het gehele gezinssysteem raken. In één van de casussen zorgen de schulden van de ouders bijvoorbeeld voor problemen bij hun kind en zijn schoolprestaties.

Looptijd

Wat verder ook opvalt, is dat de gemiddelde looptijd van deze casussen circa 40 maanden betreft, dat is 3,3 jaar en daarmee langlopend (vaak al startend vanaf 2015). Een deel van de casussen zal ook nog verder doorlopen, misschien wel levenslang. Dit wijkt sterk af van de eerder in hoofdstuk 3 benoemde looptijd van 2 jaar (gezinsvariant). We gaan ervan uit dat dit komt door de selectie van relatief zware casussen. Daarnaast wordt het gemiddelde gedrukt door de beschermd wonen casussen, die vaak het karakter hebben van een (her)indicatie en een korte looptijd kennen.

Inzet PlusTeam

Als we kijken naar de inzet van de plusteammedewerkers, zien we dat zij vooral bezig zijn met het voeren van regie, het oppakken van praktische regelzaken, het aansturen van hulpverlening, het inventariseren van de problemen en het maken van nieuwe plannen. Een andere belangrijke component van de inzet bestaat uit ‘er gewoon zijn als het nodig is’; luisteren en bliksemafleider zijn, maar ook wijzen op de eigen verantwoordelijkheid en het stutten en steunen van het gezinssysteem om toe te werken naar zelfstandigheid. De gemiddelde inzet in uren door het PlusTeam bedraagt in deze doorrekening 182 uur per casus, c.q. ruim 55 uur per jaar (gedeeld door de gemiddelde looptijd van 3,3 jaar). Gemiddeld kost deze inzet daarmee € 12.227 voor de gehele looptijd van de casus. De ureninzet per jaar wijkt licht af van de eerder in hoofdstuk 3 genoemde inzet van gemiddeld 42,43 uur per casus per jaar. We gaan er ook hier vanuit dat dit komt door de selectie van relatief zware casussen.

Inzet derden

In 70% van de casussen van deze doorrekening heeft het PlusTeam ook andere hulp ingezet. Als voornaamste reden wordt aangegeven dat het gaat om missende expertise. Soms gaat het om missende expertise vanwege diagnostiek, opname, of huishoudelijk hulp. In elk geval is dit binnen de teams niet aanwezig en gaat het veelal om langdurige inzet. De gemiddelde kosten die samenhangen met de inzet van derden per casus bedraagt € 29.530 voor de gehele looptijd van de casus. Dit is ruim het

dubbele van de kosten die het PlusTeam maakt. Een enkele keer wordt genoemd dat hulp van derden wordt ingezet vanwege capaciteitsgebrek.

Persoonlijke en maatschappelijke baten

Als we kijken naar de persoonlijke en maatschappelijk baten dan zien we dat de inzet van het PlusTeam veel betekent voor de gezinnen. Soms gaat het om het herstellen van relaties en communicatie tussen gezinsleden, het organiseren van passende hulp, of het oplossen van zaken die te maken hebben met eerste levensbehoeften, zoals een woning of het oplossen van schulden of andere financiële problemen. Dit voorkomt bijvoorbeeld uithuiszetting en beroep op de maatschappelijke opvang. Ook zien we dat de inzet van het PlusTeam in veel gevallen bijdraagt aan het vergroten van de veiligheid en het voorkomen van crisissituaties. Kinderen kunnen hierdoor thuis blijven wonen en worden niet uit huis geplaatst. Daarnaast zien we dat de inzet van het PlusTeam bijdraagt aan het verminderen van schoolverzuim of schooluitval en het afglijden in de criminaliteit.

Van de 10 casussen die wij hebben geanalyseerd zijn er 9 met maatschappelijke opbrengst (alle 10 voorkomen kosten). Op basis van onze doorrekening zien we dat er door het PlusTeam, per casus gemiddeld € 132.912 aan kosten wordt voorkomen. Als we hier de kosten van de inzet van de PlusTeam medewerker(s) en de inzet van derden vanaf trekken (gemiddeld € 41.758), dan komen we uit op een bedrag van gemiddeld € 91.052 per casus. Dit noemen we maatschappelijke opbrengst of rendement. De verhouding tussen de kosten (€ 41.758) en de baten (€ 132.912) is daarmee 1 staat tot 3,2.

Hieronder is een casus als voorbeeld toegevoegd. De rest van de casussen staan in bijlage 2.

Casus 5: Vader en zoon met woonprobleem (2006)
Probleemschets cliënt: In deze casus gaat het over een Pools gezin, waarvan de moeder is teruggekeerd naar Polen. Vader en zoon wonen in groepsverband en delen een kleine kamer. Vanwege schoolverzuim, mogelijk criminele activiteiten van zoon en andere zorgelijke signalen heeft Veilig Thuis onderzoek gedaan en kwam tot de conclusie dat vader geen grip meer had op zijn zoon. De Jeugdbescherming was reeds betrokken via een OTS toen het PlusTeam de casus overnam. De jongen had veel last van het feit dat zijn moeder afwezig was en in de loop van de tijd draaide de vader-zoon rol om mede door taalachterstand en cultuurverschil van vader.
Looptijd casus: start datum niet bekend maar traject duurde bijna 2 jaar.
Interventie/rol plusteammedewerker: De plusteammedewerker heeft in eerste instantie in kaart gebracht welke hulpvraag het gezin had en wat nodig was om schoolverzuim te voorkomen en zoon te helpen met zijn psychische conditie. Daarnaast is ingezet op het verkrijgen van een zelfstandige woning wat uiteindelijk ook gelukt is. Verder is het door middel van familiegesprekken en individuele coaching van beiden gelukt het contact tussen vader en zoon te herstellen.

Kosten inzet PlusTeam (A): De totale ureninzet in deze casus is gekomen op 150 uur. 150*€ 67,26= € 10.089
Kosten inzet derden (B): Nvt: In deze casus is eigen expertise toegepast vanuit psychiatrie en interculturele hulpverlening (de plusteammedewerker heeft een Poolse achtergrond). Daarmee was inzet van andere partijen niet noodzakelijk.
Persoonlijke en maatschappelijke baten: De inzet van de plusteammedewerker heeft geresulteerd in een zelfstandige woning en een herstelde relatie tussen vader en zoon. Als resultaat hiervan is de jongen weer volledig naar school gegaan en was de vader zich meer bewust van zijn rol als opvoeder en heeft zijn verantwoordelijkheid daarin genomen. Je zou kunnen stellen dat het PlusTeam heeft geholpen om de zelfstandigheid te vergoten. Inmiddels is OTS afgerond en de zoon volgt een middelbare opleiding in Eindhoven. Vader is gestart als zpp'er in de bouw. Zonder de inzet van het PlusTeam, is het heel aannemelijk dat de OTS zou zijn verlengd, mogelijk de jongen uit huis zou zijn geplaatst en in een pleeggezin terecht was gekomen. Het zou ook goed denkbaar zijn dat de zoon verder zou zijn afgegleden in de criminaliteit en helemaal niet meer naar school zou zijn gegaan. Voor vader is het heel goed denkbaar dat hij afhankelijk zou zijn gebleven van een uitkering en verder zou ontsporen met zijn alcohol- afhankelijkheid, en mogelijk uit huis zou zijn gezet.
Voorkomen kosten (C): In deze casus gaan we er van uit dat de OTS minimaal een keer was verlengd en dat vader nog minimaal 2 jaar van een uitkering had geleefd. Verder is er vanwege de Poolse achtergrond van de plusteammedewerker ook circa 150 uur aan tolkkosten bespaard. 1. OTS € 10.359 2. Uithuisplaatsing kind: € 46.559 3. Pleegzorgplaatsing inclusief begeleiding en pleegzorgvergoeding € 13.500 per jaar 4. Schoolverzuim en voortijdig schooluitval zonder startkwalificatie worden doorgegeven van generatie op generatie. De maatschappelijke kosten die hier mee samenvallen zijn moeilijk vast te stellen, maar er kan gedacht worden aan: lagere belastingopbrengsten vanwege lage lonen, groter beroep op sociale voorzieningen zoals werkeloosheidsuitkeringen, bijstandsuitkeringen, gebruik van medische voorzieningen. Grotere kans op dader of slachtofferschap van criminaliteit en geweld 5. Uithuiszetting € 6.984 per keer 6. Tolkkosten € 70 incl. btw* 150= € 10.500 7. Bijstand € 1.048 per maand*24= € 25.152 Totaal voorkomen kosten: € 113.054
Maatschappelijke opbrengst (D) (D=C-A-B): € 113.054 - € 10.089 = € 102.965,-

5.3 Deelconclusie

Maatschappelijke kosten en baten PlusTeam vallen positief uit

We concluderen, op basis van de 10 door ons doorgerekende casussen, dat de werkwijze van het PlusTeam, zoals geformuleerd in de initiële opdracht, van

meerwaarde is voor de cliënten. We zien dit met name terug bij het voeren van regie en vinger aan de pols houden bij complexe langlopende zaken.
Ook concluderen we dat de persoonlijke en maatschappelijke kosten en baten positief uitvallen, gemiddeld € 91.052 per casus. Het is daarmee aannemelijk dat de inzet van het PlusTeam maatschappelijk rendement oplevert.

6 Benchmark

6.1 Inleiding

De benchmark richt zich op de wijze waarop de gemeentelijke ondersteuning en toegang tot maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo is ingericht, waarbij wordt ingegaan op de formatie en kosten.

De initiële opzet van de benchmark was om Geldrop-Mierlo en Waalre te vergelijken met een aantal gemeenten die – vergelijkbaar met het PlusTeam – beschikken over een multiprobleem team én met gemeenten zonder een dergelijk team maar met louter een CMD. Doordat het verkrijgen van gegevens vanuit bepaalde gemeenten via het ambtelijk netwerk lastig bleek en niet is gerealiseerd, is de benchmark beperkt tot een vergelijk met gemeenten zonder multiprobleem team. Hiermee kan inzicht worden geboden in de effecten wanneer de ondersteuning niet via het PlusTeam maar louter via de CMD's zou verlopen. De gemeenten Nuenen en Son en Breugel zijn uiteindelijk betrokken in de benchmark.

6.1.1 Keuze voor gemeenten

De keuze voor de benchmark gemeenten is op basis van verschillende criteria tot stand gekomen. Allereerst zijn voor de vergelijkbaarheid gemeenten uit de eigen regio geselecteerd. Zo is op het gebied van de jeugdhulp bekend dat de verschillen in ontwikkeling van het volume tussen gemeenten in verschillende regio's groter zijn dan tussen gemeenten binnen dezelfde regio. De verklaring hiervoor is dat verschillen waarschijnlijk samenhangen met aspecten als de historische ontwikkeling van de jeugdhulp in een bepaald gebied, de ontwikkeling van het zorglandschap in bepaalde gebieden en doordat samenwerkende gemeenten vergelijkbare keuzes hebben gemaakt op het gebied van beleid, inrichting, of sturing[16]. Ten tweede is getracht gemeenten met een verglijkbaar inwoneraantal te betrekken. Doordat niet iedere beoogde gemeente de gegevens heeft aangeleverd betreft de uiteindelijke benchmark met de gemeente Nuenen en Son en Breugel gemeenten die qua inwoneraantal vooral vergelijkbaar zijn met Waalre.

Tabel 6.1.1.1 Overzicht gemeenten naar inwoneraantal en organisatievorm gemeentelijke toegang en ondersteuning

Gemeenten	Inwoneraantal 2019	CMD	PlusTeam
Geldrop-Mierlo	39.595	Ja	Ja
Waalre	17.247	Ja	Ja
Nuenen	23.186	Ja, met partners	Nee
Son en Breugel	16.904	Ja, met partners	Nee

[16] Benchmarkanalyse uitgaven jeugdhulp in 26 gemeenten, Significant, 2019

6.1.2 Vergelijkbaarheid

Met het oog op de vergelijkbaarheid zijn gegevens opgevraagd met betrekking tot het kalenderjaar 2019.

Uit de benchmark kunnen slechts globaal conclusies worden getrokken. Ten eerste behelst de benchmark slechts een beperkt aantal gemeenten. Ten tweede zijn - vanwege de verscheidenheid aan opzet, taken en inrichtingskeuzen van de gemeentelijk ondersteuning en toegang tot maatwerkvoorzieningen - geen standaardnormen voorhanden en is een benchmark lastig. De gemeenten en hun geheel aan diensten en ondersteuning zijn niet op alle onderdelen één op één te vergelijken. Om uitspraken te kunnen doen over het rendement van het PlusTeam in vergelijking met andere gemeenten, al dan niet met of zonder multiprobleem team, dient nader onderzoek te worden gedaan.

6.2 Organisatie, taakvelden en kerntaken

De gemeenten hebben alle vier een laagdrempelige gemeentelijke voorziening voor alle vragen van burgers en professionals rondom maatschappelijke participatie, te weten een CMD.

De organisatievorm van het CMD verschilt per gemeente. Bij de gemeenten Geldrop-Mierlo en Waalre is het CMD een gemeentelijke organisatieonderdeel waarin louter gemeentelijke medewerkers actief zijn. Dit in tegenstelling tot de gemeenten Nuenen en Son en Breugel, beide zonder een PlusTeam, die hun CMD als netwerkorganisaties hebben vormgegeven. In hun CMD's zijn naast gemeentelijke medewerkers partners uit zorg en welzijn actief onder andere middels het leveren van professionals.

De taakvelden van de voorliggende gemeentelijke centra zijn in hoge mate vergelijkbaar. Voor alle gemeenten betreft het globaal:

- Jeugdhulp
- Wmo
- Schuldhulpverlening
- Leerplicht
- Leerlingenvervoer
- Inkomensondersteuning
- Statushouders

Het taakveld 'Werk & inkomen' maakt bij Nuenen en Son Breugel onderdeel uit van het CMD. Bij Geldrop-Mierlo en Waalre is dit extern belegd.

De kerntaken van het CMD van zijn eveneens vergelijkbaar:

- Informatie en advies
- Vraagverheldering en oplossen
- Verlenen van ondersteuning
- Ondersteunen bij inzetten netwerk

- Coördinatie van mogelijke ondersteuning en zorg
- Inzet en controle op geïndiceerde hulpverlening
- Signaleren knelpunten sociaal domein

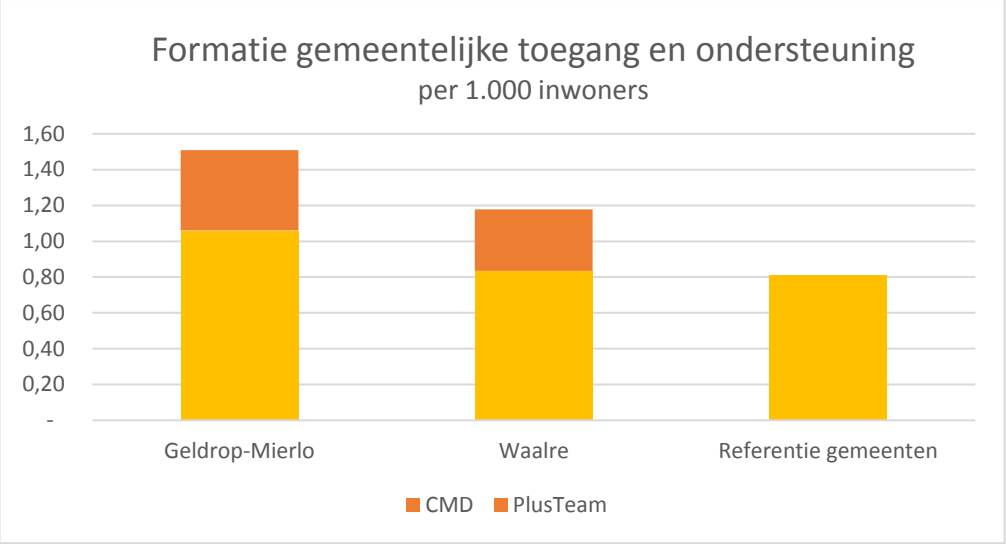
Het belangrijkste verschil tussen Geldrop-Mierlo en Waalre enerzijds en Nuenen en Son en Breugel anderzijds, is de mate waarin het CDM zelf ondersteuning verleent en ondersteunt bij het inzetten van het netwerk. Voor Geldrop-Mierlo en Waalre geldt in aanleg dat het verlenen van ondersteuning door het CMD afgebakend is tot enkelvoudige problematiek[17]. Bij complexe en/of meervoudige problematiek wordt doorgezet naar het PlusTeam. Bij de CMD's van Nuenen en Son en Breugel wordt – ook door de professionals vanuit de partners – ondersteuning geboden, waartoe mogelijk ook complexe en/of meervoudige problematiek kan behoren. Of deze ondersteuning in de praktijk ook betrekking heeft op dezelfde doelgroep en problematiek als door het PlusTeam wordt ondersteund is niet onderzocht.

6.3 Formatie

Om de formatie te vergelijken is per gemeente het totaal van de gemeentelijke ondersteuning en toegang in beeld gebracht, dat wil zeggen voor zowel de CMD's als het PlusTeam. Hiertoe is via het ambtelijk netwerk de informatie vanuit de referentiegemeenten verkregen. De formatie is inclusief management en ondersteuning. Waar bekend is de formatie die niet in alle gemeenten binnen de CMD's valt - zoals leerplicht, jongerenwerk en werk & inkomen - buiten beschouwing gelaten. De formatie is voor de vergelijkbaarheid toegerekend naar het aantal fte per duizend inwoners. De formatie van het PlusTeam is naar rato van verdeelsleutel bekostiging (Geldrop-Mierlo: 75%, Waalre 25%) toegekend aan de twee gemeenten.

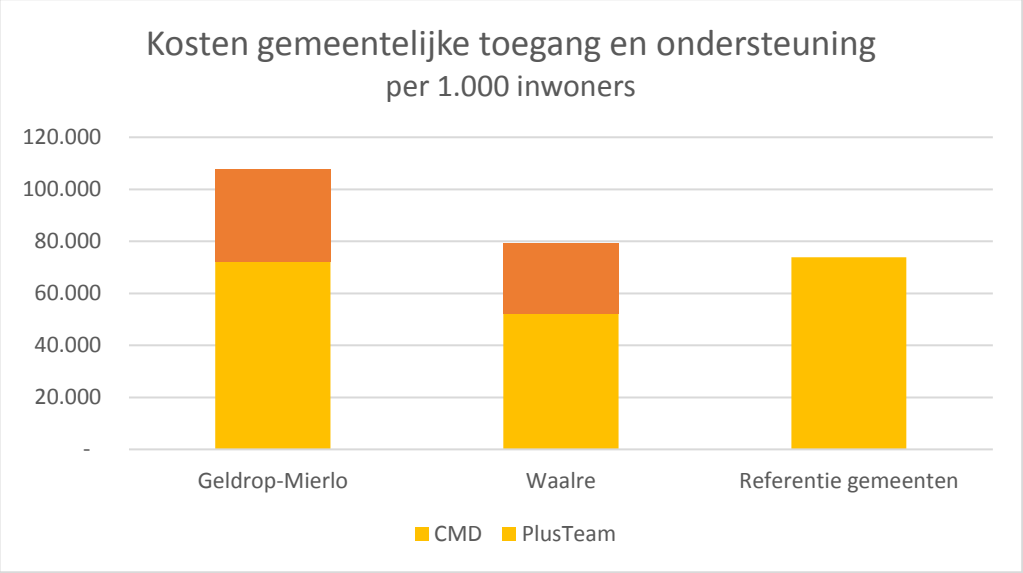
De totale formatieve omvang van de gemeentelijke toegang en ondersteuning ligt in de gemeente Geldrop-Mierlo en Waalre hoger dan in de referentiegemeenten. Voor Waalre geldt dat dit verschil nagenoeg geheel wordt verklaard door de formatie van het PlusTeam. Voor Geldrop-Mierlo geldt dat het verschil is toe te kennen aan zowel het PlusTeam als een grote formatieve omvang van het CMD.

[17] Tijdens de focusgroep met het PlusTeam is opgemerkt dat het CMD Waalre verhoudingsgewijs minder dan het CMD van Geldrop-Mierlo doorzet naar het PlusTeam, waarbij de indruk bestaat dat het CMD Waalre ook zwaardere, complexe casuïstiek deels zelf ondersteunt.

6.4 Kosten

De kosten van de gemeentelijke toegang en ondersteuning gebaseerd op de formatieve bezetting laten zien dat Geldrop-Mierlo meer en Waalre slechts licht meer kosten maakt dan de referentiegemeenten. Het verschil in kosten met de referentiegemeenten valt voor zowel Geldrop-Mierlo als Waalre kleiner uit dan men op basis van het verschil in omvang van de formatie zou verwachten.

6.5 Maatwerkvoorzieningen

Het PlusTeam vormt evenals de CMD's een belangrijke schakel in de transformatie: gemeenten beogen hiermee de kosten van de maatwerkvoorzieningen terug te dringen. Vanuit dit bredere perspectief is het relevant de kosten voor jeugdhulp en Wmo in beeld te brengen. De kosten zijn berekend op basis van de aangeleverde overzichten gebaseerd op de in gemeentelijke administratie opgenomen gerealiseerde kosten[18]. Overigens dient in het achterhoofd te worden gehouden dat het PlusTeam voor de Jeugdhulp en Wmo slechts een beperkt deel van de verwijzingen voor haar rekening neemt. In 2019 betrof dit voor Jeugdhulp voor Geldrop-Mierlo 28% en Waalre 17% van het totaal aantal verwijzingen. Voor de Wmo ligt dit percentage voor Geldrop-Mierlo op 15% en voor Waalre op 7%[19].

6.5.1 Jeugdhulp

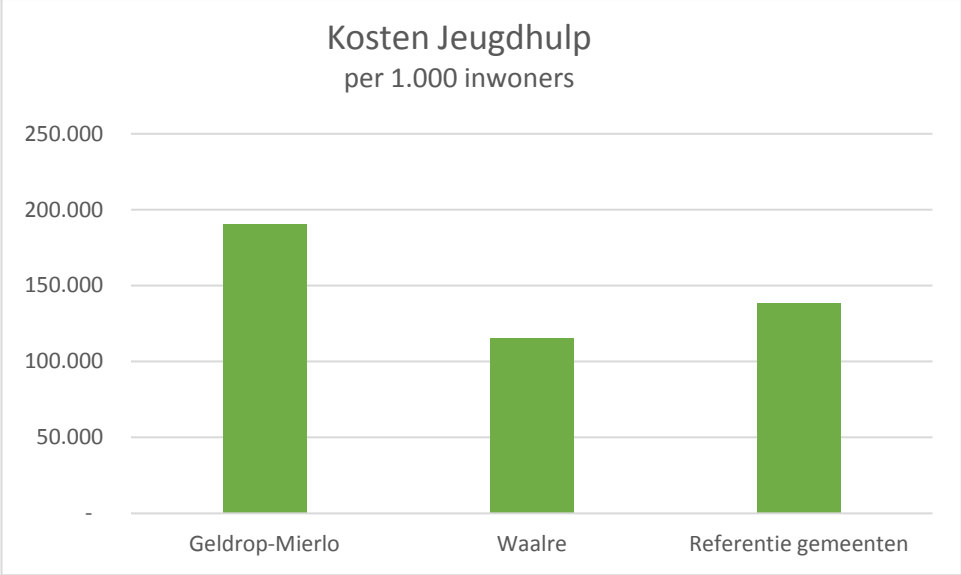
Opvallend is het grote verschil in kosten Jeugdhulp tussen Geldrop-Mierlo en Waalre. Per duizend inwoners bedragen de kosten in Geldrop Mierlo € 190.798 ten opzichte van € 115.407 in Waalre[20]. Afgezet tegen gemiddelde kosten van de referentiegemeenten a € 138.494 besteedt Geldrop-Mierlo € 52.304 meer en Waalre € 23.087 minder.

Een mogelijke verklaring is dat bij kleine gemeenten speelt dat de gemiddelde kosten sterk worden bepaald door het aantal cliënten met de meest dure vormen van jeugdhulp, zoals JeugdzorgPlus of andere intensieve vormen van verblijfszorg. Kleine schommelingen in het aantal cliënten met deze dure vormen van jeugdhulp hebben relatief grote impact op de gemiddelde uitgaven per cliënt. Een andere mogelijke verklaring ligt in de verschillen in de populatieopbouw van Geldrop-Mierlo en Waalre.

Door het grote verschil in gemiddelde kosten Jeugdhulp is er geen verband te leggen tussen de kosten van de voorliggende inzet door het CMD en/of PlusTeam. Overigens wordt op basis van recent onderzoek eenzelfde constatering gedaan[21]. Ook in dat onderzoek is geen verband ontdekt tussen de uitgaven voor lokale teams/toegang en de ontwikkeling van de jeugdhulpuitgaven in de periode 2016-2018. Men heeft niet kunnen vaststellen dat met investeren in lokale toegang een ombuiging van de uitgaven wordt gerealiseerd.

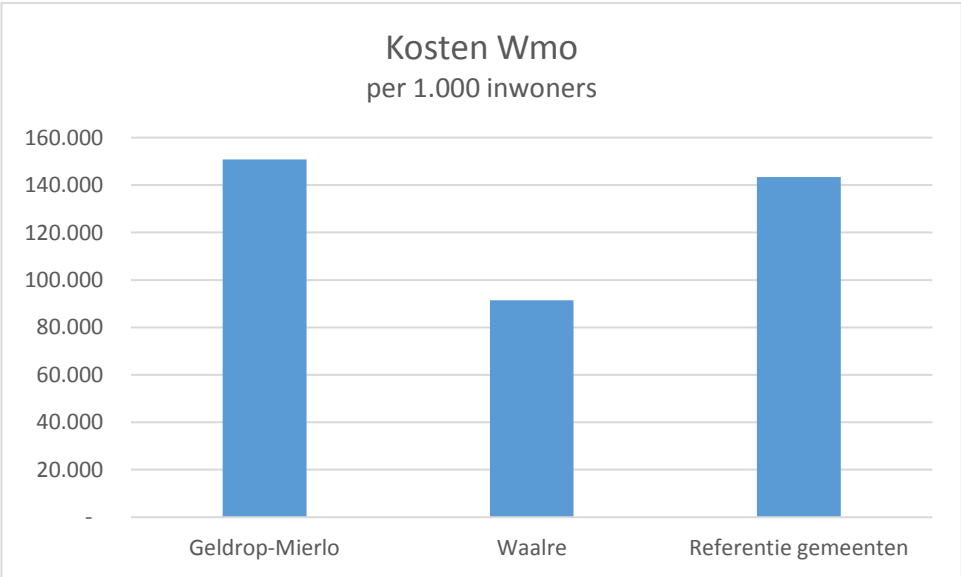
Overigens geldt voor het PlusTeam dat zij maar een beperkt deel van het totaal aan verwijzingen naar Jeugdhulp voor haar rekening neemt.

[18] Het betreft jeugdhulp ZIN, jeugdhulp op basis van PGB is buiten deze benchmark gehouden.
[19] Zie paragraaf 4.3
[20] Als voorbeeld geldt dat in 2019 ten opzichte van 2018 in Waalre jeugdhulp met verblijf is teruggegaan van 19 naar 12 cliënten. Dit heeft een verschil van kosten opgeleverd van ruim € 400.000 t.o.v. 2018. Dit biedt een mogelijke (gedeeltelijke) verklaring voor het verschil met referentie gemeenten.
[21] Benchmarkanalyse uitgaven jeugdhulp in 26 gemeenten, Significant, 2019

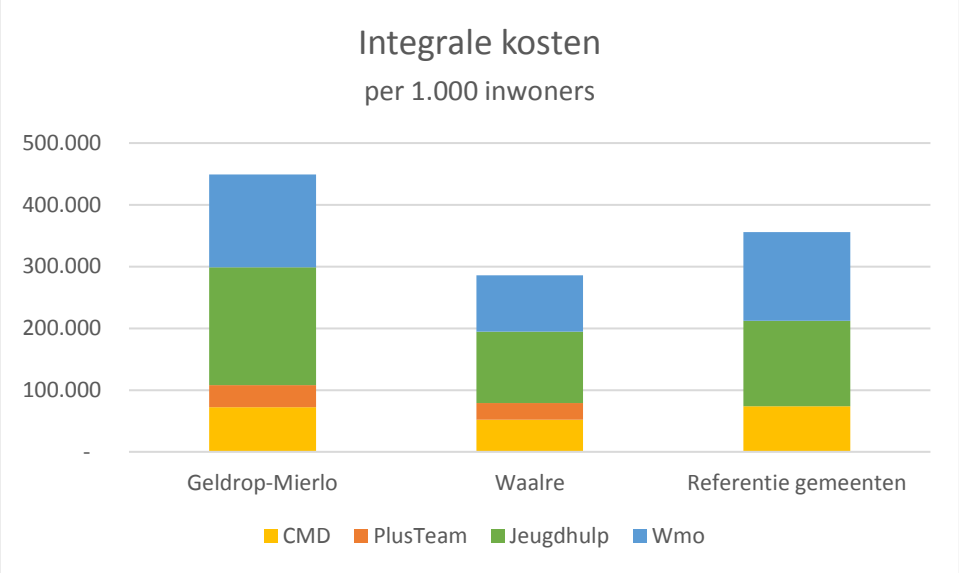
6.5.2 Wmo

Ook de kosten voor Wmo maatwerkvoorzieningen laten een aanzienlijke verschil zien tussen Geldrop-Mierlo en Waalre. Per duizend inwoners bedragen de kosten in Geldrop-Mierlo € 150.799 ten opzichte van Waalre a € 91.495. Afgezet tegen gemiddelde kosten in de referentiegemeenten a € 143.365 besteedt Geldrop-Mierlo slechts € 7.434 meer en Waalre € 51.870 minder. Evenals bij de Jeugdhulp gelden de verschillen in populatie een mogelijke verklaring. En sterker dan bij Jeugdhulp geldt voor de Wmo dat het PlusTeam slechts voor een beperkt aantal verwijzingen verantwoordelijk is.

6.6 Integraal kostenbeeld

Indien we het integrale kostenbeeld bekijken dan wordt duidelijk dat de kosten per duizend inwoners voor Geldrop-Mierlo beduidend hoger liggen dan in de referentiegemeenten, terwijl dit voor Waalre juist lager uitvalt. De verschillen worden hoofdzakelijk verklaard door het verschil in kosten van de maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp en Wmo.

6.7 Deelconclusies

Meer formatie en kosten met PlusTeam
De keuze voor een inrichting met een PlusTeam brengt extra formatie en kosten met zich mee. We constateren dat de omvang van de gezamenlijke formatie van het CMD en PlusTeam in zowel Geldrop-Mierlo als Waalre groter is dan bij de referentiegemeenten met alleen een CMD. Het hebben van PlusTeam lijkt daarbij niet van invloed te zijn op de formatieve omvang van het CMD aangezien deze bij de referentiegemeenten een vergelijkbare formatieve omvang kennen.

De kosten van de gemeentelijke toegang en ondersteuning gebaseerd op de formatieve bezetting laten zien dat Geldrop-Mierlo meer en Waalre slechts licht meer kosten maakt dan de referentiegemeenten. Het verschil in kosten met de referentiegemeenten valt voor zowel Geldrop-Mierlo als met name voor Waalre kleiner uit dan men op basis van het verschil in omvang van de formatie zou verwachten.

Tegenover de extra inzet en kosten van een PlusTeam dienen de baten – die blijken uit de maatschappelijke kosten baten analyse – in ogenschouw genomen te worden.

Kosten maatwerkvoorzieningen lopen sterk uiteen

De kosten van de maatwerkvoorzieningen lopen sterk uiteen voor Geldrop-Mierlo en Waalre. Deze kosten liggen voor Waalre onder en voor Geldrop-Mierlo boven die van de referentiegemeenten. Er is daarmee geen verband aan te tonen tussen de kosten van een PlusTeam en de kosten binnen maatwerkvoorzieningen, immers de inzet van het PlusTeam zou in Waalre tot reductie en bij Geldrop-Mierlo tot een stijging van de leiden. Er valt daarmee niet te concluderen dat de inzet van een PlusTeam de kosten van maatwerkvoorzieningen reduceert of doet toenemen. Overigens geldt hierbij per definitie de kanttekening dat het PlusTeam maar een beperkt deel van het totaal aan verwijzingen naar Jeugdhulp en Wmo voor haar rekening neemt.

Geen eenduidig beeld o.b.v. integrale kosten

In het integrale kostenbeeld worden de kosten van het CMD, PlusTeam (indien van toepassing) en de maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo tegen elkaar afgezet. We concluderen dat het integrale kostenbeeld in vergelijking met referentiegemeenten voor Geldrop-Mierlo hoger en voor Waalre lager uitvalt. Het verschil in totale kosten tussen Geldrop-Mierlo en Waalre is aanzienlijk. Hieraan liggen hoofdzakelijk de kosten voor de maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo ten grondslag. Het betreft een tegenstrijdig beeld waardoor er over een eventueel effect van het PlusTeam op het integrale kostenbeeld geen uitspraken zijn te doen.

7 Scenarioschets

Op basis van de evaluatie en maatschappelijke kosten baten analyse concluderen wij dat het PlusTeam ondanks een hoge werkdruk conform de opdracht en naar behoren functioneert. Feit is wel dat de formatie en kosten van een PlusTeam additioneel zijn aan het CMD. Desondanks kunnen we stellen dat het PlusTeam meerwaarde heeft voor de client en maatschappelijk rendement oplevert. Daarom zien wij geen aanleiding om het PlusTeam te ontmantelen of geheel anders in te richten. De knelpunten in de uitvoering – met name tussen het PlusTeam en het CMD van Waalre – zijn in aanleg als overbrugbaar aan te duiden, en hangen in ieder geval niet per se samen met de organisatiestructuur.

Mocht de visie tussen Geldrop-Mierlo en Waalre met betrekking tot nut, noodzaak en bekostiging van het PlusTeam uiteenlopen en indien daar geen consensus over gevonden kan worden, kan men overwegen de GR te ontmantelen. Feitelijk ligt dan elk scenario - aangaande de wijze waarop de ondersteuning aan multi-probleem gezinnen en individuen wordt georganiseerd - open. Gezien de evaluatie zijn er ons inziens twee relevante scenario's denkbaar die we onderstaand verder uitwerken. De uitwerking kent zowel een inhoudelijk als een financiële component.

- Scenario 1: Beheersen werkdruk huidige GR PlusTeam
  Indien de huidige opdracht en organisatievorm blijvend door beide gemeenten onderschreven worden, zal het scenario gericht zijn op het beheersbaar houden van de werkdruk van het huidige PlusTeam door:
  - De waakvlamfunctie elders te beleggen
  - (Her)indicaties Beschermd Wonen elders beleggen

- Scenario 2: Opheffen GR PlusTeam en per gemeente afzonderlijk organiseren van ondersteuning multiprobleem gezinnen en individuen
  Indien de visie op de opdracht en/of organisatievorm tussen beide gemeenten teveel uiteenloopt, kan het opheffen van de GR een optie zijn, met als insteek een apart PlusTeam per gemeente, al dan niet gecombineerd met het CMD.

7.1 Scenario 1: Beheersen werkdruk huidige GR PlusTeam

Indien de GR PlusTeam wordt gecontinueerd is het van belang de werkdruk beheersbaar te houden. De werkdruk van het PlusTeam kan op basis van de inzichten uit de evaluatie ons inziens op twee manieren worden verlaagd en beheersbaar worden gehouden binnen de huidige kaders, formatie en kosten. Dit betreft het elders beleggen van:

- Waakvlam dossiers
- (Her)indicaties beschermd wonen

7.1.1 Doorrekening waakvlamdossiers

Een deel van de langlopende casussen betreft zogenaamde waakvlamdossiers. Hierbij houdt het PlusTeam op basis van een lage frequentie contact met een gezin of individu, waarbij in beeld wordt gehouden of de situatie stabiel blijft. Voor de doelgroep binnen deze waakvlamdossiers is het nodig dat een professional 1 à 2 keer per maand langs komt om “vinger aan de pols” te houden. Het betreft een doelgroep die vaak wordt gekenmerkt door psychiatrische of LVB problematiek en die niet zelf aan de bel trekt, maar waarbij middels maandelijkse bezoeken voorkomen kan worden dat er plotseling een sterkt terugval optreedt.

De langlopende casuïstiek van het PlusTeam betreft niet louter waakvlamdossiers. Deze bestaat ook uit gezinnen en individuen waarbij continue contact nodig is omdat zij een sterk fluctuerende ondersteuningsvraag hebben. Dit betreffen doorgaans multiprobleem gezinnen waarvoor af en aan ondersteuning noodzakelijk is. Hierbij is het ook in een relatief rustige periode van belang in contact te staan met het gezin om ze te ondersteunen en direct op te kunnen schalen wanneer problemen (weer) groeien of escalatie dreigt. Deze casuïstiek is PlusTeam eigen en dient door hen ondersteund te blijven worden.

Gezamenlijk met het PlusTeam is een inschatting gemaakt hoeveel dossiers van de langlopende casuïstiek op jaarbasis de waakvlamfunctie betreffen[22]. Het betreft naar schatting ca. 40 waakvlamdossier die zijn over te dragen aan een derde (CMD of zorgaanbieder(s)). Het geschatte gemiddeld aantal direct productieve uren per waakvlamdossier ligt op 30 uur per jaar.

Vanuit het PlusTeam is aangegeven dat zij - vanuit kostenbewustzijn - tot op heden de waakvlamdossiers niet hebben overgedragen. Voor de weinig intensieve ondersteuning van deze doelgroep is namelijk geen maatwerkproduct beschikbaar waarbij een beperkt aantal uren kan worden ingezet door een zorgaanbieder. Het best passende beschikbare alternatief is de inzet vanuit het product Wmo begeleiding, waarvan de kosten aanzienlijk hoger liggen.[23]

Uitgaande van 40 lopende waakvlamdossiers met een gemiddeld inzet van 30 direct productieve uren per jaar besteedt het PlusTeam 0,86 fte aan de waakvlamdossiers op basis van de richtlijn van 1.399 productieve uren per jaar (tabel 7.1.1.1). Indien de berekening wordt gestoeld om de daadwerkelijk gerealiseerde productieve uren – hetgeen de uitvoeringspraktijk het best benadert[24] - zet het PlusTeam jaarlijks 0,96 fte in op waakvlamdossiers.

[22] Een inschatting diende gemaakt te worden omdat er geen registratie plaatsvindt op de waakvlamfunctie.
[23] Het product Wmo begeleiding kost minimaal € 516,37 per maand c.q. € 6196,44 per jaar. De inzet van het PlusTeam op basis van 30 uur per jaar a € 67,26 per uur bedraagt € 2.017,80.
[24] Zie ook paragraaf 4.1.5

Tabel 7.1.1.1 Waakvlamdossiers, geschatte bestede tijd en formatie per jaar

aantal waakvlam dossiers per jaar	gemiddelde aantal uren per waakvlam dossier	totaal aantal direct productieve uren	totaal fte o.b.v. richtlijn	totaal fte o.b.v. tijdregistratie
40	30	1.200	0,86	0,96

Voor het elders beleggen van de waakvlamdossiers bestaan ons inziens twee realistische mogelijkheden, bij de CMD's dan wel bij één of meerdere zorgaanbieders. Indien de waakvlamfunctie bij aanbieders wordt belegd is het advies hier vanuit kostenbewustzijn een passend product inclusief tarief voor in het leven te roepen. Indien de waakvlamdossiers bij de lokale CMD's belegd worden is het zaak dat medewerkers van de CMD's beschikken over voldoende tijd om deze dossiers te ondersteunen. Wij hebben geen reden om aan te nemen dat de benodigde tijd voor de waakvlamdossiers bij het CMD zal afwijken van die van het PlusTeam. Op basis van de kosten van een fte hbo opgeleide CMD medewerker (inclusief sociale lasten) a ca. €74.000[25] komen de kosten van de waakvlamdossiers (0,96 fte) op ca. € 71.000. Op basis van de verhouding van het totaal aantal dossiers tussen Geldrop Mierlo en Waalre in 2019 komen de kosten daarmee voor Geldrop-Mierlo op ca. € 56.000 en voor Waalre op ca. € 15.000.

Eenmalige kosten zijn ons inziens te verwaarlozen. Eenmalige werkzaamheden betreffen het warm overdragen van de waakvlamdossiers van het PlusTeam naar een derde (CMD of aanbieder). Naast de overdracht van het dossier kan het in de praktijk gaan om de introductie van de nieuwe ondersteuner vanuit CMD bij de client.

7.1.2 Doorrekening (her)indicties Beschermd wonen

Sinds 2015 verricht het PlusTeam de (her)indicties Beschermd wonen voor Geldrop-Mierlo en Waalre. Dit betreft werkzaamheden die andersoortig zijn dan de kernwerkzaamheden van het PlusTeam, het bieden van ondersteuning aan individuen of gezinnen. Het merendeel van de werkzaamheden met betrekking tot Beschermd wonen betreft het stellen van (her)indicaties; individuen met een ernstig psychiatrisch aandoening (EPA doelgroep) dienen (opnieuw) geïndiceerd worden om voor een beschermd wonen plek in aanmerking te (blijven) komen. Deze werkzaamheid vraagt de nodige inhoudelijke en procedurele kennis, maar is op zich goed te beleggen bij de CMD's. Mogelijk is dit qua werkzaamheden ook meer passend, aangezien het CMD – ook voor andere zorg dan Beschermd wonen – de daadwerkelijke indicaties afgeeft.

[25] In vergelijking met de kosten van het PlusTeam dient vermeld te worden dat de kosten voor een medewerker CMD inclusief sociale lasten bij benadering maar niet één op één zijn te vergelijken met die van een PlusTeam medewerker, waarbij ook andere lasten, zoals rondom opleiding en training, in meewegen.

Sinds 2017 wordt de tijd besteed aan (her)indicaties Beschermd wonen door het PlusTeam geregistreerd, mede in verband met de declaratie van de gemaakte kosten bij de Centrumgemeente Beschermd wonen (Eindhoven).

Het aantal (her)indicaties loopt per jaar uiteen evenals het totaal aantal uren dat daarmee is gemoeid (tabel 7.1.2.1). Vanwege deze fluctuaties is het meest betrouwbaar om van de gemiddelden over de afgelopen 3 jaar uit te gaan. Het betreft gemiddeld 42 (her)indicaties met een gemiddelde inzet van 7,15 uur per jaar.

Tabel 7.1.2.1 Aantal (her)indicaties en bestede tijd per jaar (2017-2109)

jaar	aantal BW indicaties per jaar	totale tijdsbesteding in uren BW per jaar	gemiddelde tijdsinvestering in uren per BW indicatie
2017	34	188	5,53
2018	52	402	7,73
2019	40	311	7,78
gemiddeld	*42*	*300*	*7,15*

Uitgaande van gemiddeld 42 (her)indicaties per jaar van gemiddeld ruim 7 uur besteedt het PlusTeam fte 0,24 aan (her)indicaties Beschermd wonen (tabel 7.1.2.2)[26].

Tabel 7.1.2.2 (Her)indicaties, bestede tijd en formatie per jaar

gemiddeld aantal (her)indicaties per jaar	gemiddelde aantal uren per dossier	totaal aantal bestede direct productieve uren	totaal fte o.b.v. richtlijn	totaal fte o.b.v. tijdregistratie
42	7,15	300	0,21	0,24

Het beleggen van de werkzaamheden rond Beschermd wonen bij het CMD vraagt ook hier om voldoende tijd voor de medewerkers van de CMD's om de (her)indicaties te kunnen stellen. Evenals bij de waakvlamdossier hebben wij geen reden om aan te nemen dat de benodigde tijd voor het CMD zal afwijken van die van het PlusTeam. Op basis van de kosten van een hbo opgeleide CMD medewerker[27] komen de kosten van de waakvlamdossiers (0,24 fte) op ca. € 17.700. Op basis van verhouding van het totaal aantal dossiers tussen Geldrop-Mierlo en Waalre in 2019 komen de kosten daarmee voor Geldrop-Mierlo op ca. € 14.000 en voor Waalre op ca. € 3.700.

Eenmalige kosten kunnen liggen in het scholen van CMD medewerkers. Dit kan een beperkt aantal medewerkers betreffen. Gezien de geringe omvang van het aantal indicaties en benodigde tijd hoeft niet iedereen binnen het CMD de (her)indicaties te

[26] Evenals bij de formatie berekening van de waakvlamdossiers wordt de uitvoeringspraktijk het best benaderd door te rekenen met het totaal aantal fte op basis van de tijdsregistratie.
[27] Kosten betreffen ca € 74.000 voor een CMD medewerker op hbo niveau inclusief sociale lasten, zie ook paragraaf 7.1.1.

kunnen stellen. Mogelijk dat de CMD medewerkers 'om niet' een training van het PlusTeam kunnen ontvangen.

7.1.3 Gezamenlijke formatieve reductie Waakvlam en (her)indicatie Beschermd Wonen

Indien zowel de waakvlamdossiers als (her)indicaties Beschermd wonen bij derden worden belegd, geeft dit binnen het PlusTeam een formatieve ruimte van 1,21 fte (tabel 7.1.3.1). Op basis van de gemiddelde caseload per fte van 29 dossier per jaar[28] kunnen met 1,21 fte ruim 35 (nieuwe) dossiers worden opgepakt of is er ruimte om casusinhoudelijk als PlusTeam meer zelf te doen. Het is goed om aan te merken dat dit scenario geen besparing betreft, de werkzaamheden worden louter elders belegd.

Tabel 7.1.3.1 Waakvlamdossiers en (her)indicatie BW, geschatte bestede tijd en formatie per jaar

type dossier	aantal dossiers	gemiddelde aantal uren per dossier	totaal aantal bestede direct productieve uren	totaal fte o.b.v. richtlijn	totaal fte o.b.v. tijdregistratie
Waakvlam	40	30,00	1.200	0,86	0,96
(Her)indicaties BW	42	7,15	300	0,21	0,24
Totaal	82	n.v.t.	1.500	1,07	1,21

7.1.4 Inhoudelijke voor - en nadelen van dit scenario

Dit scenario zet duidelijk in op het creëren van formatieve ruimte voor het PlusTeam. Door deze ruimte kunnen zij meer dossiers oppakken en/of casusinhoudelijk meer zelf uitvoeren. Dat komt ten goede aan de inwoners van de gemeenten, die daarmee sneller en/of beter geholpen worden, maar het geeft geen garantie dat de werkdruk op langere termijn behapbaar blijft. De kans is namelijk aanwezig dat de vrijgekomen ruimte bij het PlusTeam direct wordt gevuld met nieuwe casussen.

Een ander nadeel van dit scenario is dat het overdragen van cliënten aan de CMD's of andere organisaties kan zorgen voor onrust onder cliënten. Vaste gezichten worden immers vervangen door nieuwe medewerkers, die doorgaans niet meteen goed op de hoogte zijn. Een goede overdrachtsperiode is dan ook essentieel, met de mogelijkheid om misschien waar nodig samen op te lopen. De samenwerking met de CMD's of andere organisaties zal een extra aandachtpunt zijn voor het PlusTeam.

Daarnaast dient – in den brede en specifiek met betrekking tot de waakvlamdossiers - geïnvesteerd te worden in het realiseren van een gezamenlijk kader voor CMD's en het PlusTeam over de verdeling van casuïstiek. Men zal per casus meer aan de voorkant

[28] Zie paragraaf 4.1.4

met elkaar het gesprek moeten aangaan over wie de meeste toegevoegde waarde heeft voor gezin of individu; is dit het CMD, het PlusTeam of mogelijk een derde zoals een zorgaanbieder. Dit kan onder andere worden gefaciliteerd door een structureel en kritisch aanmeldgesprek in te voeren.

7.1.5 Organisatievorm GR blijft in stand

Dit scenario doet verder niets af aan de GR en de rechtspersoon die het PlusTeam is. Ook de voor- en nadelen die in de in de adviesnota voor de oprichting van het PlusTeam[29] en in de literatuur[30] genoemd worden, bij wijk- of multiprobleem teams die zelfstandig/ extern zijn georganiseerd, blijven in theorie overeind.

Voordelen:

- De gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling bepalen zelf de omvang van wat zij willen delegeren;
- De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden liggen in één hand bij het openbaar lichaam;
- Omdat het openbaar lichaam rechtspersoonlijkheid bezit kan het zelfstandig rechtshandelingen verrichten (contracten afsluiten en personeel in dienst nemen);
- Men kan slagvaardig handelen en men hoeft niet voor ieder besluit langs de deelnemende gemeenten te gaan en voorkomt op die manier tijdrovende procedures;
- Slagvaardigheid ontstaat wanneer ook middelen worden overgedragen en de organisatie niet afhankelijk is van het per besluit uitoefenen van het budgetrecht door iedere deelnemende gemeente;
- Er is sprake van uniformiteit van beleid;
- Men kan als één entiteit worden aangemerkt en als zodanig één budget voor het hele samenwerkingsverband ontvangen;
- Een zelfstandige organisatie kan een eigen identiteit en imago te ontwikkelen, los van de gemeente en de bestaande organisaties.

Nadelen:

- De besluiten van een openbaar lichaam zijn bindend voor de deelnemende gemeenten;
- Doordat de uitvoering van taken en de verantwoordelijkheid daarover bij het openbaar lichaam komen te liggen staat de gemeente meer op afstand;

[29] Adviesnota inrichting PlusTeam definitieve versie, 2014
[30] Organisatievormen en positionering van (wijk)teams; Overwegingen en ervaringen van gemeenten in beeld; IWW, februari 2017

- De politieke invloed of democratische controle vindt getrapt plaats. Indien de raad vragen heeft over het functioneren van het openbaar lichaam zal deze die formeel aan het algemeen bestuur moeten stellen;
- De invloed van de gemeenteraad op het vaststellen van de begroting is beperkt. De Wgr schrijft voor dat de raden van de deelnemende gemeenten enkel en alleen hun gevoelen over de concept begroting van het openbaar lichaam kenbaar mogen maken. Formeel kan het algemeen bestuur dit gevoelen naast zich neerleggen bij het vaststellen van de begroting;
- Door de noodzakelijke afstemming en overleggen in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur kan er 'bestuurlijke drukte' ontstaan hetgeen de snelheid van besluitvorming niet ten goede komt. Dualisering heeft in de openbare lichamen vooralsnog niet plaatsgevonden: afhankelijk van welke bestuursorganen deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling kunnen zowel college- als raadsleden, maar ook burgemeesters van de deelnemende gemeenten lid zijn van een algemeen en dagelijks bestuur;
- Indien niet voor een afzonderlijke gemeenschappelijke regeling wordt gekozen, maar voor uitbreiding van het takenpakket van de bestaande GR Dienst Dommelvallei dient een dienstverleningsovereenkomst met het openbaar lichaam aan te gaan waarbij een kostendoorberekening dient plaats te vinden. Omdat Waalre geen onderdeel uit maakt van de gemeenschappelijke regeling heeft deze gemeente minder beleidsbepalende invloed omdat zij niet over stemrecht beschikt.
- Een aparte entiteit is minder flexibel dan een projectorganisatie. Zo kan de samenstelling niet zomaar worden gewijzigd als hier aanleiding toe is, bijvoorbeeld door wijzigingen in wet- en regelgeving of in de problemen die wijk- en multiprobleem teams tegen komen.
- In een aparte organisatie hebben medewerkers vaak minder carrièreperspectieven; er zijn nu eenmaal minder doorgroeimogelijkheden.

7.2 Scenario 2: opheffing GR PlusTeam

Bij de opheffing van de GR PlusTeam zijn er verschillende uitwerkingen mogelijk. Evident is dat daarbij de gemeenten Geldrop-Mierlo en Waalre los van elkaar de huidige taken van het PlusTeam organiseren en beleggen. Hierbij lijkt het voor Geldrop-Mierlo mogelijk de taken van het PlusTeam binnen een apart team te blijven beleggen waar voor Waalre deze taken bij een derde (CMD of zorgaanbieder) zullen dienen te worden belegd. Dit heeft te maken met het kunnen borgen van de minimaal benodigde specialismen voor het ondersteunen van multiprobleem individuen en gezinnen tegen acceptabele kosten. De omvang van de problematiek en het aantal dossiers in Waalre lijkt in aanleg te klein om een zelfstandig team te legitimeren.

Op basis van dit onderzoek is niet aan te geven in hoeverre het meer passend is om de taken van het PlusTeam voor Waalre bij het eigen CMD of bij een zorgaanbieder te beleggen, dit heeft namelijk ook te maken met uitgangspunten die niet louter met de kosten te maken hebben. In ieder geval is het beleggen van de regiefunctie dan wel van de ondersteuning van de eigen regie van individu of gezin – een belangrijke functie van het huidige PlusTeam - mogelijk meer passend bij het CMD dan bij een zorgaanbieder. Het CMD heeft als gemeentelijk organisatie een meer onafhankelijk positie ten opzichte van het zorgaanbieders veld en is voor het afgeven van een beschikking maatwerkvoorzieningen aangewezen. Binnen het huidige CMD van Waalre is reeds een aantal specialismen aanwezig, te weten op het gebied van autisme, huiselijk geweld, complexe echtscheidingen en verstandelijke beperking. Gespiegeld aan de specialismen aanwezig binnen het PlusTeam dient deskundigheid op het gebied van de GGZ aan het CMD Waalre te worden toegevoegd. Dit los van voldoende formatieve omvang om het aantal dossier te kunnen ondersteunen.

Het is op voorhand niet is in te schatten in hoeverre het CMD Waalre of een zorgaanbieder meer of minder tijd per dossier nodig heeft dan het PlusTeam. Derhalve nemen we aan dat het CMD Waalre evenveel tijd per casus besteedt als het PlusTeam. Hierdoor heeft de doorrekening betrekking op de kosten bij eenzelfde formatieve omvang, uitgaande van die van 2019 van het PlusTeam.

Om de benodigde formatie per gemeente te bepalen is de formatie van het PlusTeam van 2019 toegerekend naar de individuele gemeenten. Hiervoor zijn twee manieren. De eerste is het aanhouden van de verdeelsleutel voor de kosten, te weten 75% bekostiging door Geldrop-Mierlo en 25% door Waalre (tabel 7.2.1). Een tweede manier - die meer recht doet aan de uitvoeringspraktijk - is het aanhouden van de casusverdeling van 2019, waarbij op een totaal van 656 casussen er 519 voor Geldrop (79%) en 86 voor Waalre (21%) zijn ondersteund (tabel 7.2.2). In dat laatste geval ligt de benodigde uitvoerende formatie voor het verrichten van de huidige werkzaamheden van de GR PlusTeam voor Waalre rond de 4,65 fte en voor Geldrop-Mierlo op ca. 17,73 fte.

Tabel 7.2.1 Verdeling formatie en kosten naar gemeenten o.b.v. financiële verdeelsleutel (GM: 75, W: 25%)

Gemeente	Begrote formatie p/j	Begrote uitvoerende formatie p/j	Kosten p/j
Geldrop-Mierlo	18,04	16,79	1.404.000
Waalre	6,01	5,60	468.000
Totaal	*24,05*	*22,38*	*1.872.000*

Tabel 7.2.2 Verdeling formatie en kosten naar gemeenten o.b.v. van aantal casussen 2019 (GM: 79%, W: 21%)

Gemeente	Begrote formatie p/j	Begrote uitvoerende formatie p/j	Kosten p/j
Geldrop-Mierlo	19,06	17,73	1.483.310
Waalre	4,99	4,65	388.690
Totaal	*24,05*	*22,38*	*1.872.000*

7.2.1 Uitwerking Geldrop-Mierlo

Voor een team bestaande uit een kleine 18 fte uitvoerend medewerkers is het aannemelijk dat de formatieve omvang van het management en ondersteuning niet tot nauwelijks verschilt van de huidige omvang van het PlusTeam van ruim 22 fte uitvoerend medewerkers. Uitgaande van eenzelfde formatieve omvang aan management en ondersteuning a 1,67 fte komt de formatieve omvang voor Geldrop-Mierlo op 19,40 fte (17,73 uitvoerend medewerkers + 1,67 management en ondersteuning). Naar verwachting komen de totale kosten uit rond de € 1,5 miljoen. Ten opzichte van de huidige bijdrage aan de GR PlusTeam a € 1.404.00 is dit een ongeveer een toename van € 100.000.

7.2.2 Uitwerking Waalre

Voor Waalre dient een formatie van ca. 4,5 fte bij het CMD of een zorgaanbieder te worden belegd voor de ondersteuning van multiprobleem individuen en gezinnen. Indien deze formatie bij het CMD wordt ondergebracht dan lijkt het niet noodzakelijk om het management en de ondersteuning van het CMD uit te breiden, gezien de beperkte formatieve uitbreiding. Op basis van de gemiddelde kosten van een CMD medewerker in Waalre a ca € 74.000 bedragen de kosten voor Waalre voor 4,5 fte daarmee € 333.000. Ten opzichte van de huidige bijdrage aan de GR PlusTeam a € 468.000 is dit een afname van € 135.000[31].

7.2.3 Eenmalige kosten

Eenmalige kosten zullen liggen in het ontbinden van de GR. Indien het huidige PlusTeam zonder GR en met een kleinere formatieve omvang alleen voor Geldrop-Mierlo wordt voortgezet is er sprake van een aantal boventallige medewerkers. Enerzijds is onduidelijk is of, en zo ja in welke mate, medewerkers van het PlusTeam genegen zijn een overstap te maken naar ofwel het nieuw te vormen PlusTeam voor Geldrop-Mierlo of het CMD van de gemeente Waalre. Anderzijds is het ook niet gezegd dat de gemeente Waalre per definitie medewerkers van het PlusTeam in dienst neemt.

[31] Hierbij dient in acht te worden genomen dat deze vergelijking met de kosten van het PlusTeam bij benadering is en niet één op één is te maken, omdat in de kosten van een PlusTeam medewerker naast sociale lasten ook andere lasten, zoals rondom opleiding en training, zijn meegenomen.

Indien er sprake is boventallig personeel van de GR PlusTeam dan zijn er nader te bepalen kosten gemoeid voor het laten afvloeien van deze formatie. Bij opheffing van de GR PlusTeam dient een liquidatieplan te worden opgesteld, waar een sociaal plan voor de boventallige medewerkers onderdeel van is. Op welke wijze deze kosten tussen de gemeenten worden verdeeld is op basis van de GR niet te bepalen.

Daarnaast zullen er eenmalige kosten verbonden zijn aan het onderbrengen van de taken van het PlusTeam bij andere organisaties. Indien de taken worden belegd bij een gemeentelijk afdeling (CMD) is er sprake van implementatiekosten. Wordt het PlusTeam als zelfstandige entiteit gepositioneerd dan zijn er kosten voor bijvoorbeeld het oprichten en toerusten van deze nieuwe entiteit, bijvoorbeeld in de vorm van een stichting.

7.2.4 Inhoudelijke voor - en nadelen van dit scenario

Dit scenario zet duidelijk in op het creëren van een nieuw perspectief. De samenwerking tussen de gemeenten wordt ontbonden, wat betekent dat het PlusTeam in de praktijk wordt opgeknipt; een aantal medewerkers gaat over naar het CMD in Waalre en het grootste deel gaat werken voor een PlusTeam voor alleen de gemeente Geldrop-Mierlo. Het te verwachte effect van deze stap zal zich op allerlei terreinen manifesteren. Om te beginnen zal er een uitdaging liggen voor Waalre om een samengesteld (nieuwe) team goed in te richten. Dit nieuwe team zal integraal verantwoordelijk zijn voor lichte en multi-probleem casuïstiek. Nieuwe teams hebben over het algemeen tijd nodig om zichzelf uit te vinden, wat tevens invloed kan hebben op de dienstverlening. Cliënten van Waalre zullen moeten wennen aan de nieuwe situatie, wat mogelijk onrust met zich mee brengt. Een goede overdrachtsperiode is dan ook essentieel, met de mogelijkheid om misschien waar nodig samen op te lopen.

7.2.5 Organisatievorm integraal gemeentelijk team

Door het CMD van Waalre te combineren met PlusTeam medewerkers, ontstaat er feitelijk een breed integraal gemeentelijk team (net als in 42% van alle gemeenten die met een vorm van wijkteam werken). De voor- en nadelen die in de literatuur[32] worden beschreven hebben in theorie onder andere betrekking op:

Voordelen:

- Eén duidelijk toegangspunt voor alle burgers;
    - Eén toegangspunt voor alle hulpvragen van alle burgers is overzichtelijk.
- Teamleden met verschillende expertises leren breder te kijken.
- Werken met één gezin, één plan, één regisseur;
    - Een breed integraal team voor alle hulpvragen is in staat om integraal generieke ondersteuningsvragen in de wijk op te vangen.

[32] Organisatievormen en positionering van (wijk)teams; Overwegingen en ervaringen van gemeenten in beeld; IWW, februari 2017

- Meer verbinding tussen verschillende specialismen.
    - De afstand tussen medewerkers met verschillende expertises is klein.

Nadelen:

- Specialistische- en domein specifieke kennis moet onderhouden worden;
    - Het vergt extra aandacht om in een breed (wijk)team specialistische kennis op peil te houden. Het gaat dan bijvoorbeeld om de expertise rondom jeugd. Wanneer deze onvoldoende aanwezig of geborgd is, bestaat het risico dat medewerkers problematiek niet herkennen, te lang wachten met consulteren, een verkeerde inschatting maken van de benodigde hulp en niet de juiste hulp inzetten.
- Zwaardere problematiek blijft te lang hangen;
    - Dit aandachtspunt hangt samen met het onderhouden van specialistische en domein specifieke kennis. Wanneer generalistische teams door een tekort aan (specifieke) kennis hulpvragen langer bij zich houden, is het risico dat meer gespecialiseerde zorg te laat wordt ingeschakeld.

Gezien het feit dat het CMD onderdeel is van de gemeentelijk organisatie, is het voor de hand liggend om deze lijn verder te volgen voor het brede integrale nieuwe team in de gemeente Waalre.

De gemeente is in dit model zowel juridisch als organisatorisch eindverantwoordelijk. Voordeel van deze positionering is dat de gemeente sterk kan sturen op financiën en uitvoering. Daarnaast kan dit model bijdragen aan het lerende proces voor de gemeente als het gaat om het sociaal domein; men heeft hiermee immers zelf ook een uitvoerende rol.

Als nadeel zien we bij gemeentelijke teams dat men veel expertise in huis moet hebben om aan de brede de vraag te kunnen voldoen (ook al wordt de vraag niet vaak gesteld). Dit kan leiden tot meer kosten. Daarnaast is de kans groter dat er bij gemeentelijke teams politieke inmenging optreedt. De gemeente is namelijk opdrachtgever en opdrachtnemer inéén, met soms conflicterende belangen. Ook zullen medewerkers direct of op termijn als ambtenaar worden aangesteld. Dit kan vanuit werkgeversperspectief om meerdere redenen onwenselijk zijn, bijvoorbeeld als op enig moment een reorganisatie nodig blijkt of als de gemeente er op termijn alsnog voor kiest de sociale wijkteams buiten de gemeente onder te brengen. Tot slot kan een gemeentelijk team tegen je werken in de beeldvorming bij inwoners, met name als het gaat om de onpartijdigheid.

7.2.6 Organisatievorm stichting

Voor de doorontwikkeling van het PlusTeam in Geldrop Mierlo is het voor de hand liggend om de uitvoering in een onafhankelijk stichting onder te brengen. Dit past bij de lijn die in is gezet met de GR en de onafhankelijke positie van het PlusTeam en de positie die zij reeds heeft verworven. Belangrijk verschil is echter dat een stichting een privaat rechtelijke vorm betreft[33] in plaats van een bestuursrechtelijke vorm, zoals een gemeenschappelijk regeling.

Kenmerken van een stichting:

- Sociaal/ideëel doel;
- Dit wordt vastgelegd in de statuten;
- Geen leden of aandeelhouders;
- Geen winstoogmerk; er mag winst worden gemaakt, maar dit moet weer ten goede komen aan het doel van de stichting.
- Oprichting bij notariële akte;
- Voor het aanvragen van subsidies is de stichtingsvorm vaak een vereiste;
- Opstellen jaarrekening is nodig als sprake is van een onderneming en een bepaalde netto omzet.

Voordelen:

- Oprichting van een stichting is relatief eenvoudig en gaat niet gepaard met hoge kosten;
- Inrichting van een stichting is 'vrijer' dan inrichting van een openbaar lichaam of een kapitaal-vennootschap (BV/NV). Minder gebondenheid aan dwingendrechtelijke regels;
- Een stichting staat verder af van gemeenten door de privaatrechtelijke rechtsvorm, en omdat het toezicht vanuit de gemeenten verder op afstand staat dan in het geval van een gemeenschappelijke regeling;
- Er zijn geen leden of aandeelhouders; de invloed van buitenaf is daardoor beperkter (hetgeen uiteraard ook een nadeel kan zijn, maar meer invloed kan wel worden geregeld);
- Bestuurders van een stichting zijn niet aansprakelijk, tenzij sprake is van wanbeleid;
- Er kan een raad van toezicht worden ingesteld die een controlerende en adviserende rol ten aanzien van het bestuur heeft;
- Een stichting is flexibel en slagvaardig, onafhankelijk optreden en relatief weinig bestuurlijke druk;
- Het is relatief eenvoudig om indien gewenst andere marktpartijen bij het wijkteams te betrekken;

[33] https://www.sociaalwerknederland.nl/?file=13711&m=1479899569&action=file.download

- Het personeel kan op basis van arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht werkzaam zijn. (Als de stichting tot de openbare dienst behoort, moet in principe een aanstelling als ambtenaar worden gegeven.)

Nadelen:

- Democratische legitimiteit is niet gegeven. Het waarborgen hiervan moet goed worden vastgelegd in de statuten;
- Een stichting kent geen leden. De vertegenwoordiging en invloed van de gemeente moet daarom op voorhand goed worden vastgelegd in de statuten en nader worden gewaarborgd door bijvoorbeeld het instellen van een raad van toezicht;
- Er is mogelijk belastingplicht (vennootschapsbelasting; BTW-plicht).

Tot slot is het goed te noemen dat, mocht de afweging worden gemaakt om de GR PlusTeam te ontmantelen een verdere verdieping en uitwerking van organisatievormen dient plaats te vinden, met zowel een inhoudelijke als juridische onderbouwing. Elke vorm kent, zoals bovenstaand beschreven, voor- en nadelen en moet passen bij de reeds ingeslagen weg en/of de stip aan de horizon.

7.3 Deelconclusies

Scenario gericht op beheersen werkdruk levert ca. 1,2 fte ruimte op
Indien de huidige opdracht en organisatievorm blijvend door beide gemeenten onderschreven worden, is het beheersbaar houden van de werkdruk van het PlusTeam noodzakelijk. Wij stellen dat er twee werkzaamheden in aanmerking komen om buiten het PlusTeam te beleggen. Indien de waakvlamdossiers en de (her)indicaties Beschermd wonen elders worden gepositioneerd levert dit ca. 1,2 fte ruimte voor het PlusTeam op, waarmee nieuwe dossiers kunnen worden opgepakt en/of casusinhoudelijk meer zelf gedaan kan worden. Of deze formatieve ruimte op termijn voldoende is om de werkdruk beheersbaar te houden is lastig aan te geven, de kans is aanwezig dat de ruimte binnen afzienbare tijd is gevuld met nieuwe casussen.

Scenario opheffen GR PlusTeam: ondersteuning multi-probleem gezinnen en individuen voor Geldrop-Mierlo blijvend in zelfstandig team en voor Waalre bij het CMD onderbrengen
Indien de visie op de opdracht en organisatievorm tussen beide gemeenten teveel uiteenloopt is het ontmantelen van de GR PlusTeam een optie. Feitelijk ligt dan ieder scenario open om per gemeente de ondersteuning van multiprobleem gezinnen en individuen te organiseren. Wij stellen dat het voor de hand liggend is om deze taken voor de gemeente Geldrop-Mierlo binnen een apart team, in de vorm van stichting, en voor de gemeente Waalre bij het CMD te beleggen. Hiermee kunnen de benodigde specialismen worden geborgd. Het aantal dossiers in Waalre is in aanleg te klein om een zelfstandig team te legitimeren.

Voor de gemeente Geldrop-Mierlo is ca. 18 fte uitvoerende formatie nodig, voor de gemeente Waalre ca. 4,5 fte. Ervan uitgaande dat de huidige formatie aan management en ondersteuning van het PlusTeam ook voor een zelfstandig team van 18 fte noodzakelijk is, komt de formatieve omvang voor Geldrop-Mierlo op bijna 19,5 fte. De totale kosten komen uit op ca € 1,5 miljoen per jaar, dat is € 100.000 hoger dan de huidige bijdrage aan het PlusTeam. De kosten voor de toevoeging van 4,5 fte aan het CMD Waalre – zonder uitbreiding van management en ondersteuning – bedragen ca. € 330.000 per jaar, een afname van ca. € 135.000 ten opzichte van de huidige bijdrage aan het PlusTeam.

In dit scenario dient een liquidatieplan voor de GR PlusTeam te worden opgesteld, waar een sociaal plan voor eventuele boventallige medewerkers onderdeel van is. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met de effecten van het opknippen van het huidige PlusTeam; voor beide gemeenten dient een evenwichtig samengesteld team te worden gerealiseerd waar implementatietijd en -kosten mee gemoeid zullen zijn. Voor de cliënten van het PlusTeam uit de gemeente Waalre verandert de situatie zichtbaar; een goede overdrachtsperiode is hierbij essentieel.

8 Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de bevindingen zoals per hoofdstuk beschreven in deze rapportage kunnen we aan aantal conclusies trekken. Tot slot wordt ingegaan op de aanbevelingen.

8.1 Conclusies

8.1.1 De maatschappelijke kosten baten PlusTeam zijn positief, maar brengt extra kosten met zich mee

Op basis van de uitkomsten van de evaluatie, de cijfermatige inzichten, de maatschappelijke kosten en baten analyse, de benchmark en de scenarioschets concluderen we dat het PlusTeam van meerwaarde is voor cliënten in Geldrop-Mierlo en Waalre. De werkwijze van het PlusTeam varieert, van het herstellen van relaties tot het oplossen van financiële problemen. We concluderen ook dat dit in sommige gevallen uithuisplaatsing heeft voorkomen. In 9 van de 10 gevallen was er sprake van maatschappelijke opbrengst. Gemiddeld vallen de persoonlijke en maatschappelijke kosten en baten positief uit, gemiddeld ca. € 91.000 per casus. Op basis van de vergelijking van de totale kosten van het PlusTeam, afgezet tegen het totaal aantal inwoners, concluderen we dat het PlusTeam kostenefficiënt is vergeleken met andere multiprobleem teams in referentie gemeenten. Dit blijkt uit het feit dat alhoewel de formatie groter (Geldrop-Mierlo) of nagenoeg gelijk (Waalre) is per inwoner, de kosten lager zijn. Specifiek voor de combinatie van het PlusTeam en het CMD vallen de kosten hoger uit dan in referentie gemeenten. We concluderen dan ook dat overall de keuze voor een inrichting met een PlusTeam, positief is voor de maatschappelijke kosten en baten, maar tevens extra formatie en kosten met zich mee brengt.

8.1.2 Geen eenduidige visie met betrekking tot positionering PlusTeam

We concluderen op basis van de evaluatie van het PlusTeam dat er een onvoldoende eenduidige visie is op het PlusTeam. Dit heeft betrekking op een aantal aspecten, waaronder positionering, samenwerking en type casussen. Als het gaat om de positionering van het PlusTeam zit er spanning op het feit dat het PlusTeam gepositioneerd is als ‘onafhankelijk’ van de gemeente, terwijl het team ook wordt gezien als onderdeel van de gemeente. Anderzijds worden ook voordelen genoemd van de onafhankelijke positie, bijvoorbeeld dat burgers het gevoel hebben dat het PlusTeam ‘echt aan hun kant staat’.
Dit knelpunt heeft ook consequenties voor de samenwerking. We stellen dat er onvoldoende vertrouwen is in de samenwerking tussen het CMD van Waalre en het PlusTeam. Gevolg is dat men elkaar onvoldoende benut voor aanmeldingen, consultatiefunctie alsmede dat verwijzing soms niet goed verloopt. Echter, stellen we dat in aanleg de knelpunten op uitvoeringsniveau niet onoverbrugbaar zijn en niet per se samenhangen met de organisatiestructuur.

Tot slot zien we dat er tussen en binnen de gemeenten geen eenduidigheid is over het type casussen die tot de opdracht van het PlusTeam behoren. We zien dat er een verschil is in de mate waarin casuïstiek vanuit het CMD wordt doorgezet naar het PlusTeam. Ook stellen we dat het gebrek aan een eenduidige visie er toe heeft geleid dat de uitvoering en processen met betrekking tot het PlusTeam in Geldrop-Mierlo en Waalre uit elkaar zijn gegroeid in de loop van de jaren.

8.1.3 GR juiste organisatievorm voor vervolg

Op basis van de resultaten van het onderzoek concluderen wij dat het PlusTeam ondanks een hoge werkdruk conform de opdracht en naar behoren functioneert. We zien dan ook geen aanleiding om het PlusTeam te ontmantelen of geheel anders in te richten. Indien er geen overeenstemming wordt bereikt tussen Geldrop-Mierlo en Waalre met betrekking tot nut, noodzaak en bekostiging van het PlusTeam dan kan men overwegen de GR te ontmantelen. In dat geval stellen we dat theoretisch ieder model mogelijk is voor de inrichting van de ondersteuning aan multiprobleem gezinnen en individuen. Op basis van ons onderzoek zien wij twee mogelijke scenario's. Eén scenario heeft betrekking op het beheersen van de werkdruk binnen de huidige GR PlusTeam. Het tweede scenario richt zich op het opheffen van het GR PlusTeam om per gemeente afzonderlijk de ondersteuning aan multiprobleem gezinnen en individuen te organiseren. We stellen dat gezien het feit dat samenwerkingsissues overbrugbaar zouden moeten zijn, scenario één de voorkeur geniet.

8.2 Aanbevelingen

8.2.1 Breng het eerste scenario tot uitvoering

- We adviseren om het eerste scenario tot uitvoering te brengen. Dit heeft betrekking op het beheersen van de werkdruk binnen de huidige GR PlusTeam.

8.2.2 Herijk de visie op het PlusTeam

- Organiseer een brede sessie met een passende afvaardiging vanuit de verschillende gemeenten om eenduidigheid te creëren over de visie op het PlusTeam (hoe kijken wij naar de positionering en welke ambities hebben wij op langere termijn?)
- Verbind hier vervolgens doelen aan (strategie) en herijk indien nodig ook de opdracht (uit 2014) van het PlusTeam.

8.2.3 Breng samenwerkingsissues breder in kaart

- Om de samenwerking tussen het CMD en PlusTeam duurzaam te verbeteren, adviseren wij om de knelpunten rondom de samenwerking verder in kaart te brengen.

- Voorzie deze knelpunten vervolgens van concrete oplossingen en verbetermaatregelen die over langere periode gehanteerd kunnen worden. Bespreek de knelpunten en evalueer de voortgang van de verbeteringsmaatregelen regelmatig, zowel ambtelijk als bestuurlijk.
- Ook adviseren wij om een spilfunctionaris aan te stellen die zich richt op het verbeteren van de samenwerking van het CMD en PlusTeam.

8.2.4 Zet een werkgroep op

- Zet een werkgroep op, met een passende afvaardiging vanuit het sociaal domein, die uitwerking kan geven aan de ontwikkelopgaven in relatie tot het eerste scenario (bijvoorbeeld: visie ontwikkeling, overheveling Beschermd wonen).
  - Zorg dat de werkgroep aan de slag gaat op een 'scrum achtige' wijze onder leiding van een projectleider en maak gebruik van energie die er is bij de verschillende gemeenten.
  - Creëer een feedbackloop en een continu lerende omgeving, zorg voor voldoende aansluiting met de buitenwereld en communiceer geregeld met het Algemeen Bestuur.

8.2.5 Breng de maatschappelijke kosten- baten van het CMD in kaart

- Om een meer volledig beeld te krijgen van de kosten en baten van het PlusTeam adviseren we om ook de kosten en baten van het CMD in kaart te brengen.
- Vervolgens kunnen de kosten en baten van het CMD in verband gebracht worden met die van het PlusTeam. Dit gezamenlijk kan tot een volledige kosten en batenanalyse in Geldrop-Mierlo en Waalre leiden.

Bijlage 1: De Prijslijst

Zorg & gezondheid				Prijzen 2020
Huisarts (consult (<20 min.) | telefonisch consult | visite aan huis | consult weekenddienst) € 10 | € 5 | € 14 | € 46 keer	€ 6	€ 16	€ 54	keer
Praktijkondersteuner huisarts (POH) € 80 uur			€ 93	uur
Huishoudelijke hulp thuiszorg € 20 uur			€ 23	uur
Persoonlijke verzorging thuiszorg € 27 uur			€ 31	uur
Verpleegkundige ziekenhuis € 30 uur			€ 35	uur
Wijkverpleegkundige € 50 uur			€ 58	uur
Eerstelijns psycholoog € 80 uur			€ 93	uur
Psychiater € 95 uur			€ 111	uur
Paramedische zorg (fysio, ergo, dieet, etc.) € 35 sessie			€ 41	sessie
Polikliniekbezoek algemeen ziekenhuis (gemiddeld) € 150 bezoek			€ 175	bezoek
Revalidatie € 110 uur			€ 128	uur
Meerprijs van intramurale zorg t.o.v. thuiszorg € 30 dag			€ 35	dag
2x per dag zorg in eigen huis € 100 dag			€ 116	dag
Verpleegdag algemeen ziekenhuis € 350 dag			€ 407	dag
Forensische zorg € 280 dag			€ 326	dag
Beschermd wonen met intensieve verzorging en verpleging 275 dag			€ 320	dag
Bezoek spoedeisende hulp € 250 bezoek			€ 291	bezoek
Verblijf eerste hulp ziekenhuis € 2.200 dag			€ 2.561	dag
Ambulancerit spoed | besteld € 680 | € 300 keer		€ 791	€ 349	keer
MRI-scan € 400 keer			€ 466	keer
Intramurale (crisis)opname GGZ € 275 dag			€ 320	dag
Gebroken arm € 3.900 arm			€ 4.539	arm
Behandeling PAAZ € 5.000 behandeling			€ 5.820	behandeling
Deeltijdbehandeling 2e lijns GGZ (16 weken) € 8.000 keer			€ 9.312	keer
Kosten gemeente GGZ-cliënt met ernstig psychiatrische aandoening (EPA) € 17.000 patiënt/jaar			€ 19.787	patiënt/jaar
Zorg zwaar verstandelijk beperkt persoon (IQ <50) € 57.000 jaar			€ 66.346	jaar
Zorg licht verstandelijk beperkt persoon (IQ 50-69) € 34.000 jaar			€ 39.575	jaar

Zorg laagbegaafd persoon (IQ 70-85) € 28.000 jaar			€ 32.591	jaar
Jeugd			€ 0	
Meerkosten speciaal basisonderwijs € 3.000 leerling			€ 3.492	leerling
Meerkosten speciaal onderwijs € 14.000 leerling			€ 16.296	leerling
Meerkosten rugzakleerling € 6.000 - € 18.000		€ 6.984	€ 20.951	leerling
Aanvullende kosten (vervoer, thuiszorg, extrabegeleiding)22000			€ 25.607	leerling
Dyslexie (diagnose | behandeling) € 1.200 | € 2.000 persoon		€ 1.397	€ 2.328	persoon
Leerlingenvervoer (stad | platteland) € 2.500 | € 3.000 jaar		€ 2.910	€ 3.492	
Inzet bij multiprobleemgezin (gemiddeld / alle ondersteuning) € 104.000 jaar/gezin			€ 121.052	jaar/gezin
Uithuisplaatsing kind (excl. begeleiding/vergoeding) € 40.000 keer			€ 46.559	keer
Uithuisplaatsing kind (begeleiding + vergoeding pleeggezin) € 35 | € 13.500 dag/interventie		€ 41	€ 15.714	dag/interventie
Begeleide Omgangsregeling (BOR) (regulier | zwaar) € 1.900 | € 2.300 traject		€ 2.212	€ 2.677	traject
Een plek in een jeugdinrichting € 225 dag			€ 262	dag
Een residentiële opvangplaats € 65.000 jaar			€ 75.658	jaar
Ontheffing uit ouderlijk gezag / voogdij (inzet Jeugdzorg) € 5.000 | € 25.000 jaar | traject		€ 5.820	€ 29.099	jaar/traject
Jongerenwerker € 60 uur			€ 70	uur
Inzet Raad voor Kinderbescherming € 3.500 gezin/jaar			€ 4.074	gezin/jaar
Inzet bureau Halt € 250 gezin/jaar			€ 291	gezin/jaar
Inzet jeugdzorg (zonder uithuisplaatsing) € 7.500 interventie			€ 8.730	interventie
Jeugdreclassering € 3.700 interventie			€ 4.307	interventie
Jeugdbescherming € 5.400 interventie			€ 6.285	interventie
Een pleegzorgplaats € 7.000 jaar			€ 8.148	jaar
Maandelijkse betaling alimentatie € 385 maand			€ 448	maand
Kind in GGZ (gemiddeld) € 3.700 jaar			€ 4.307	jaar
Jongere in gesloten jeugdzorg € 55.800 jaar			€ 64.949	jaar
Ondertoezichtstelling (OTS) <1 jaar € 8.900 jaar			€ 10.359	jaar
Ondertoezichtstelling (OTS) >1 jaar € 7.500 jaar			€ 8.730	jaar
Reguliere Jeugdreclassering € 6.600 | € 10.900 jaar/interventie		€ 7.682	€ 12.687	jaar/interventie

Individuele Trajectbegeleiding (ITB)-Harde Kern € 1.300 | € 7.100 mnd/interventie		€ 1.513	€ 8.264	maand/interventie
Individuele Trajectbegeleiding - Criem € 1.700 | € 4.900 mnd/interventie		€ 1.979	€ 5.703	maand/interventie
Scholings- en trainingsprogramma (STP) Jeugdzorg € 1.700 | € 1.300 maand		€ 1.979	€ 1.513	maand
Gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) advies € 1.500 keer			€ 1.746	keer
Gedragsbeïnvloedende maatregel (GBM) begeleiding € 6.600 | € 3.200 jaar/interventie		€ 7.682	€ 3.725	jaar/interventie
Kosten startkwalificatie voor een minderjarige € 4.000 jaar			€ 4.656	jaar
Ouderen			€ 0	
Wonen in verzorgingshuis, met lichte zorg € 60 - € 90 dag		€ 70	€ 105	dag
Wonen in verpleeghuis, met gemiddelde zorg € 150 dag			€ 175	dag
Gemiddelde kosten geneesmiddelen 65+-ers (gewoon | polyfarmacie = meer dan 5) € 800 | € 1.500 jaar		€ 931	€ 1.746	jaar
Nieuwe heup (met meerdaagse opname) € 22.000 keer			€ 25.607	keer
Rollator € 200 stuk			€ 233	stuk
Scootmobiel € 5.000 - € 8.000 stuk		€ 5.820	€ 9.312	stuk
Personenalarmering € 300 jaar			€ 349	jaar
Traplift (investerings- | afschrijvingskosten) € 5.000 | € 333 eenmalig | jaar		€ 5.820	€ 388	eenmalig/jaar
Domotica (investerings- | afschrijvingskosten) € 15.000 | € 1.000 eenmalig | jaar		€ 17.459	€ 1.164	eenmalig/jaar
Welzijn				
Maatschappelijk werker € 65 uur			€ 76	uur
Pakket voedselbank € 3,50 pakket			€ 4	pakket
Verblijf maatsch. opvang (excl. | incl. zorg/begeleiding) € 80 | € 100 dag		€ 93	€ 116	dag
Gemiddeld verblijf maatschappelijke opvang € 12.000 jaar			€ 13.968	jaar
Verplaatsen probleemgezin € 70.000 keer			€ 81.478	keer
Sociale activering € 3.750 keer			€ 4.365	keer
Eigen-krachtconferentie € 4.500 keer			€ 5.238	keer
Dagactiviteit (lichte | zware begeleiding) € 35 | € 50 dagdeel		€ 41	€ 58	dagdeel
Dagbesteding met verblijf (lichte | zware begeleiding) € 10 | € 30 dagdeel		€ 12	€ 35	dagdeel
Vervoer dagactiviteit € 10 dag			€ 12	dag

Bijstandsuitkering 21+(alleenstaand | alleenstaande ouder | getrouwd) € 600 | € 900 |€ 1.300 maand	€ 698	€ 1.048	€ 1.513	maand
Kosten ziekteverzuim € 230 | € 3.500 dag | jaar		€ 268	€ 4.074	dag/jaar
Schuldhulpverlening € 1.500 jaar			€ 1.746	jaar
Budgetcoach | Budgethulp | Budgetbeheer € 94 | € 72 | € 54 maand	€ 109	€ 84	€ 63	maand
Bewindvoering (eenpersoons | tweepersoonshuishouden) € 2500 | € 4.200 traject		€ 2.910	€ 4.889	traject
Bewindvoerder € 80 uur			€ 93	uur
Beheer van Persoonsgebonden Budget (PGB) € 600 keer			€ 698	keer
Curatele (eenpersoons- | tweepersoonshuishouden) € 3500 | € 5000 traject		€ 4.074	€ 5.820	traject
Verklaring WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Pers.) € 270 keer			€ 314	keer
Beslaglegging deurwaarder inkomen | bankrekening | inboedel € 250 | € 420 | € 1.150	€ 291	€ 489	€ 1.339	keer
Inzet UWV (gemiddeld) € 3.000 jaar			€ 3.492	jaar
Inzet re-integratie € 4.700 traject			€ 5.471	traject
WW-uitkering € 1.700 maand			€ 1.979	maand
Kinderopvang € 60 dag			€ 70	dag
Wonen			€ 0	
Betalingsregeling € 45 keer			€ 52	keer
Afsluiten elektriciteit € 790 keer			€ 920	keer
Beschermd wonen € 150 dag			€ 175	dag
Klacht bij de woningcorporatie € 300 keer			€ 349	keer
Mutatie van een woning € 1.200 keer			€ 1.397	keer
Huurtoeslag € 2.100 huish./jaar			€ 2.444	huish./jaar
Uitzetting uit huurwoning € 6.000 keer			€ 6.984	keer
Kosten deurwaarder ontruiming van een huis € 200 interventie			€ 233	interventie
Kosten begeleid wonen na woninguitzetting € 50.000 keer			€ 58.198	keer
Levensloopbestendig maken woning € 10.000 keer			€ 11.640	keer
Gemiddelde huurprijs sociale sector € 450 maand			€ 524	maand
Gemiddelde huurprijs vrije sector € 850 maand			€ 989	maand
Hypotheek en leveringsakte door notaris € 1.100 keer			€ 1.280	keer
Bouwgrond € 390 m2			€ 454	m2
1% hogere verkoopwaarde van Nederlandse koopwoning € 2.500			€ 2.910	

Verplaatsen probleemgezin € 70.000 keer			€ 81.478	keer
Schoonmaker € 15 uur			€ 17	uur
Veiligheid			€ 0	
Politie inzet € 45 uur			€ 52	uur
Dagvaarding € 80 keer			€ 93	keer
Een mishandeling € 5.500 delict			€ 6.402	delict
Een bedreiging € 2.700 delict			€ 3.143	delict
Een zedendelict € 2.600 delict			€ 3.026	delict
Een vermogensdelict (diefstal, heling, afpersing) € 1.400 delict			€ 1.630	delict
Een overtreding van de wegenverkeerswet € 910 delict			€ 1.059	delict
Een vernieling in de openbare ruimte € 730 delict			€ 850	delict
Een opiumdelict € 670 delict			€ 780	delict
Een economisch delict € 550 delict			€ 640	delict
Advocaat € 180 uur			€ 210	uur
Detentie € 230 dag			€ 268	dag
TBS € 480 dag			€ 559	dag
Inzet St. Reclassering Nederland € 750 jaar			€ 873	jaar
Leefomgeving			€ 0	
Zwembad (kosten na aftrek opbrengsten) € 210 uur			€ 244	uur
Sporthal (kosten gemeente, gem. voor diverse sporten) € 55 | € 2,80 uur | speler		€ 64	€ 3	uur/speler
Voetbalveld € 80.000 jaar			€ 93.117	jaar
Cruyff-Court (jaarlijkse kosten | aanleg) € 9.000 | € 100.000 jaar | stuk		€ 10.476	€ 116.397	jaar/stuk
Bestrating (klinkerweg | asfaltweg) € 40 | € 45 m2		€ 47	€ 52	m2
Verkeersbord € 150 stuk			€ 175	stuk
Winkelwagentje € 270 stuk			€ 314	stuk
Vervangen prullenbak € 500 stuk			€ 582	stuk
Lantaarnpaal € 800 stuk			€ 931	stuk
Speeltoestel (klein | groot) € 750 | € 5.000 stuk		€ 873	€ 5.820	stuk
Bushokje € 5.000 stuk			€ 5.820	stuk
Diversen				
Winst supermarkt (klein | gemiddeld | groot) € 30.000 | € 250.000| € 400.000 jaar	€ 34.919	€ 290.991	€ 465.586	jaar

Gemiddelde junior-professional € 50 uur			€ 58	uur
Gemiddelde senior-professional € 80 uur			€ 93	uur
Huurprijs in maatschappelijk vastgoed (MFA/Kulturhus) (commerciële partij | maatschappelijke partij) € 140 | € 80 m2		€ 163	€ 93	m2

Bijlage 2: De casussen

Casustitel: 1. Jongen met negatief zelfbeeld (2851)
Probleemschets cliënt: De zoon heeft vanaf december 2016 veel spanningen. Dit uit zich in emotionele instabiliteit, onzekerheid en een negatief zelfbeeld, sombere en depressieve klachten. Hij heeft sterke overtuigingen dat hij niets waard is en stelt irreële eisen aan zichzelf. Eerder heeft de zoon begeleiding gehad van een gespecialiseerde zorgaanbieder, met een groot aantal wisselingen van hulpverleners. Hulpverlening heeft in de ogen van ouders tot nu toe weinig bereikt. De jongen is inmiddels gegroeid op sociaal gebied, maar is door zijn autisme (diagnose ASS) en puberteit ook kwetsbaar. Dat is een zorg van ouders.
Looptijd casus: 8 maanden, 2019
Interventie/rol plusteammedewerker: Er zijn drie contactmomenten geweest, waarbij 1) een genogram is opgesteld samen met het gezin en daarop een uitnodiging aan het sociaal netwerk om aan te sluiten, 2) de sonestra-werkwijze is gebruikt om een drieluik met vragen van het gezin op te stellen, en 3) een gevolg aan deze drieluik is gegeven. Plusteammedewerker heeft bij aanvang de inhoud centraal gesteld, waarbij het gezin zelf als oplossing werd gezien. Plusteammedewerker is met het gezin gaan vertragen. Uitkomst was dat begin september het gezin contact heeft opgenomen en heeft aangegeven dat de geboden hulp voldoende is geweest. Ze hebben voldoende tools om in de belevingswereld van hun zoon te kunnen kijken.
Kosten inzet PlusTeam (A): De totale inzet van was 14 uur* € 67,26 (uurtarief plusteammedewerker) = € 942
Kosten inzet derden (B): n.v.t.
Persoonlijke en maatschappelijke baten (voorkomen kosten): Er is een onderliggende vraag beantwoord van het gezin waardoor drie afspraken voldoende zijn gebleken. Dit heeft de jarenlange inzet en zoektocht naar een passende begeleider stopgezet. De jongen kreeg zelf podium. Hij had een plan gemaakt, ouders hebben aangegeven hier mee uit de voeten te kunnen. Ouders hadden behoefte inzicht te krijgen in belevingswereld van hun zoon en dat is hier gelukt. Eerder heeft hij lange tijd een vriendengroep gehad waar ouders het bestaan niet van wisten, daar gaat hij nu niet meer mee om. De zorgen van ouders hierover zijn verdwenen. Deze persoonlijke baten hebben maatschappelijke geresulteerd in het voorkomen van een mogelijk jarenlange inzet van lichte begeleiding. Tevens zou een lichte vorm van behandeling GGZ nodig zijn geweest die nu niet nodig is gebleken.
Voorkomen kosten (C): In deze casus gaan we uit van een begeleidingsperiode van in elk geval 2 jaar. De behandelingsperiode schatten we in op 1 jaar de (gemiddelde lengte zorgtraject jeugd GGZ is 444 dagen)[34] 1. Lichte vorm van begeleiding: 1 dagdeel per week á € 41,00 (lichte dagactiviteit) voor 2 jaar, is 104 weken*€ 41 = € 4.264

[34] https://www.ggznederland.nl/uploads/publication/Factsheet%20specialistische%20jeugd-ggz.pdf

2. Lichte vorm van behandeling GGZ: 1x in de 2 weken á 1 uur, 26 uur á €93 (eerstelijnspsycholoog) = €2.418 Totale voorkomen kosten**:** €6.682
Maatschappelijke opbrengst (D) (D=C-A-B): € 6682 - € 942 = € 5740

Casus 2: Zoon dreigt af te glijden in criminaliteit (2320)
Probleemschets cliënt: Ik deze casus gaat het in eerste instantie over een jongen die via het CMD bij het PlusTeam terecht is gekomen. De jongen kampt met GGZ-problematiek, waaronder ODD, ASS en disharmonisch intelligentieprofiel. De jongen gaat ook niet naar school en heeft ook geen werk. Zijn ouders gaan ervan uit dat hij in de weekenden drugs gebruikte en met verkeerde jongens om gaat. Dat bleek ook waar te zijn: Hij is aangehouden voor (zware) mishandeling/openlijke geweldpleging van een ouder echtpaar. De kinderrechter heeft een taakstraf opgelegd met als bijzondere voorwaarde begeleiding door de Jeugdreclassering met een proeftijd van twee jaar. Ouders staan door deze jongen onder grote stress. Ze hebben als gezin MST gekregen, maar dat mocht niet baten. Het gevolg daarvan was dat vader met een behoorlijke depressie op de PAAZ-afdeling werd opgenomen, moeder met een burn-out thuis kwam te zitten en de kinderen zich niet gehoord en geholpen voelden.
Looptijd casus: begin juli 2018 tot eind november 2019 (daarvoor betrokkenheid en inzet CMD)
Interventie/rol plusteammedewerker: Bij aanvang heeft het PlusTeam eerst in kaart gebracht welke eerdere trajecten ingezet zijn en wat dit voor het gezin betekend heeft. Het PlusTeam heeft uitgevraagd wat de gezinsleden individueel voor hulpvragen hebben, wat gewerkt heeft en vooral niet gewerkt heeft om toekomstige teleurstellingen in hulpverlening te voorkomen. Daarna heeft het PlusTeam als facilitator gediend als aanvulling op de opgelegde jeugdreclasseringsmaatregel. Ook heeft het PlusTeam middels het drie kolommenmodel inzicht gekregen in de problemen en daar waar dat kon, hen eigenaar gemaakt van deze problemen. Met deze basis is er vervolgens gespecialiseerde hulp ingezet zoals de laagdrempelige inzet van Tjoiz en speltherapie, welke specifiek zijn uitgezet op de individuele hulpvragen.
Kosten inzet PlusTeam (A): 62 uur*€ 67,26 = € 4.170
Kosten inzet derden (B): PlusTeam heeft in deze casus gebruikgemaakt van inzet van derden, vanwege het ontbreken van expertise binnen team: 1) De Tjoiz indicatie omgezet naar Wmo-indicatie: € 4.647 2) Kosten agressie regulatietherapie: € 3.096 3) Dochter onderzoek en behandeling (JHX): Kosten € 2.078 4) Dochter Kinder- en jeugdtherapie: Kosten € 3096 Totale kosten: € 12.919
Persoonlijke en maatschappelijke baten (voorkomen kosten): De inzet van het PlusTeam heeft ertoe geleid dat de laagdrempelige inzet en ondersteuning beter aansloot bij de ondersteuningsbehoefte en vraag van beide kinderen. Door de juiste inzet en gesprekken is er voor deze jongen een basisveiligheid ontstaan

waardoor hij zich kon richten op werk en op school. Dit betekende eveneens dat de motivatie bij hen aanwezig was om aan verandering te werken, wat een positief gevolgd had voor de veiligheid in- en rondom het systeem. Daarnaast zijn de ouders, in tegenstelling tot eerdere trajecten, opnieuw in positie gebracht door eerst de focus op de kinderen te leggen i.p.v. het gehele systeem. Dit heeft uiteindelijk ook ruimte gegeven bij ouders om over hun eigen problemen te spreken en vertrouwen te krijgen in eigen kunnen als opvoeders/ouders.

Zonder de inzet van het PlusTeam is het zeer aannemelijk dat de jongen verder zou afglijden in de criminaliteit. Waarschijnlijk zou hij in de jeugdzorgplus (gesloten jeugdzorg) terecht zijn gekomen, of in het ergste geval in een justitiële jeugdinrichting. Zijn opleiding zou hij waarschijnlijk ook niet hebben afgerond. Eveneens zou bij geen betaald werk hebben. Voor dochter is voorkomen dat zij vroegtijdig haar schoolloopbaan beëindigde en mogelijk ook dat zij onder toezicht zou zijn gesteld en/ of uit huis zou zijn geplaatst. Door de inzet van gespecialiseerde laagdrempelige hulp heeft zij zich gehoord en gesteund gevoeld, wat ook een positief effect had op haar identiteitsontwikkeling en schoolloopbaan. Zonder de inzet van het PlusTeam zou het aannemelijk zijn dat ouders, gelet op hun belastbaarheid en de druk die dit op hun relatie had, de grip op hun kinderen alsook op hun relatie verloren zouden zijn.

Voorkomen kosten (C):

1) OTS<1 jaar €10.359
2) Uithuisplaatsing kind: €46.559
3) Pleegzorgplaatsing incl. begeleiding en pleegzorgvergoeding € 13.500 per jaar
4) Aanhouding voor bijvoorbeeld mishandeling: €6.402
5) Jongere in gesloten jeugdzorg: €64.949 p.j.
6) Reguliere Jeugdreclassering van 1 jaar: €7.682
7) Bureau Halt: €291 p. interventie
8) Schoolverzuim en voortijdig schooluitval zonder startkwalificatie worden doorgegeven van generatie op generatie. De maatschappelijk kosten die hier mee samenvallen zijn moeilijk vast te stellen, maar er kan gedacht worden aan: lagere belastingopbrengsten vanwege lage lonen, groter beroep op sociale voorzieningen zoals werkeloosheidsuitkeringen, bijstandsuitkeringen, gebruik van medische voorzieningen. Grotere kans op dader of slachtofferschap van criminaliteit en geweld

Totaal voorkomen kosten: € 149.742

Maatschappelijke opbrengst (D) (D=C-A-B):

€ 149.742 - € 4.170- € 12.919 = € 132.653

Casus 3: Meisje komt 9 maanden niet buiten (2935)

Probleemschets cliënt:

In deze casus gaat het om een meisjes dat vanwege haar angsten al 9 maanden niet buiten is geweest. Eerder was zij opgenomen in een GGZ-kliniek, maar nu heeft ze een terugval. De moeder benadert het PlusTeam met het verzoek vervoer te regelen voor een traject (intensieve dagbehandeling) wat haar is geadviseerd door de huisarts en psycholoog. Als snel bleek in het gesprek dat dit voor dochter niet mogelijk was vanwege haar angsten. Het zou teveel spanningen voor haar geven. Dagbehandeling wordt dan ook niet opgestart. Ouders zijn ten einde raad en ook de oudste zus en broer hebben het met de situatie moeilijk. Er is op dit moment weinig draagkracht. Ouders willen weten wat

dochter gaat helpen om de cirkel te doorbreken. Ouders willen het liefst dat behandeling buiten het gezin gaat plaatsvinden.
Looptijd casus: 18-6-2019 tot 23-3-2020
Interventie/rol plusteammedewerker: De plusteammedewerker hanteert de Sonestra[35] aanpak. De vraag goed 'gehoord' van meisje, kortdurend intensief gesproken met haar en ouders om verwachtingen helder te krijgen. Bij daadwerkelijke inzet behandeling diverse opties uitgezocht en keuze duidelijk bij gezin gelaten, waardoor het ook echt 'van hen' en meer specifiek 'van haar' werd. Telkens helder gecommuniceerd over verwachtingen en mogelijkheden. De wens van meisje was om haar angsten met passende behandeling te doorbreken. In gezamenlijk overleg juni 2019 is besloten tot een kortdurende opname bij Herlaarhof ten behoeve van diagnostiek. Herlaarhof heeft geadviseerd om te starten met cognitieve gedragstherapie voor haar en aan haar ouders gezinsondersteuning te bieden. Meisje heeft hierop bewust gekozen voor een traject bij JeugdHulpXtra; cognitieve gedragstherapie en systeembehandeling. Dit is na de zomervakantie 2019 van start gegaan. Aangezien er daadwerkelijk een noodzaak voor behandeling was, is deze aanbieder ingezet. Om versnippering te voorkomen, hebben zij ook het stuk 'ouderbegeleiding en psycho-educatie' opgepakt. Bij de tussenevaluatie in december 2019 bleek deze behandeling succesvol te verlopen.
Kosten inzet PlusTeam (A): 25 uur* € 67,26 = € 1.681
Kosten inzet derden (B): Het PlusTeam heeft hulp ingezet. Dit heeft in dit geval te maken met het feit dat diagnostiek door een GGZ-behandelaar moet worden uitgevoerd. Opname biedt het PlusTeam ook niet. 1. Diagnostiek (8 etmalen en 1 week opname Herlaarhof 1-6-2019 / 30-11-2019: de kosten zijn niet exact in beeld, maar een schatting komt uit op circa 192 uur diagnostiek €111p/u (psychiater) 21.312 en 7 x Intramurale (crisis)opname GGZ € 275 per dag= € 1.925 totaal: € 23.237 2. JeugdHulpXtra 12-08-2019 / 31-05-2020 (gestopt per 04-01-2020 ivm meerderjarig) totaal € 8.266 Totale kosten: € 31.503
Persoonlijke en maatschappelijke baten: Het effect van de PlusTeam aanpak was dat het meisje het traject ècht als een zelfgekozen traject beschouwde. Ze heeft zich goed gehoord en serieus genomen gevoeld. De behandeling sloeg aan en het gegeven van een integrale aanpak (behandeling en systemische ondersteuning vanuit 1 aanbieder) heeft gemaakt dat ook haar gezin ondersteuning ervaarde waardoor de draagkracht werd vergroot. Overigens is het zo dat de ouders het liefst zagen dat het meisje klinisch zou worden behandeld en niet thuis. Middels deze aanpak heeft dat dus niet plaatsgevonden.
Voorkomen kosten (C):

[35] Sociale Netwerk Strategieën: Uitgangspunt is dat professionals mensen faciliteren in het nadenken over hun eigen situatie en daar zelf mee aan de slag laten gaan.

De gemiddelde duur in de J-GGZ[36] opname is 493 dagen *€ 275 per dag = € 135.575
Maatschappelijke opbrengst (D) (D=C-A-B): € 135.575- € 1.681- € 31.503= € 102.391

Casus 4: Gezin in grote financiële schulden (999)
Probleemschets cliënt: In deze casus gaat het over een gezin met grote financiële schulden. Zowel vader als moeder lopen in een WSNP. Moeder heeft oproep vanuit de rechtbank gekregen. Zij voldoet niet aan de WSNP-verplichting waardoor ze uit deze regeling dreigt te worden gezet: schuld van 62.000 wordt niet kwijtgescholden. Moeder is herstellende van kanker en vader heeft last van depressies. Beide zijn psychisch overbelast. Hun zoon is ondertussen uitgevallen op school en is gestart met dagbesteding. Bij de familie is sprake van obesitas. De casus kwam in 2015 in beeld bij het PlusTeam.
Looptijd casus: 2015 tot nu.
Interventie/rol plusteammedewerker: Nadat zoon langdurig thuis is komen te zitten, is met hem gekeken naar een plan voor de toekomst. Hiervoor hebben er tweewekelijkse bezoeken plaatsgevonden op zijn dagbesteding locatie en zijn wensen centraal gezet. Uiteindelijk is er in nauwe samenwerking met deze jongen, ouders, onderwijs en dagbesteding navolging gegeven en een plan gemaakt. Hierbij is hij van 1 dag in de week, naar uiteindelijke volledige schoolgang opgebouwd gedurende een schooljaar. Samen met moeder is er onderzocht wat maakt dat er niet kan worden voldaan aan de verlichtingen opgesteld vanuit de WSNP. Samen met moeder een plan gemaakt hierin, dit in overleg met moeder voorgelegd aan de rechter op de zitting. Met hogere uitzondering is de WSNP-regeling toen verlengd, onder strikte voorwaarden: Moeder accepteert begeleiding vanuit het PlusTeam, en er wordt onderzoek gedaan naar het arbeidsvermogen en moeder werkt hiervoor mee aan een IQ-onderzoek.
Kosten inzet PlusTeam (A): Vanaf 2017 t/m heden: 150 uur*€ 67,26 = € 10.089 Uren van voor deze periode zijn niet in beeld
Kosten inzet derden (B): Het PlusTeam biedt geen diagnostiek en dagbesteding, daarom is deze hulp ingezet. Oktober 2017: Diagnostiek Sint Anna. Augustus 2017 t/m februari 2019: Inzet Outdoor EnZo, dagbesteding voor jongere. Totale bedrag over periode augustus 2017 t/m februari 2019 is: € 14.000
Persoonlijke en maatschappelijke baten: De inzet van het PlusTeam heeft ervoor gezorgd dat het gezin nu schuldenvrij is. De zoon gaat volledig naar school, er heeft geen uitval plaatsgevonden. Vader weet van zijn winterdepressies, weet wat hierin helpt en het onderwerp is bespreekbaar. Ook is het gezin bezig met gezondheid en voeding en is er aandacht voor de dochter, met name wat het voor haar betekent om op te groeien in een gezin met zorgvragen. Er wordt tevens betaald werk verricht door de ouders. Zonder bemiddeling van het PlusTeam was het gezin blijven zitten met een restschuld van € 62.000. De kans was groot geweest dat zij

[36] https://www.ggznederland.nl/uploads/publication/Factsheet%20specialistische%20jeugd-ggz.pdf

deze schuld mogelijk nooit zouden kunnen afbetalen met bijvoorbeeld uithuiszetting tot gevolg. Vanwege de spanningen in het gezin zou de veiligheid van gezin en kinderen in het geding raken met mogelijk een OTS of een uithuisplaatsing van de kinderen tot gevolg. Ouders zouden in dat geval in de maatschappelijke opvang geraken.

Voorkomen kosten (C):
We gaan in deze casus uit van een eenmalige uithuiszetting, acht maanden in de maatschappelijke opvang (is landelijk gemiddelde)[37]. Beide kinderen worden uit huis geplaats en daarna ondergebracht in een pleeggezin.

1. Uithuiszetting €6.984 per keer
2. Maatschappelijke opvang inclusief zorg en begeleiding €116 per dag*240 dagen=€27.840* 2 personen= €55.680
3. Uithuisplaatsing €46.559*2 kinderen= €93.118
4. Pleegzorgplaatsing incl. begeleiding en pleegzorgvergoeding € 13.500 per jaar* 2 kinderen= €27.000
5. Toename van schulden en de kosten die daarmee samenhangen zijn moeilijk te voorspellen.
6. Schoolverzuim en voortijdig schooluitval zonder startkwalificatie worden doorgegeven van generatie op generatie. De maatschappelijk kosten die hier mee samenvallen zijn moeilijk vast te stellen, maar er kan gedacht worden aan: lagere belastingopbrengsten vanwege lage lonen, groter beroep op sociale voorzieningen zoals werkeloosheidsuitkeringen, bijstandsuitkeringen, gebruik van medische voorzieningen. Grotere kans op dader of slachtofferschap van criminaliteit en geweld.

Totale voorkomen kosten: € 182.782

Maatschappelijke opbrengst (D) (D=C-A-B):
€ 182.782 - € 10.089 - € 14:000 = € 157.693

Casus 5: Vader en zoon met woonprobleem (2006)

Probleemschets cliënt:
In deze casus gaat het over een Pools gezin, waarvan de moeder is teruggekeerd naar Polen. Vader en zoon die wonen in groepsverband en delen een kleine kamer. Vanwege schoolverzuim, mogelijk criminele activiteiten van zoon en andere zorgelijke signalen heeft Veilig Thuis onderzoek gedaan en kwam tot de conclusie dat vader geen grip meer had op zijn zoon. De Jeugdbescherming was reeds betrokken via een OTS toen het PlusTeam de casus over nam. De jongen had veel last van het feit dat zijn moeder afwezig was en in de loop van de tijd draaide de vader-zoon rol om mede door taalachterstand en cultuurverschil vader.

Looptijd casus: start datum niet bekend maar traject duurde bijna 2 jaar.

Interventie/rol plusteammedewerker:
De plusteammedewerker heeft in eerste instantie in kaart gebracht welke hulpvraag het gezin had en wat nodig was om het schoolverzuim te voorkomen en zoon helpen met zijn psychische conditie. Daarnaast is ingezet op het verkrijgen van een zelfstandige woning wat uiteindelijk ook gelukt is. Verder is er door middel van de familiegesprekken en individuele coaching van beide is het gelukt het contact tussen vader en zoon te herstellen.

Kosten inzet PlusTeam (A):

[37] https://www.trimbos.nl/actueel/nieuws/bericht/gezinnen-in-de-maatschappelijke-opvang

De totale ureninzet in deze casus is gekomen op 150 uur. 150*€ 67,26= € 10.089

Kosten inzet derden (B):
Nvt: In deze casus is eigen expertise toegepast vanuit psychiatrie en interculturele hulpverlening (plusteammedewerker heeft Poolse achtergrond). Daarmee was inzet van andere partijen niet noodzakelijk.

Persoonlijke en maatschappelijke baten:
De inzet van de PlusTeam medewerker heeft geresulteerd in een zelfstandige woning en een herstelde relatie tussen vader en zoon. Als resultaat hiervan is de jongen weer volledig naar school gegaan en was de vader zich meer bewust van zijn rol als opvoeder en heeft zijn verantwoordelijkheid daarin genomen. Je zou kunnen stellen dat het PlusTeam heeft geholpen om de zelfstandigheid te vergoten. Inmiddels is OTS afgerond en de zoon volgt een middelbare opleiding in Eindhoven. Vader is gestart als zpp'er in de bouw.
Zonder de inzet van het PlusTeam, is het heel aannemelijk dat de OTS zou zijn verlengd, mogelijk de jongen uit huis zou zijn geplaatst en in een pleeggezin terecht was gekomen. Het zou ook goed denkbaar zijn dat de zoon verder zou zijn afgegleden in de criminaliteit en helemaal niet meer naar school zou zijn gegaan. Voor vader is het heel goed denkbaar dat hij afhankelijk zou zijn gebleven van een uitkering en verder zou ontsporen met zijn alcohol afhankelijkheid, en mogelijk uit huis zou zijn gezet.

Voorkomen kosten (C):
In deze casus gaan we er van uit dat de OTS minimaal een keer was verlengd en dat vader nog minimaal 2 jaar van een uitkering had geleefd. Verder is er vanwege de Poolse achtergrond van de plusteammedewerker ook circa 150 uur aan tolkkosten bespaard.

1. OTS €10.359
2. Uithuisplaatsing kind: € 46.559
3. Pleegzorgplaatsing incl. begeleiding en pleegzorgvergoeding € 13.500 per jaar
4. Schoolverzuim en voortijdig schooluitval zonder startkwalificatie worden doorgegeven van generatie op generatie. De maatschappelijk kosten die hier mee samenvallen zijn moeilijk vast te stellen, maar er kan gedacht worden aan: lagere belastingopbrengsten vanwege lage lonen, groter beroep op sociale voorzieningen zoals werkeloosheidsuitkeringen, bijstandsuitkeringen, gebruik van medische voorzieningen. Grotere kans op dader of slachtofferschap van criminaliteit en geweld
5. Uithuiszetting € 6.984 per keer
6. Tolkkosten € 70 incl. btw* 150= € 10.500
7. Bijstand € 1.048 per maand*24= € 25.152

Totaal voorkomen kosten: € 113.054

Maatschappelijke opbrengst (D) (D=C-A-B):
€113.054 - € 10.089 = € 102.965

Casus 6: Alleenstaande moeder met een psychische problemen (714)

Probleemschets cliënt:
In deze casus gaat het om een alleenstaande moeder die gevoelig is voor psychoses, autistisch gedrag vertoont en de ziekte van Raynaud[38] heeft. Daarnaast heeft ze een incomplete dwarslaesie. Ze voedt in haar eentje een kind op van 2,5 jaar en heeft een zeer

[38] Het fenomeen van Raynaud is een vataandoening waarbij de bloedtoevoer stopt naar de vingers of tenen.

beperkt netwerk. In 2015 heeft het PlusTeam de regie op dit gezin over genomen, na een afsluitend onderzoek van de RvdK.
Verder waren er verschillende hulpverleners betrokken, zoals het consultatiebureau i.v.m. achterstand in ontwikkeling van kind, en GGZ voor de begeleiding van autisme bij de moeder.

Looptijd casus: sinds 2015 tot nu

Interventie/rol plusteammedewerker:
Het PlusTeam heeft vanaf het begin een andere insteek gekozen in het voeren van regie dan het consultatiebureau. Er waren diverse perspectieven op wat er nodig was in dit gezin.
Het PlusTeam is al deze perspectieven gaan verbinden, waardoor er bij deze moeder ruimte ontstond om te denken in mogelijkheden. Door deze andere manier van werken en vragen stellen ontstond er beweging en voelde deze moeder regie om binnen (gestelde kaders in het kader van veiligheid) keuzes te maken. Zo is de moeder ontlast daar haar kind op dagelijkse basis onder te brengen bij een gespecialiseerde dagopvang. Moeder had daardoor overdag meer tijd om te rusten zodat zij na schooltijd de energie had om voor haar kind te zorgen. Verder is ervoor gekozen voor mentorschap en bewindvoering in te zetten om verdere schulden te voorkomen. Moeder had tijdens haar manische periodes een enorme koopdrang en was alleen afhankelijk van een bijstandsuitkering. Omdat moeder op een gegeven moment wilde stoppen met medicatie voor haar psychoses, is er uiteindelijk voor gekozen om het kind onder te brengen in een netwerkpleeggezin. Het kind gaat naar een reguliere basisschool. Inmiddels is er ook contact herstel met haar biologische vader.

Kosten inzet PlusTeam (A):
De plus teammedewerker heeft sinds 2015 circa 200 ingezet. 200* € 67,26 = € 13.452

Kosten inzet derden (B):
In deze casus heeft het PlusTeam besloten om ook andere hulp in te zetten, vooral vanwege missende expertise.

1. St Ook gespecialiseerde begeleiding: 10-8-2015 – 12-12-2017 €30.984
2. GgzE: gespecialiseerde begeleiding: 13-12-2017 – heden €31.169
3. Actief Zorg – huishoudelijke hulp; 2015 – heden €13.966
4. Dagbehandeling Lunetzorg: 1-10-2015 – 14-7-2017; €32.979
5. Pleegzorg via PlusTeam: 1-4-2017 – 30-11-2018; € 25.104
6. Ons Zorgt: naschoolse opvang: (niet helemaal zeker mar ik denk 1-8-2018 tot 31-12-2018) €7.676
7. Kosten Inzet van bewindvoerder t.b.v. financiële en administratieve problemen: €4.889 per traject (omdat het niet duidelijk is hoeveel trajecten er zijn gestart en hoe lang dit door loopt gaan we gemakshalve uit van een traject).
8. Koten van mentorschap zijn niet in beeld

Totale kosten: € 146.767

Persoonlijke en maatschappelijke baten:
In deze complexe casus heeft de inzet van het PlusTeam er met name voor gezorgd dat de moeder ontlast is geworden en dat het kind perspectief heeft gekregen om in een veilig passende omgeving (netwerk pleeggezin) op te groeien. Vanwege haar psychische en lichamelijk situatie van de moeder is er vervolgens toegewerkt naar een begeleiding in combinatie met mentorschap en bewindvoering, zodat zij alsnog stabiel en zelfstandig kan blijven wonen. Zonder de inzet van het PlusTeam, is het heel goed denkbaar dat het kind

uit huis zou zijn geplaats, dat de moeder uit huis zou zijn gezet vanwege geluidsoverlast en vervuilingen dat zij ergens anders moest worden ondergebracht, denk bijvoorbeeld aan beschermd wonen. De kans op crisisopname bij deze moeder zou heel groot zijn geweest.

Voorkomen kosten (C):
We gaan in deze casus uit van een eenmalige uithuiszetting, en opname in bescherm wonen voor 1,5 jaar (de uitstroom is sterk afhankelijk van de woningvoorraad en hoe deze vrouw zich verder zou ontwikkelen) en een crisisopname van 7 dagen (is landelijk gemiddelde).

1. Uithuisplaatsing kind: € 46.559
2. Uithuiszetting € 6.984 per keer
3. Beschermd wonen € 175 per dag *547 dagen=€ 95.812
4. Intramurale Crisisopname GGZ € 320 per dag * 7= € 2.240

Totaal voorkomen kosten: € 151.595

Maatschappelijke opbrengst (D) (D=C-A-B):
€ 151.595 - € 13.452 - € 146.767 = -€ 8.624 **Deze casus valt negatief uit.**

Casus 7: Opa en oma voeden zwaar gehandicapt kind op (2172)

Probleemschets cliënt:
Het gaat in deze casus om drie kinderen die opgevoed worden door opa en oma. Een kind is ernstig gehandicapt en is afhankelijk van sondevoeding en intensieve verpleging. Het kind ontvangt een WLZ-indicatie van het rijk (€ 70.000). Dit gebruiken de grootouders voor de verzorging van dit kind en hun eigen levensonderhoud. De drie kinderen zijn bij opa en oma geplaatst door de GI, nadat hun dochter/moeder is vermoord door broer van vader. Het gaat om een Roma gezin. Kinderen gaan niet of nauwelijks naar school. Oma moet nog een celstraf uitzitten vanwege fraude (mei 2020) maar vanwege Corona is dit uitgesteld. Er is een poging gedaan via advocaat om haar of samen met het gehandicapte kind te detineren of kwijtschelding te krijgen. De rechter gaat hier niet in mee.

Looptijd casus: sinds juli 2017, casus staat in wachtstand bij PlusTeam

Interventie/rol plusteammedewerker:
PlusTeammedewerker heeft een rol gespeelt in het organiseren van een passende woning voor het gezin. Zolang het gezin op een stabiele plek verbleef, werd het mogelijk om vinger aan de pols houden en druk uitoefenen, zodat de andere twee kinderen weer naar school zouden gaan. Belangrijke voorwaarde die gesteld is binnen deze constructie is dat de twee andere kleinkinderen naar school gaan. De betrokken kinderarts heeft aangegeven dat de verzorging van het gehandicapte kind goed verloopt (beter dan een zorginstelling zou kunnen) Bij kortdurende opnames is er al snel sprake van doorliggen, maar daar is hier geen sprake van**.**

Kosten inzet PlusTeam (A):
De plus teammedewerker heeft sinds juli 2017 circa 200 uur aan dit gezin besteed:
200 *€ 67,26= €13.452.

Kosten inzet derden (B):

1. Toen het PlusTeam met deze casus startte in juli 2017 liep er een pleegzorg beschikking van € 5.923 deze is 3 keer ingezet: € 17.077
2. Het gezin heeft in 2019 een PGB ontvangen van € 7.200

Totale kosten: € 24.970

Persoonlijke en maatschappelijke baten:

Het gehandicapte kind krijgt de best mogelijk zorg binnen haar eigen netwerk. Het hoeft dus niet te worden opgenomen. Daarnaast gaan de twee andere kleinkinderen weer naar school en heeft de GI, na het overdragen van de voogdij aan de grootouders zich kunnen terugtrekken. De kans dat het gehandicapte kind nu uit huis wordt geplaats is zeer klein. Pleegzorg heeft ook geen rol meer. Verder wonen ze nog steeds op dezelfde plek en bellen zij de plusteammedewerker als ze hulp of ondersteuning nodig hebben. Dit is een bijzondere verdienste, zeker in relatie tot de Roma doelgroep. Tot dusver hebben er ook geen delicten plaats gevonden en overlast blijft uit.

Voorkomen kosten (C):
Zonder de inzet van het PlusTeam is het heel aannemelijk dat het gehandicapte kind uit huis zou zijn geplaatst. Gezien de complexiteit van de handicap is het moeilijk om in te schatten wat er met hem/ haar zou zijn gebeurd. Aannemelijk is bijvoorbeeld opname in een kinderziekenhuis voor een jaar, tot dat er een andere optie gevonden zou zijn.

1. Verpleegdag ziekenhuis € 407,-per dag*365 = € 148.555,- per jaar
2. Uithuisplaatsing: € 46.559,-
3. Pleegzorgplaatsing incl. begeleiding en pleegzorgvergoeding € 13.500 per jaar
4. Schoolverzuim en voortijdig schooluitval zonder startkwalificatie worden doorgegeven van generatie op generatie. De maatschappelijk kosten die hier mee samenvallen zijn moeilijk vast te stellen, maar er kan gedacht worden aan: lagere belastingopbrengsten vanwege lage lonen, groter beroep op sociale voorzieningen zoals werkeloosheidsuitkeringen, bijstandsuitkeringen, gebruik van medische voorzieningen. Grotere kans op dader of slachtofferschap van criminaliteit en geweld

Totaal voorkomen kosten: € 208.614

Maatschappelijke opbrengst (D) (D=C-A-B):
€ 208.614 - € 13.452 - € 24.970 = € 170.192

Casus 8: Gebroken gezin met emotioneel verwaarloosde kinderen (179)

Probleemschets cliënt:
Gaat om gescheiden ouders met 3 kinderen; oudste is een tweeling. Een van de tweeling woont bij vader, de ander bij moeder en hebben geen contact met de andere ouder. Het jongste kind heeft contact met beide ouders. Er was sprake van emotionele verwaarlozing. Ouders zitten niet op een lijn. Een van de tweeling (14 jaar) loopt op meerdere levensgebieden vast, zowel thuis, als op school als op een begeleidingsgroep. Er is behandeling ingezet door het CMD in de vorm van MST (LVB-variant). Daarnaast is er om definitieve schorsing op school te voorkomen ingezet op intensieve daghulp van de Combinatie Jeugdzorg, met als doel een terugkeer naar school te bewerkstelligen. Vader wil dat er naast deze twee behandelingen ook nog opvang geregeld wordt, hij is van mening dat zijn zoon geen seconde alleen gelaten kan worden.

Looptijd casus: sinds november 2016.

Interventie/rol plusteammedewerker:
De interventie van het PlusTeam heeft zich vooral gericht op de ouders en de tweeling. Zij hebben gaande weg het traject voortdurend de ouders gewezen op hun verantwoordelijkheid als opvoeder richting hun drie kinderen. Verder zijn er diverse vragen afgehouden voor extra logeerdagen, dagopvang en of opname van de tweelingzoon. Daarnaast heeft er acceptatie plaatsgevonden betreffende de LVB-problematiek van de tweeling en hoe te handelen, dus niet overvragen/ overprikkelen. Verder is er extra inzet gepleegd op de moeder, met name om haar weerbaarder te maken

richting haar nieuwe partner. Ook heeft er veel begeleiding plaats gevonden om de tweeling te begeleiden naar zelfstandigheid.
Kosten inzet PlusTeam (A): In deze casus hebben meerdere plusteamwerkers een rol gehad. De totale inzet bedraagt 390 uur. 390* € 67,26 = € 26.023
Kosten inzet derden (B): Het CMD heeft in deze casus MST (LVB-variant) en intensieve daghulp ingezet. Kosten die daarmee samenhangen zijn niet exact in beeld en kunnen derhalve niet worden meegenomen.
Persoonlijke en maatschappelijke baten: De grootste winst in dit traject is dat het eigenaarschap en de verantwoordelijkheid teruggelegd zijn bij de ouders. Dit heeft er mogelijk voor gezorgd dat de tweeling niet is afgegleden naar de criminaliteit. De tweeling zou gezien het gedrag hoogstwaarschijnlijk een strafblad hebben opgebouwd en daarmee een jeugdbeschermingsmaatregel hebben gekregen. Een van de tweeling zou mogelijk ook een gedwongen gesloten plaatsing in een instelling (jeugdzorgplus) hebben gekregen. Verder zou de kans groot zijn dat de tweeling zou gaan zwerven en het contact met de ouders definitief verbroken zou zijn. De tweeling is begin mei jl. 18 geworden. Beiden zijn nu bereid tot samenwerking met de hulpverlening voor behandeling en begeleiding. De ene tweelingbroer gaat naar Beschermd Wonen, en de andere tweelingbroer gaat begeleid wonen met ondersteuning plus vanuit de WMO gefinancierd. Het jongste kind woont bij moeder en nieuwe partner. Deze jongen is in beeld bij het PlusTeam. Al deze investeringen hebben er ook toe geleid dat vader eigen hulp gevonden heeft en moeder daar open voor staat, met als doel mogelijk betere samenwerking tussen ouders en de kinderen en als beschermend component voor het jongere broertje. Risico op herhaling binnen dit gezin wordt hoog ingeschat.
Voorkomen kosten (C): Voor de verdere berekening gaan we uit van een eenmalig traject bij de reclassering voor de tweeling, net als een eenjarige plaatsing voor een persoon in een jeugdzorgplus instelling. 1. Reguliere Jeugdreclassering van 1 jaar: € 7682*2 kinderen= € 15.364 2. Jongere in gesloten jeugdzorg (jeugdzorg plus): € 64.949 per jaar 3. Als mogelijk voorbeeld voor crimineel gedrag: -Diefstal € 1.630 per delict -Aanhouding mishandeling: € 6.402 4. Dakloosheid[39]: wat een dakloze gemiddeld kost is niet bekend, wel blijkt uit onderzoek dat dit bedrag vooral bij verslaafden zeer hoog kan zijn. Het gaat dan met name om kosten die gemaakt wordt door politie justitie en zorg. Wanneer een dakloze veel problemen heeft kunnen de kosten met uitschieters oplopen tot een 100.000 per jaar. Omdat we crimineel gedrag moeilijk kunnen voorspellen als het gaat om aantal incidenten en omvang, en omdat bij dakloosheid geen echte cijfers voor handen zijn, nemen we deze niet mee in de berekening. Totaal voorkomen kosten: € 80.313

[39] https://www.z-krant.nl/een-dakloze-kan-zo-een-ton-per-jaar-kosten/

Maatschappelijke opbrengst (D) (D=C-A-B):
€ 80.313 - € 26.0231 = € 54.290

Casus 9: Immigrantengezin met weinig financiële middelen (699)

Probleemschets cliënt:
Deze casus heeft betrekking op een geïmmigreerd Colombiaans gezin, bestaande uit moeder en drie dochters. Het PlusTeam is betrokken geraakt door een huiselijk geweld melding van de politie naar Veilig Thuis. Een van de dochters had de politie gebeld. Na de start bleek het huiselijk geweld vooral samen te hangen met financiële problemen: bijna geen inkomen, schulden door openstaande rekeningen van vaste lasten, dreigende uithuiszetting i.v.m. huurachterstand, weinig middelen t.b.v. eerste levensbehoefte. Verder had de moeder veel lichamelijk klachten waardoor zij haar werk in een massagesalon (met happy ending) niet meer kon uitvoeren. Ook was het integratieproces vastgelopen en liep school bij de dochters niet goed. Verder was er sprake van GGZ en LVB-problematiek bij moeder en dochters o.a. reactieve hechtingsproblematiek, trauma, depressie overspanning, agressie regulatie problemen.

Looptijd casus: Looptijd van 2015 tot nu.

Interventie/ rol plusteammedewerker:
Plusteammedewerker heeft vooral ingezet op het voeren van gesprekken voeren t.b.v. inventarisatie van problemen en het werken aan een vertrouwensband. Uit deze inventarisatie bleek dat er veel problemen speelde op diverse leefgebieden. Plusteammedewerker is toen gaan ondersteunen bij regelzaken: instanties benaderen, brieven toelichten, meegaan op gesprekken, regelingen aanvragen; zoals een uitkering. Daarnaast zijn er heel veel gesprekken gevoerd om de spanning en stress te ventileren en relativeren en aanwezig/ bereikbaar te zijn als daar behoefte aan was. Ook is er geprobeerd of geopperd diverse hulp bij te schakelen of in te zetten, maar alles is voortijdig afgebroken of door moeder op voorhand afgewezen.

Kosten inzet PlusTeam (A):
285 uur*€ 67,26 = € 19.169

Kosten inzet derden (B):
Dat is voor deze casus lastig uit te rekenen gezien het feit dat alles vroegtijdig is afgekapt. De inzet van de bewindvoerder en WMO- begeleiding is wel in beeld. Verder gaat wel om de volgende zaken:

1. Idiomes, GGzE en I-psy in te zetten tbv onderzoek en behandeling van moeder en dochter.
2. Inzet taalmaatje van Lumens: goede start en effect. Door o.a. stress zegt moeder afspraken af, voelt zich schuldig.
3. Inzet ‘Sterke vrouwen’: goede start en effect. Na misverstand stopt moeder uit schaamte angst.
4. Inzet voedselbank: 1e keer opzet/bejegening trigger voor moeder, 2e keer inzet : voedselbank acht dat gezin niet voldoet aan criteria en stopt. Na bemiddeling: moeder mag met prof begeleiding pakket 1x per maand ophalen. Moeder wijst af.
5. Inzet van Perry de Waagt kortdurend, om spanningen te verminderen. Na eerste positieve resultaten door moeder afgebroken ivm stress op andere leefgebieden o.a. financiën, eerste levensbehoefte, zorgen om kinderen.

6. Kosten Inzet van bewindvoerder tbv financiële en administratieve problemen: €4.889 per traject (omdat het niet duidelijk is hoeveel trajecten er zijn gestart en hoe lang dit door loopt gaan we gemakshalve uit van een traject). Deze expertise zit niet in het team.
7. Kosten inzet ingezet Wmo begeleiding van 1-1-2019 tot 31-10-2019 €4647,33 Deze expertise is niet voorhanden in team. Gaat hier om laagdrempelige trauma verwerking.

Totaal inzet derden € 9.536

Persoonlijke en maatschappelijke baten:

Door de interventies van het PlusTeam heeft het gezin meer kennis over regelzaken en de werkwijze van de Nederlandse maatschappij. Zij kunnen beter omgaan met de hulpverlening en de adviezen die zij krijgen. Doordat de moeder nu een uitkering heeft, zijn de financiële zorgen minder en daardoor is er minder stress en spanning in het gezin. De administratie en financiën uitbesteed aan bewindvoerder: vaste lasten worden betaald, uithuiszetting is daarmee voorkomen. Dit zorgt er ook voor dat er geen escalaties meer hebben plaats gevonden.

Zonder de interventie van het PlusTeam was het heel aannemelijk geweest dat zij hun huis waren kwijtgeraakt, en dat het gezin ergens anders moest worden ondergebracht, denk bijvoorbeeld aan de maatschappelijke opvang. Verder wordt de kans hoog ingeschat dat de moeder de prostitutie was ingegaan en dat dochters hun school niet hadden voorgezet.

Voorkomen kosten (C):

We gaan in deze casus uit van een eenmalige uithuiszetting, acht maanden in de maatschappelijke opvang (is landelijk gemiddelde)[40] en een crisisopname van 7 dagen (is landelijk gemiddelde)[41] van de moeder.

1. Uithuiszetting €6.984 per keer
2. Maatschappelijke opvang inclusief zorg en begeleiding €116 per dag*240 dagen=€27.840* 4 personen= €111.360
3. Intramurale Crisisopname GGZ €320 per dag * 7= €2.240
4. Schoolverzuim en voortijdig schooluitval zonder startkwalificatie worden doorgegeven van generatie op generatie. De maatschappelijk kosten die hier mee samenvallen zijn moeilijk vast te stellen, maar er kan gedacht worden aan: lagere belastingopbrengsten vanwege lage lonen, groter beroep op sociale voorzieningen zoals werkeloosheidsuitkeringen, bijstandsuitkeringen, gebruik van medische voorzieningen. Grotere kans op dader of slachtofferschap van criminaliteit en geweld.

Totaal voorkomen kosten: €120.584

Maatschappelijke opbrengst (D) (D=C-A-B):

€ 120.584 - € 19.169 - € 9.536 = € 91.879

NB: de kosten van de uitkering zou je hier nog vanaf kunnen trekken, behalve dat het moeilijk is in te schatten hoe lang er gebruikt zou worden gemaakt van een uitkering.

Casus 10: Alcoholistische vader vraagt opvoedondersteuning (637)

Probleemschets cliënt:

[40] https://www.trimbos.nl/actueel/nieuws/bericht/gezinnen-in-de-maatschappelijke-opvang
[41] https://www.nieuwewegenggzenopvang.nl/wp-content/uploads/2016/11/Monitor-crisiszorg-in-de-ggz-1-def.pdf

Deze casus heeft betrekking op een vader uit die om opvoedondersteuning heeft gevraagd bij MEE. Via MEE is deze casus bij het PlusTeam gekomen. Het gaat verder om een gebroken gezin; de ouders zijn vanwege huiselijk geweld gescheiden en de drie kinderen wonen deels bij vader en deels bij moeder. De vader heeft een stevig drank verleden en wordt vanwege zijn verslaving ambulant begeleid door Novadic Kentron. Ook krijgt hij via de psychiater van Novadic Kentron medicatie voorgeschreven voor zijn ADHD. Vanwege zijn ziektebeeld kan hij soms erg impulsief reageren. Dit uit zich in dat hij soms een kort lontje heeft en soms geïrriteerd op zijn kinderen reageert. Iets wat hij absoluut niet wil. Zijn medicatie heeft hierop ook deels invloed. Maar zijn psychiater wil op dit moment zijn medicatie niet wijzigen.

Looptijd casus: Looptijd van 2015 tot nu.

Interventie/ rol plusteammedewerker:
Rol van het PlusTeam was vooral regie houder, kaders bepalen, piketpaaltjes stellen en aansturen van aanbieders die hulp verleende in dit gezin. Daarnaast had de PlusTeammedewerker soms de rol van opvoedondersteuner als vader of moeder vragen hadden. Er was meerdere jaren wekelijks contact met dit gezin en /of zorgaanbieders en betrokkenen. Voortdurend is er gestuurd op het verbeteren van de relatie, hun verantwoordelijkheid en zorgen voor open communicatie. Om dit te bereiken moest duidelijk worden waar de zorgen lagen, vandaar de inzet van Zuidzorg en Combinatie Jeugdzorg. De casus is nog niet afgerond en beperkt zich nu tot maandelijks contact.

Kosten inzet PlusTeam (A): 345 uur*€ 67,26 = €23.205

Kosten inzet derden (B):
In deze casus heeft het PlusTeam besloten om ook andere hulp in te zetten, vooral vanwege capaciteitsgebrek om meerdere keren per week op bijvoorbeeld huisbezoek te gaan

1. Bijster Care Begeleiding vader 1-1-2016-24-1-2017 € 14.592
2. RSZK Huishoudelijke hulp 26-1- 2016 tot heden € 6.133
3. Zuidzorg thuiszorg 4-12-2017 tot heden € 2.8678
4. Kinder en Jeugd therapie 14-12-2017 tot 30-6-2018 € 3.889
5. Combinatie Jeugdzorg 1-12-2017 tot 30-11-2018 € 2.317

De kosten van Novadic Kentron (GGZ) worden gefinancierd uit de volwassen GGZ. Een basis psycholoog kost € 93 p/u en een psychiater € 111p/u.
Totale kosten: € 55.609

Persoonlijke en maatschappelijke baten:
De inzet van het PlusTeam heeft geresulteerd dat de ouders weer zijn gaan communiceren. Uiteindelijk zagen zij daar zelf ook het voordeel van in, is er minder strijd en gaat het daarom ook beter met de kinderen. Door communicatie en openheid groeide het vertrouwen. Een andere belangrijke factor in deze langlopende casus heeft te maken gehad met de constante factor die het PlusTeam heeft gespeeld. Hulpverlening haakte af op het gedrag wat deze man liet zien. Door continuïteit te bieden en aanwezig te blijven werd het patroon zichtbaar en kon daarop gehandeld worden.
Zonder de inzet van het PlusTeam is het heel aannemelijk dat de relatie tussen de ouders verder zou verslechteren. Gezien de betrokkenheid van Veilig Thuis in het verleden, maar ook de school die melding maakte van blauwe plekken bij de kinderen, is het heel goed denkbaar dat huiselijk geweld verder zou toenemen, met de uithuisplaatsing van de kinderen tot gevolg. Verder zou de verslaving van vader ontsporen met bijvoorbeeld

toename van schulden. Zonder het de inzet van het PlusTeam, was waarschijnlijk de zorg door derden niet goed op gang gekomen, afgebroken of nooit ingezet.
Voorkomen kosten (C): Wat gaan hier uit van de uithuisplaatsing van drie kinderen, die vervolgens in de 'ideale situatie' in een pleeggezin belanden. Omdat we niet precies weten hoe oud de kinderen zijn gaan we voor het gemak uit 1 jaar[42]. 1. Uithuisplaatsing € 46.559*3 kinderen = € 139.677 2. Pleegzorgplaatsing incl. begeleiding en pleegzorgvergoeding € 13.500 per jaar* 3 kinderen = € 40.500 3. Toename van schulden en de kosten die daarmee samenhangen zijn moeilijk te voorspellen. Totaal voorkomen kosten: € 180.177
Maatschappelijke opbrengst (D) (D=C-A-B): € 180.177 -€ 23.205 - € 55.609 = € 101.363

[42] Van alle jeugdigen die in 2018 de pleegzorg hebben verlaten, woonde 50% langer dan een jaar bij pleeg-ouders. https://pleegzorg.nl/wp-content/uploads/2019/07/Factsheet-pleegzorg-2018-DEF.pdf